

ВТОРНИК, 19 ЯНУАРИ 2010 г.

ПОД ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО НА: г-н MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Заместник-председател

1. Откриване на заседанието

(Заседанието се открива в 15,00 ч.)

2. Одобряване на протокола от предишното заседание: вж. протокола

3. Разисквания по случаи на нарушаване на правата на човека, демокрацията и принципа на правовата държава (обявяване на внесените предложения за резолюции): вж. протокола

4. Скорошното земетресение в Хаити (разискване)

Председател. – Следващата точка е изявлението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и заместник-председател на Комисията, баронеса Ашгън, относно земетресението в Хаити.

Ще чуем още и изказването на члена на Комисията Де Гухт, но първа ще вземе думата баронеса Ашгън. За мен е огромно удоволствие да я приветствам с добре дошла, защото с нея сме работили заедно продължително време, но на друго място, и ѝ пожелавам всичко най-хубаво на новата ѝ длъжност.

Катрин Ашгън, върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията. – (EN) Г-н председател, наистина съм Ви изключително благодарна за милите думи. Уважаеми колеги, поисках това разискване, за да мога да осведомя Парламента относно положението в Хаити след ужасното земетресение на 12 януари. Загубите са опустошителни, а щетите са огромни. Близко три милиона души бяха засегнати от тази трагедия, а броят на жертвите продължава да се увеличава.

Това е една мащабна хуманитарна и политическа катастрофа. Непосредствената ни задача е да работим в сътрудничество с ООН и с правителството на Хаити по посока на облекчаване страданията на хаитянския народ. Ангажиментът ни към възстановяването на Хаити е дългосрочен. Много европейски граждани също изгубиха живота си, а за около 1 000 все още не се знае нищо.

Европейският съюз откликна бързо, но не за да си направи реклама, а като насочи цялото си внимание върху предоставянето на помощ на нуждаещите се. Следвайки препоръката на Обединените нации, ние устояхме на порива да заминем веднага за Хаити. Това само щеше да отклони вниманието и оскъдните ресурси от усилията за подпомагане. Разбира се, ще отпътуваме за Хаити при първата подходяща възможност. Вече се разбрахме с члена на Комисията Де Гухт, че той ще пътува до Хаити тази седмица, за да предаде съболезнования от името на ЕС и да потвърди нашия ангажимент към хората. Освен това той ще използва случая, за да направи преглед на досегашните ни усилия за предоставяне на помощ и да обсъди на място с Обединените нации и с нашите хора там най-неотложните потребности за предстоящите седмици и месеци.

Междувременно продължаваме да работим с все сили по всички направления: хуманитарна помощ, политика и сигурност. През последните дни поддържах постоянна връзка с държавния секретар Клинтън, с председателството на Обединените нации, с външните министри на ЕС и с Канада, която е начело на групата „Приятел на Хаити“: всичко това с цел гарантирането на ефективни и координирани международни ответни действия. Тази седмица ще пътувам до Съединените щати, за да обсъдя този и други въпроси с администрацията на САЩ и с генералния секретар на ООН, както и с други лица в Ню Йорк.

ООН поиска незабавна финансова помощ – 575 млн. щатски долара – както и логистична помощ за транспортиране на хуманитарната помощ. Вчера генералният секретар на ООН поиска още и полицейско и военно подкрепление за мироопазващата мисия на ООН.

За да се подпомогне мобилизирането и координацията на нашите действия, поисках от испанското председателство на ЕС да свика вчера извънредно заседание на Съвета по външни работи. За първи път от влизането в сила на Договора от Лисабон сега обединяваме усилията на Комисията, на секретариата на Съвета и на държавите-членки в един общ подход под моята цялостна координация. Това е нещо съвсем ново.

Вчера имаме продуктивно заседание на Съвета. Всички се съгласиха относно необходимостта от бърза реакция и тясна координация с Обединените нации. По отношение на финансовата помощ, Съветът стигна до следните заключения. Той приветства предварителния ангажимент на Комисията да отпусне незабавна хуманитарна помощ от 30 млн. евро в допълнение към 92 млн. евро от предварителните ангажименти на държавите-членки.

Той приветства и предварителния ангажимент на Комисията в размер на 100 млн. евро за ранна нехуманитарна помощ – например за възстановяване и реконструкция – и взе под внимание предварителната индикация от страна на Комисията, че 200 млн. евро ще бъдат на разположение за по-дългосрочни действия.

Съветът призова да бъде свикана международна конференция относно Хаити своевременно и след като бъде готова цялостната оценка на потребностите след бедствието.

Като цяло това са мащабни ответни действия за кратък период от време. Ще бъдат насочени помощи и към Доминиканската република. Намирането на достатъчно пари се очертава да бъде по-малък проблем в настоящия момент, отколкото доставянето им до хората, които се нуждаят от тях. Трябва да гарантираме, че средствата ще бъдат правилно насочени към устойчиво политическо и физическо възстановяване. По искане на генералния секретар на ООН за съдействие при транспортирането на хуманитарна помощ и при осигуряването на допълнителни полицейски части Съветът ме прикани да идентифицирам приноса на държавите-членки на ЕС и да внесе предложения за тази мобилизация. В момента работя по въпроса.

Непосредствено след заседанието на Съвета свикахме заседание на Комитета по политика и сигурност, за да продължим работа по този въпрос. Вече разполагаме с предварителни индикации за принос от страна на държави-членки на ЕС, включително и за възможен принос чрез Европейските жандармерийски сили. Работата ще продължи в подготвителните групи на Съвета през следващите дни, с оглед на бързи, целенасочени ответни действия.

Съветът по външни работи ще заседава отново следващия понеделник. Ще продължим темата за Хаити и ще обсъдим по-нататъшните действия.

Това е важно изпитание и проверка на външната политика на ЕС в новия свят на Договора от Лисабон. Гражданите на Хаити – както и нашите граждани – очакват бързи, ефективни и координирани ответни действия. Именно това считаме, че предоставяме.

С нетърпение очаквам съвместната работа с Парламента по този въпрос и се радвам, че съм днес тук, за да ви предоставя тази информация и да изслушам вашите гледни точки.

Карел де Гухт, член на Комисията. – (EN) Г-н председател, позволете да започна, като изтъкна безпрецедентния характер на това бедствие – по отношение на хуманитарното му въздействие, но също така и на последствията за държавата като цяло.

Хаити е една от най-бедните държави в света. Тя е страна с хронично нестабилно положение, чиито съществуващи основни функции и възможности бяха сериозно нарушени. Международната общност също понесе тежки поражения. Все още се водят за безследно изчезнали служители от екипи на Обединените нации и на неправителствени организации, както и служители от екипа на нашата Комисия, а това обяснява и трудностите при организирането на разпределянето на помощите на място. Хората трябва да разберат, че причината за това не е липсата на компетентност, а фактът, че самата общност, предоставяща помощ, също беше засегната. Операциите за подпомагане не протичат толкова бързо, колкото бихме желали, въпреки че положението видимо се подобрява с всеки изминал час.

С други думи, въпросът не опира само до спасяването на човешки животи. На практика трябва да спасим цяла една държава. Ето защо върховният представител Кати Аштън призова за свикване на това извънредно заседание на Съвета, което се оказва много полезен инструмент за решаване на проблема. Нека само накратко се спра върху четири основни предизвикателства.

Първо, разбира се, трябва да посрещнем хуманитарните потребности. Те са огромни и включват главно спешна медицинска помощ за ранените, вода и хигиенизиране – например поради опасността от холера – храна и подслон. Най-голяма е липсата на хирургическа и първична здравна помощ и медикаменти, комплекти за

пречистване на вода, хранителни помощи, подслон при извънредни ситуации и логистична помощ. Достатъчен е капацитетът за намиране и спасяване на пострадали.

Приоритетите на организационните координиращи усилия са завършването на оценката на потребностите, за да получим по-добра представа за точните потребности и да организираме логистиката на превозите. Това ще бъде обсъдено и в рамките на институциите на ЕС.

Накрая трябва да организираме координирането на международните усилия за подпомагане. Това винаги се оказва много трудно при подобни обстоятелства. Позволете да подчертая, че броени часове след земетресението на мястото на събитието вече бяха разположени екипи на Службата за хуманитарно подпомагане към Комисията (ЕЧНО) и Центъра за наблюдение и информация (МІС). Оттогава те работят там, давайки своя принос за оценката на потребностите и за координирането на помощите. Работим съвместно с екипи на Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси (ОСНА) и поддържаме постоянна връзка с Джон Холмс, координаторът на ООН за помощ при извънредни ситуации.

Второто предизвикателство е да изградим, или да изградим наново, основния капацитет на държавата. Това е много важна стъпка. Тази държава трябва да започне отново да функционира, и то не само физически – тъй като повечето сгради вече не съществуват – но и при положение, в което мнозина висши служители са безследно изчезнали, а държавните структури са сериозно нарушени.

Съветът приветства факта, че незабавно ще изпратим екип от експерти на ЕС с конкретната задача да изготвят оценка на най-неотложните потребности на държавата Хаити и гражданската администрация с цел да предоставим техническа помощ. Нашите дипломатически и помощни екипи на място са, разбира се, най-добре подготвени за тази работа, но капацитетът им е вече претоварен. Това е нещо, което ще придобива все по-голямо значение през следващите дни. Като Европейски съюз и Европейска комисия, заедно със Съвета, можем да изиграем водеща роля при възстановяването на държавните институции на Хаити физически, а също и по отношение на хората.

На трето място, разбира се, е планът за възстановяване на страната, в който следва да проявим далновидност отвъд етапа на неотложната помощ. До няколко седмици множество екипи за предоставяне на спешна помощ и средства, които в момента са разположени на място, вече ще са си заминали, поради което съществува опасност – много характерна за такъв тип бедствия – от втора бедствена вълна, ако не продължим постоянно да предоставяме помощ и подкрепа.

Незабавно трябва да съставим мащабни, координирани средносрочни и дългосрочни планове за общи европейски действия в отговор на кризата. Нашите служби работят по този въпрос. Действията по този въпрос следва да бъдат насочени към гарантиране на правилно разпределение на труда между институциите на ЕС и държавите-членки, както и съгласуван подход за помощ за възстановяване и развитие, с устойчив и плавен преход между неотложната помощ и действията след бедствието.

Призовахмe всички държави-членки да се включат изцяло в усилията и да превърнем в действие всичките си ангажменти за координация и ефективност на помощите. Това е момент, в който се проверява стабилността на нашите ангажменти, които трябва непременно да спазим, ако искаме да успеем.

И накрая, финансовият аспект на ответните действия. Както вече отбеляза върховният представител, Европейската комисия ще даде съществен принос, преди всичко по отношение на хуманитарната помощ – 30 млн. евро, от които по-голямата част – 22 млн. евро, за да бъдем точни – е съвсем ново финансово постъпление, идващо в добавка на вече съществуващия хуманитарен ангажмент, който имаме към Хаити. Ранната помощ за възстановяване – която не е хуманитарна помощ – и това, което казах току-що за държавните институции, разбира се, влиза в това число – равняваща се на 100 млн. евро, със съотношение 50:50 между пренасочените пари и новите финансови постъпления, а после и финансовата помощ за по-дългосрочно възстановяване, която засега обхваща началната сума от 200 млн. евро.

След това трябва да преценим в какво положение се намираме. Чуваме сега да се обсъждат суми от порядъка на 10 млрд. щатски долара. Това ми се вижда твърде много и при всички случаи не може да бъде посрещнато от бюджета на Комисията. По време на конференцията за поемане на ангажменти и с държавите-членки ще трябва да обсъдим как точно впоследствие да вземем участие с по-големи суми. Става въпрос за общия европейски пакет, който се подготвя сега в допълнение към целия принос, който вече е предоставен и ще бъде предоставен от страна на отделните държави-членки.

Както спомена върховният представител, утре сутринта ще посети региона – Хаити, а също и Доминиканската република – за да разговарям с органите, включително и относно усилията за възстановяване на държавните институции. Президентът и основните неправителствени организации вече са на мястото на събитието. Ще

посетя също и Доминиканската република. Важно е да се срещнем и с нейните органи, защото това е съседна държава. Вече се наблюдават индикации, че положението би могло впоследствие да предизвика известно напрежение на границата, затова ще се срещна и с органите на Доминиканската република.

Това е всичко, което имам да кажа, засега. След завръщането си в понеделник следобед ще изпратя доклад на комисията по развитие.

Gay Mitchell, *от името на групата PPE.* – (EN) Г-н председател, сигурен съм, че Парламентът би искал да отдаде почит на изчезналите служители на ООН и ЕС, както и на всички останали изчезнали и страдащи хора в Хаити в този момент.

Същевременно се радвам, че г-н Де Гухт ще отиде там и ще докладва на комисията по развитие, когато се върне в понеделник. Това е много благоприятен развой на събитията. Ще си послужа с неговите думи и ще повторя, че естеството на катастрофата е безпрецедентно и според мен това си заслужава да се отбележи относно страна като тази, поради което – споменавам това само между другото – наистина съм на мнение, че Европейският съюз трябва да е по-видим.

Сега, след като имаме върховен представител, който е и заместник-председател на Комисията, тази фигура трябва да заема по-видима позиция относно подобни въпроси.

Европейският съюз е най-големият донор на помощи в света, дарявайки 60% от помощите, а вероятно сме и най-големият донор на хуманитарна помощ. Но, макар че могат да се видят болнични кораби на САЩ на място, всичко, което виждаме от ЕС, са представители на държавите-членки, които идват от Белгия, Ирландия, Великобритания и от къде ли не. Би следвало да има някакво видимо присъствие на ЕС. Защо това да не бъдат бойни части? Защо да не са постоянни групи, на ротационен принцип, които да имат готовност да навлязат в региона при възникването на подобни ситуации?

Последното, което искам да кажа, е, че случилото се в Хаити се дължи на бедността и когато тази ужасна трагедия се уталожи и слезе от медийните екрани, нека не забравяме Хаити. Сега е моментът веднъж завинаги да се справим с бедността, която е в основата на създалата се ситуация в Хаити.

Linda McAvan, *от името на групата S&D.* – (EN) Г-н председател, в своите мисли днес сме съпричастни с народа на Хаити и неговата трагедия и съм сигурна, че всички колеги ще пожелаят да изпратят своите съболезнования до народа на Хаити. Това е трагедия, но, както вече спомена Gay Mitchell, трагедия в държава, в която 75% от гражданите вече живеят под прага на бедността. Гледайки напред към бъдещето, това е нещо, на което наистина следва да обърнем внимание.

Обществеността реагира по чудесен начин на предизвикателството да помогнем на Хаити. Само в Обединеното кралство в рамките на няколко дни бяха събрани 30 млн. британски лири – от обществото по време на финансова криза – затова сега знаем, че обществото стои зад нас в усилията ни да съберем финансова помощ за Хаити.

Г-жо върховен представител, искам да Ви благодаря за свършената работа по организирането на бърза реакция от страна на ЕС по този въпрос. При случая с вълната цунами научихме, че в действителност добрата координация е също толкова важна, колкото и реалната финансова помощ, която предоставяме. Въпросът не се състои в това, чий флаг е върху дадена помощ, а в това помощта да стигне до своето предназначение, да се работи съвместно с ООН, за да може тя да бъде предоставена.

В дългосрочен план аз съм доволна, че ще има международна конференция относно Хаити. Според мен трябва да разгледаме цялостно случая с Хаити и неизплатения ѝ дълг и се надявам, че проблемът с дълга на Хаити ще присъства в дневния ред на международната конференция. Хаити дължи 890 млн. щатски долара на международните кредитори и голяма част от този дълг е към Международния валутен фонд (МВФ), който е дал на Хаити заем от 100 млн. щатски долара. Не можем ли да превърнем този дълг в дарение? Няма никакъв смисъл да лишаваме тази страна от средства за 100 години напред. Така че, надявам се, ще включите това в дневния ред на заседанието на МВФ.

Надявам се да разгледаме и други въпроси. Според мен сте прави, че въпросът относно границата с Доминиканската република е също толкова важен. Затова още веднъж ви благодаря за положените усилия и се надявам, че целият Парламент ще работи усърдно за постигането на добро координирано усилие.

Liam Aylward, *от името на групата ALDE.* – (EN) Г-н председател, позволете като начало да пожелая на върховния представител, баронеса Ашгън, успех в преодоляването на множеството предизвикателства, пред които е изправена по време на своя мандат. Както самата тя добре знае и както беше обявено от ООН,

положението в Хаити е най-тежката хуманитарна катастрофа от десетилетия насам, а числото на безследно изчезналите, пострадалите и жертвите продължава да расте.

Човешката цена на тази трагедия е неизмерима. Макар да пристигат първите помощи, всички вече сме запознати с основните проблеми, пред които са изправени служителите, заети с предоставянето на помощ, опитвайки се да доставят помощите до онези, които най-много се нуждаят от тях.

Екипите на неправителствените организации, действащи на място, отбелязват наличието на все по-големи проблеми със сигурността, логистиката и бюрокрацията като фактор, възпрепятстващ предоставянето на помощ и влошаващ и без това катастрофалното положение. Именно това са проблемите, нарушаващи равновесието между живота и смъртта в Хаити.

В цялата тази напрегната работа за облекчаване на страданията и въвеждане на ред в хаоса има необходимост от категорично ръководство и координирана помощ. Неправителствените организации, държавните структури, международните организации и местните органи трябва да работят в сътрудничество за предоставяне на многосекторна спешна помощ на нуждаещите се.

Ясно е, че страната се нуждае от мащабна международна подкрепа, и то незабавно. Отговорът на европейските граждани и тяхната ненадмината щедрост и съпричастност са безмерни. Обявената вчера хуманитарна помощ за Хаити от страна на Европейския съюз в размер на повече от 420 млн. евро показва водачество и ангажимент, но нейното предоставяне трябва да бъде координирано и ефективно.

Европейският съюз заяви своята цел да обедини и укрепи глобалните усилия за подпомагане. Надявам се, че Вие, г-жо Ашгън, както и членът на Комисията Де Гухт, ще работите усилено за постигане на тази цел по време на съответните си посещения в Съединените щати, Хаити и на други места по-късно тази седмица.

Дългосрочното развитие на най-бедната нация в западното полукълбо трябва да се превърне в приоритет. Отпускането на 200 млн. евро финансова помощ от страна на Европейския съюз за подпомагане на дългосрочното възстановяване на Хаити е добро начало, но, когато камерите си отидат и вниманието на света се обърне в друга посока, тогава Европейският съюз, като световен лидер, трябва да работи за изпълнение на своите ангажименти.

Eva Joly, от името на групата *Verts/ALE*. – (FR) Г-н председател, г-жо върховен представител, г-н член на Комисията, госпожи и господа, новата хуманитарна криза, разразила се в Хаити, е може би по-мащабна от всички предходни – дотолкова, че се съмнявам дали изобщо е възможно да намерим точните думи, с които да говорим за пострадалите, да разговаряме с оцелелите и да се обърнем към семействата, за да им кажем колко сме съпричастни с тяхната болка и колко ясно осъзнаваме собствената си отговорност.

Колкото и жестоко да беше земетресението, само по себе си то не обяснява степента на щетите. Тя има връзка и с хроничната бедност, понасяна от Хаити в продължение на много години. Досега международната общност не беше в състояние да промени нищо в тази държава. Дори по-зле – налагайки на Хаити политика, за която сега вече знаем, че не проработи, международните институции, Европа и нейните партньори пренапрегнаха крехките нишки на социалната структура, на икономиката и институциите на Хаити.

През 70-те години на миналия век Хаити беше почти самостоятелна по отношение на своята прехрана. Тогава тя сама задоволяваше 90% от селскостопанските си потребности. Днес вече внася повече от половината. Това със сигурност се е отразило пагубно на местното производство. Преди земетресението Хаити беше държава без ресурси, тъй като беше лишена от ресурсите, които ѝ се полагаха.

Ето защо първо трябва да окажем на Хаити колкото може повече подкрепа, за да се справим с неотложните потребности. От тази гледна точка, няма как да не ни натъжава фактът, че беше толкова трудно да доставим международната помощ до нейното предназначение. За в бъдеще ще трябва да подобрим похватите си. Въпреки това преди всичко следва да не забравяме, че помощта за дългосрочно развитие не би била ефективна, ако налагаме своите виждания за правилните приоритети, макар всички на мястото на събитието ни уверяват, че грешим. Следващата ни стъпка трябва да бъде преразглеждането на собствените ни методи, а това няма да проработи, ако не увеличим финансовите средства, които заделяме за политиката на развитие в дългосрочен план. Европейският съюз обяви размера на помощите, които ще отпусне за Хаити, а същото сториха и държавите-членки. Говорим за 130 млн. евро в краткосрочен план и 200 млн. евро за задоволяването на дългосрочни потребности.

Бих искала да сравня тези цифри с други – с онези 155 млрд. щатски долара, които банките в Ситито и на Уолстрийт се готвят да изплатят на няколко хиляди души банкови служители. Това повдига въпроса за модела на развитие, който искаме да насърчим в глобален план.

Необходима е спешна хуманитарна помощ, но само тя не е достатъчна. Тя не бива при никакви обстоятелства да измества помощта за развитие, която пък, от своя страна, не трябва да бъде възприемана от държавите, които би следвало да се ползват от нея, като действителна диктатура. Първият подход, с който можем да помогнем на една държава в голямо затруднение, е да продължаваме да я уважаваме, да ѝ позволим да се ползва от собствените си ресурси. Трябва да опростим дълга на Хаити и да изпълним собствените си задължения към тази държава.

Г-н председател, г-жо върховен представител, г-н член на Комисията, госпожи и господа, наш дълг към пострадалите в Хаити е да им помогнем да възстановят държавата, която беше опустошена още преди това природно бедствие да я обърне с главата надолу.

(Ръкопляскания)

Nirj Deva, от името на групата ECR. – (EN) Г-н председател, в мислите и сърцата си дълбоко съчувстваме на народа на Хаити в този тежък период на страдание. Поздравявам баронеса Аштън и Карел Де Гухт за всички описани от тях събития и действия. Няма никакво съмнение, че ще бъдат отпуснати финансови помощи. Бях свидетел на вълната цунами, която удари Шри Ланка, а после и Индонезия, както и на земетресенията в Турция. Видях какво се случи в Китай. Всеки път, когато ни постигне такова бедствие, то ни хваща неподготвени – без таблетки за пречистване на вода, палатки или чиста вода, но с инфраструктура. И тогава се тухкаме, че е разрушена инфраструктурата. Разбира се, че е разрушена. Трябва да сме в състояние много бързо да предоставяме инфраструктура при спешни случаи.

Как можем да постигнем това? Какво ще кажете за самолетносач? Той е снабден с електричество, ядрен реактор, водопречиствателни генератори и хеликоптери. Можем ли да организираме глобална спасителна операция, с готовност тя да бъде задействана в миг по команда, при която да осигурим временни пристанища и подслон, както и цялата инфраструктура, която е била разрушена? Трябва отново да помислим как да спасяваме животи непосредствено след бедствие.

Patrick Le Hyaric, от името на групата GUE/NGL. – (FR) Г-н председател, г-жо заместник-председател и върховен представител, г-н член на Комисията, искам отново да подчертая, че сме дълбоко натъжени от това, което се налага да преживява народът на Хаити, децата на Хаити.

Вече седем дни те живеят и оцеляват в същински ад. Вълната на световната солидарност стопля сърцата, но тя все още се нуждае от обединяване и по-добра координация, с единствената цел да се помогне на народа на Хаити, който е жаден, гладен, бездомен и лишен от най-елементарни медицински грижи. Поздравяваме всички онези мъже и жени, които се ангажираха да помагат.

Европейският съюз реши да отпусне някакви първоначални финансови средства. И все пак, не можем да спрем дотук. Помощите от Европейския съюз трябва да бъдат значително увеличени, а в това трябва да се включи и световната банкова система. Европейските продоволствени излишъци трябва да бъдат изпратени на народа на Хаити като неотложна помощ.

Нека да бъдем искрени. Нашият континент наистина е задължен на Хаити – негов дълг е да компенсира тази страна за дългите години на господство и ограбване на нейните ресурси. Трябва да си вземем поука от начина, по който този остров, тази перла на Карибите, беше контролирана от международните финансови институции, които я парализираха чрез потресаващия дълг и не по-малко потресаващите интереси, свързани с този дълг.

Нашият Парламент следва да обяви своята подкрепа за незабавното и безусловно опростяване на целия този дълг. Нашата група би искала на конференцията, която ще се състои скоро в Монреал, да се предприемат ефективни стъпки за подготовка на международна конференция относно възстановяването, реконструкцията и устойчивото развитие на Хаити съвместно с народа на Хаити.

Това възстановяване трябва да бъде под егидата на ООН, за да може народът на Хаити да възвърне своя икономически и политически суверенитет. Хаити не бива да бъде награда в битката за надмощие между великите сили. Така, приветствайки усилията за подкрепа от страна на Съединените щати, трябва да бъдем нащрек и да не позволяваме на северноамериканските лидери да използват тази ужасна трагедия като претекст за окупация на острова, да поемат неговото управление и да установят там военни бази.

Европа трябва да даде пример. Пред нас трябва да има само една цел, една-единствена грижа: народът, децата на Хаити.

Fiorello Provera, от името на групата EFD. – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, искам да изразя дълбоката си съпричастност към всички, засегнати от това природно бедствие.

В ситуации като тази, с мащабна разруха на сградите и инфраструктурата и хиляди смъртни случаи, предоставянето на ефективна помощ е почти невъзможно без наличието на минимални условия за обществен ред и сигурност. Всяко едно усилие за предоставяне на помощ е затруднено, когато липсва тясна координация в събирането на всичко необходимо, както и организирано разпределяне на помощите. От съществено значение е да разберем какво е необходимо, на кого и в какъв момент.

Друго, което трябва да осъзнаем, е, че в твърде много случаи щедростта на обществото и частните донори е била измамена и огромни суми са били давани на лица, които в действителност не са имали необходимост от тях. Ето защо е нужно да разполагаме със стриктна система за контрол, за да предотвратим прехвърлянето и присвояването на пари, особено в нестабилни страни с високо равнище на корупция и ниско управленческо ниво. Европа трябва да покаже своята ефективност. Надявам се това начинание да бъде успешно.

Nick Griffin (NI). – (EN) Г-н председател, ужасът в Хаити е потресаващ. Съвсем човешко е да изпитваме състрадание към невинните жертви на природното бедствие в тази страна.

Всички тук сме добре платени и можем да си позволим дарения. Ще даря присъственото си възнаграждение за днешния ден, ако всеки британски член на ЕП направи същото. Въпреки това при своите данъци нашите избиратели не биха могли да си позволят вашата щедрост.

Глобализмът разруши промишлеността ни. Банките сринаха нашите икономики. Бюрократията на ЕС задушават предприемачите ни, а номерът с т.нар. „данък въглерод“ докарва милиони до убийствена бедност заради горивото.

Броят на жертвите в Хаити е шокиращ, но тази зима само във Великобритания повече от 50 000 пенсионери ще бъдат постигнати от преждевременна смърт заради студа и цената на отоплението.

В цяла Европа ще има стотици хиляди жертви, но тъй като тази истина е срам за политическия елит и поради това, че изкарва на бял свят неудобната истина за глобалното застудяване, този скандал ще бъде погребан също толкова безшумно, колкото и възрастните ни граждани.

Стотици хиляди от собствените ни граждани умират заради пренебрежителното отношение на правителствата и бездушната данъчна политика на ЕС, и все пак, вие настоявате да пръскате парите на другите хора за бедствие, което се е случило в нечий чужд двор. Това не е състрадание – това е отвратително лицемерие.

Знам, че тук е място, където се чувстваме малко неловко, когато се споменава християнското ни наследство, но както винаги, Библията ни разкрива една вечна истина, която повечето от присъстващите тук по-скоро биха пренебрегнали: „Но ако някой не промишлява за своите, а най-вече за домашните си, той се е отрекъл от вярата, и от безверник е по-лош“ (1 Тимотей 5:8).

Michèle Striffler (PPE). – (FR) Г-н председател, г-жо върховен представител, както беше казано по-рано, бедствието беше изключително мащабно поради силата на земетресението, несъмнено едно от най-тежките в историята, затова се опасяваме от ужасяващ брой човешки жертви.

Независимо от това, съм доволна от бързата реакция на Европейската комисия и на държавите-членки, както и от поетия от тях ангажимент да заделят значителен пакет помощи от 429 млн. евро, за спешна хуманитарна помощ и за възстановяването на Хаити. Въпреки това е жалко, че европейците действаха неkoordinирано и че действията на Европейския съюз не са достатъчно видими – нещо, което рязко контрастира с ефективните действия на механизмите за предоставяне на помощ на САЩ и ни кара да забравяме, че Европейският съюз е най-големият световен донор на хуманитарна помощ и помощ за развитие.

Европейската комисия действа също и механизма на Общността за гражданска защита, който координира предложенията за съдействие от страна на държавите-членки и понастоящем представлява същността на проблема в системата ни за реагиране при кризи. Неотдавнашните събития потвърждават необходимостта от усъвършенстване на механизма за реагиране при кризи на Европейския съюз. Съществено необходима е една истинска организация с капацитет за гражданска защита, поради което бих ви напомнила за предложението на г-н Барни, датиращо от 2006 г., което предлага създаването на Европейски сили за гражданска защита; това предложение е готово и само трябва да бъде приложено.

Освен това председателят на Европейския съвет, г-н Ван Ромпой, днес се изказа в подкрепа на създаването на сили за бързо реагиране. За броени дни Съединените щати поеха доминираща роля в спасителните и координационните действия. От съществена важност е да възвърнем позицията на централен и световен координиращ фактор, заемана от Службата на ООН за координация по хуманитарни въпроси (ОСНА), която е най-добре подготвена за извършване на тази координация.

Не си правете погрешни заключения – не става дума за война на знамената. И все пак, добрата организация означава спестяване на време и пари, а според мен европейските граждани имат право да знаят какво прави Европейският съюз.

Patrice Tirolien (S&D). – (FR) Г-н председател, нима Хаити е обречена на нещастие?

Откакто Хаити придоби своята независимост, природните бедствия в тази страна отвориха път за политически катастрофи – и ето ни днес тук, изправени пред трагедия с исторически мащаб. Има жертви, ранени, неизброими са разрушените сгради и щетите, нанесени върху националните политически структури и структурите за сътрудничество.

Трябва да превъзмогнем съдбата. Европейският съюз трябва да вземе участие в еднаквите усилия, насочени към спешна помощ и възстановяване. Дължим го на многобройните си връзки с Хаити – връзки, които са преди всичко исторически: като бивша колония, Хаити е била най-процфтяващата от всички колонии; второ, дипломатически: Споразумението от Котону превръща острова в привилегирован партньор; и, накрая, географски, тъй като Хаити е съседка на Европейския съюз благодарение на най-отдалечените региони.

Нещо повече, кризата в Хаити е първото изпитание за новата Европейска служба за външна дейност, която оглавяват Вие, г-жо Аштън. До момента тя се представя убедително. Това бедствие също така поставя ударение върху предизвикателствата и подобренията, които трябва да направим в тази структура, тъй като отвъд движението за солидарност на нашия континент, реакцията на САЩ повдига въпроси относно възможностите ни за мобилизация.

Така забележителните усилия в подкрепа на европейската координация, както и приносът на държавите-членки, не бива да прикриват затрудненията в обсъжданията, свързани с разполагането на Европейските жандармерийски сили. Докато за разходите на Европейския съюз е от решаващо значение да бъдат направлявани от ООН, тези трудности ни водят до заключението, че Европейският съюз трябва да си осигури самостоятелна, интегрирана структура, снабдена със средства за справяне със сложни задачи от равнището на спешната хуманитарна помощ.

В заключение ще кажа, че възстановителният етап представлява огромно предизвикателство. Не ни липсват задачи: политически, административни, икономически, социални и екологични. Навярно сме пред прага на нова ера за Хаити. Това е мащабно политическо предизвикателство за една Европа, която трябва да се утвърди като открояващ се лидер в този процес.

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Г-н председател, госпожи и господа, всяка вечер новините в 20,00 ч. ми напомнят за неизразимите страдания в Хаити.

Масшабът на страданията вероятно е сравним единствено с почти световното състрадание, което ги обгръща. Това състрадание със сигурност е спонтанно и искрено, но е краткотрайно. Часът на истината ще настъпи само след две седмици, когато медиите решат да насочат вниманието си към други събития. Ако някой не поеме нещата в свои ръце, има опасност хаитяните за пореден път да се окажат сами, изоставени на своята съдба.

В една страна, където всичко остава недовършено, като се започне от възстановяването и реконструкцията, е важно да се действа така, че различните последователни етапи да водят до истинско развитие. Колкото до Европейския съюз, той разполага с обширен набор от инструменти и солиден опит в тази област. Ето защо предизвикателствата, пред които е изправено обществото на Хаити, което е отчайващо бедно, също представляват решаващ момент за Европейския съюз.

Именно през следващите дни и месеци ще трябва да действаме ефективно и решително. Това е най-важният аспект от гледна точка на възстановяването, след като сме възстановили условията на сигурност и обществен ред, които са от съществена важност за координираните действия в страна, където земетресението е разрушило всичко, включително и институционалните й структури.

Ето защо според мен е разумно да изтъкна един съществен аспект: възстановяването, реконструкцията на Хаити като държава, следва да бъдат извършени от самите хаитяни. Все пак говорим за тяхното развитие. Можем да им помогнем в дух на партньорство. Европа ще постъпи добре, ако потвърди това свое намерение по време на планираните международни конференции на тази тема.

„Да“ на партньорството, „не“ на вмешателството и неоколониализма!

Edvard Kožušník (ECR). – (CS) Всички ние със сигурност ще се съгласим, че това е едно от най-големите бедствия в региона през последните 200 години. И, говорейки от името на моите колеги от фракцията на Европейските консерватори, както и от името на съгражданите ми в Чешката република, бих искал да изразя своето съчувствие и състрадание към всички жертви и страдащи в Хаити. Въпреки това, независимо от тази трагедия, са налице признаци, че дори след ратифицирането на Договора от Лисабон Европейският съюз е все още неkoordinиран и неспособен на навременни действия. Той смътно ми напомня на четириглав дракон. Имаме председател, министър-председател на председателствашата държава, председател на Комисията и кандидат за член на Комисията. Госпожи и господа, лично аз считам, че конкретно в този случай трябва да признаем, че Европейският съюз беше хванат неподготвен. Тези, които не бяха хванати неподготвени, са гражданите на отделните държави-членки, които ден след ден предоставят както материална, така и финансова помощ.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Г-н председател, присъединяваме се към останалата част от света, изразявайки своето съчувствие и скръб по повод трагедията, постигнала народа на Хаити, и искаме да покажем пълна солидарност с него, но трябва да изтъкнем някои проблеми, които считаме за решаващи.

Редно е да започнем с осъждането на всяко лице или държава, търсещи изгода от тази катастрофа чрез завръщане към неокOLONIALИЗМА. Подобно отношение изглежда стои зад разполагането на хиляди въоръжени северноамерикански отряди, въпреки факта, че по-голямата част от населението живее в крайна бедност и остава жертва на експлоатацията на мултинационални компании и на намесата на външни структури, по-конкретно Съединените щати.

Сега е моментът да се предостави цялата хуманитарна помощ, сътрудничество и подкрепа за възстановяване, които заслужава народът на Хаити за своето достойнство и кураж. Не бива да забравяме, че Хаити е страната, в която 400 000 африканци, превърнати в роби и в обект на незаконна търговия от страна на европейци, въстанаха срещу робството и предизвикаха първата голяма социална революция на американския континент.

Следва спешно да изпратим координирана помощ, но това следва да стане, без да се поддаваме на изкушението на неокOLONIALИЗМА.

Roberta Angelilli (PPE). – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, в Хаити се случва огромна трагедия, причинена от природата, но също и от липса на държава, заслужаваща да бъде наречена такава, която е неспособна да се справи дори в минимална степен с бедственото положение и необходимостта от спешна хуманитарна помощ, неспособна да организира помощите за гражданите, което сега е жертва на безскрупулни хора.

Червеният кръст отправи своя предупредителен призив. На конференцията в Монреал, която ще се състои на 25 януари, Европейският съюз трябва да бъде единодушен и да настоява за единно, координирано управление на хуманитарните действия; в противен случай съществува опасност от безредие и прехосване на помощите, включително на тези огромни и ценни суми, споменати днес от Комисията, както и на помощите от държавите-членки.

Баронесо Аштън, би следвало да се положат извънредни усилия за децата, преди всичко за сирачетата, които заслужават приоритетна помощ, включително под формата на психологическа подкрепа, в противен случай те ще бъдат обречени на бедност и експлоатация. Следва също така да гарантираме, че международната общност ще бъде подготвена не само да опростява процедурите по осиновяване. Това би довело единствено до форма на легализирано депортиране на деца, а не от това се нуждае Хаити.

Г-н Фратини, италианският министър на външните работи, правилно предлага да се построят сгради и домове за грижи, за да могат децата да растат с достойнство в собствената си страна, както и да се улеснят краткосрочните пътувания в чужбина с цел почивка и главно с образователна цел. В заключение ще задам следния въпрос: готови ли сме, в международен план, да намалим или опростим дълга на Хаити?

Corina Crețu (S&D). – (RO) Целият свят в този момент наистина показва солидарност и състрадание към пострадалите при катастрофалното земетресение в Хаити, подчертавайки за пореден път необходимостта от навременни и координирани действия в подобни ситуации. Ограничаването на загубите сега зависи от това, колко ефективна е намесата, а също, както вече беше споменато тук, и от начина, по който международните агенции и организации, заедно с отдела на ЕС за хуманитарна помощ към Комисията, действат като образец за пример, без да забравяме и жестове на отделните държави-членки.

Считам, че трябва да бъдат създадени оперативни части на ЕС за бърза намеса, тъй като ситуацията в Хаити ни разкрива необходимостта от поддържането на обществен ред и гарантирането на безопасността на

гражданите, в допълнение към помощите, искани от оцелелите. Несъмнено се намираме в положение, в което се чуват множество протестни гласове, отправящи обвинения, че предполагаемите намерения са насочени към осъществяването на военна окупация, замаскирана като хуманитарна помощ. И все пак, в положение, в което въоръжените сили на ООН не са достатъчни или са пострадали при събитията, Европейският съюз следва да се ангажира допълнително, още повече че се радва на голямо доверие в региона.

Моето мнение е, че ние, като Европейски съюз, трябва да посрещнем предизвикателството на мащабния възстановителен процес в Хаити, като същевременно укрепим стабилността на държавните й структури. Разбира се, много е важно да проявяваме състрадание към гражданите на тази страна, преминаващи през това тежко изпитание, което включва намирането на конкретни решения за улесняване на процедурите за осиновяване на деца, останали сираци след бедствието, както и предоставяне на конкретно съдействие на населението, подложено на тежкото изпитание.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (PL) Г-н председател, г-жо Аштън, в Парламента чуваме мнения от различни посоки, но всички те имат един фокус, една обща тема: реакцията на Европейския съюз, политическата реакция, не беше нито достатъчна, нито добре координирана. Мисля, че следва да благодарим на благотворителните фондации за това, че те толкова спонтанно и, както винаги, безотказно, поеха ангажимент да задоволят потребностите.

Освен това би следвало да помислим какво може да се подобри. Всъщност имам само един въпрос към г-жа Аштън: това е първата такава ситуация, пред която сте изправена на новия си пост. Какъв е основният Ви извод от това събитие, както и от грешките, обсъждани от всички нас тук? И, което е още по-важно, какво може да бъде променено за в бъдеще? Мисля, че това е най-важното, за което следва да се замислим, и то в голяма степен е наше задължение.

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Г-н председател, г-жо Аштън, достатъчно! Стига толкова. При всяко бедствие се повтаря едно и също: французите изпращат самолет и помощи, белгийците, италианците, германците – всички правят едно и също и всеки път действат самостоятелно; всеки път историята се повтаря. На мястото на събитието резултатът винаги е един и същ: няма никаква координация, нито организация, изпускат се възможности за пострадалиите.

Кога ще свърши всичко това? Кога най-сетне Комисията ще започне да действа? Не ни казвайте, че това е сложен въпрос, защото проектите вече са готови. Само трябва да ги приложим. През 2006 г. г-н Барние предложи създаването на Европейски сили за гражданска защита, в които държавите-членки да дават своя принос на доброволни начала, без да се налага да чакаме някакво предполагаемо единодушие на 27-те, като обединим съществуващите национални отряди за гражданска защита, като ги обучаваме заедно с общи спасителни техники, общи способности за комуникация и общ щаб.

Лесно е, г-жо Аштън: направете го заедно с онези, които искат да го направят! Колкото до останалите – те ще се присъединят към нас, щом осъзнаят, че това е бъдещето. След вълната цунами също имаше поети ангажменти и все пак, до ден днешен нищо още не е направено.

Не ми е лесно да изрека тези думи: бездействието на Комисията е престъпно. Г-жо Аштън, защо Европа е обречена да повтаря собствените си грешки? Г-жо Аштън, никой не поставя под съмнение Вашата добра воля, но моля, тук, днес, да обявите създаването на въпросните Европейски сили за координация. Парламентът ще Ви последва. Ако се нуждаете от подкрепа, ние сме тук, за да Ви помогнем. Но, моля, спрете да ни говорите за координация; направете така, че координацията да стане реалност! Не чакайте да дойде следващото бедствие.

Michael Cashman (S&D). – (EN) Г-н председател, трябва да кажа, че има хора, които действат, а има и такива, които говорят. Ето защо искам да поздравя Съвета, Комисията и върховния представител за предприетите от тях действия. Нищо от това не можеше да бъде предвидено. Наблюдаваме събития, които едва ли можехме да си представим, че ще се случат.

По време на заседанията се наслушах на евтин популизъм, насочен срещу върховния представител, срещу държавите-членки и срещу Комисията, посредством идеята, че по някакъв начин – тъй като именно американска ръка вади хората от развалините и спасява животи – следва да отблъснете тази ръка и да кажете „не“ на неокOLONИализма; че по някакъв начин, нападайки самата Хаити, правите живота на страдащите там хора по-добър. Засрамете се.

Нека се уверим, че координираме своите действия. Предоставете координацията на американците – щом спасява животи, нека ги спасява. Забравете политическата реторика.

Поздравления за ангажиментите, поети за отпускането на тази финансова помощ. Поздравления, баронесо Аштън, за това, че не разигравахте театър пред обществеността и не използвахте въздушното пространство, за да се доберете до Хаити само за да покажете, че сте там. Какво бихте постигнали с това? Абсолютно нищо. Ето защо, разгневени от името на хората, търсещи спасение, нека да се координираме с американците. Нека да накараме ООН да се размърда и да предостави помощ и нека спрем с евтиния популизъм.

(Ръкопляскания)

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE). – (PL) Г-н председател, искам да се присъединя към мнението на г-н Juvin – хуманитарната помощ е лошо координирана. Искам да обсъдя не само хуманитарната помощ, но и така наречената техническа, структурна помощ или помощ за развитие. Катастрофата беше непредвидима, но ние бяхме съвсем наясно в какво ужасно състояние е Хаити; после то съвсем се утежни от бедствието, ударило страната. Отдавна знаем колко тежко е положението в Хаити, колко зле функционират нейните структури. Знаем още и че ако тези структури бяха функционирали по-добре и че ако преди земетресението по-успешно бяхме организирали предоставяне на помощ и техническо сътрудничество с Хаити, тези структури щяха да работят по-добре и като резултат сега щяха да улеснят усвояването на нашата помощ и да спасят хиляди хора – ала това не се случи.

Въпросът ми е дали г-жа Аштън, в качеството си на върховен представител и член на Съвета, възнамерява да предприеме конкретни действия с конкретни срокове за координиране на техническото сътрудничество между отделните европейски държави, така че трети страни, на които предоставяме помощ, наистина да се възползват ефективно от нея? Възнамеряваме ли да приложим някаква форма на обмен на най-добри практики между държавите с голям опит, където техническото сътрудничество функционира много добре, и държавите, които тепърва започват да използват такова техническо сътрудничество? Ще бъде ли създадена една добра, обща, силна европейска политика, от която трети страни да имат някаква реална полза, така че да не предоставяме хуманитарна помощ „на сляпо“ и набързо, когато, неочаквано за нас, стотици хиляди хора се окажат в трагично положение?

David-Maria Sassoli (S&D). – (IT) Г-н председател, г-жо върховен представител, госпожи и господа, чудовишната трагедия, поразила Хаити, изисква незабавна реакция. Много мерки за предоставяне на помощ и спасителни операции вече са задействани от страна на отделните държави-членки – налице е дори значително съревнование между европейските държави.

Новата Европа със своя върховен представител следва да е в състояние да предостави собствена помощ на пострадалите. Още повече че земетресението порази най-бедната страна на западното полукълбо, където 80% от населението живее под прага на бедността, а 54% – в крайна нищета.

Това критично положение обаче крие в себе си друга неотложност: тази, свързана с децата – най-слабият сектор от населението – които са останали без семейство, без закрила и без държава. Затова искам да призова върховния представител по въпросите на външните работи да проучи действията, насочени към позволяване на това, децата до 10-годишна възраст да бъдат подслонявани и отглеждани в европейски държави.

Лейди Аштън, Европа може да ги подслони и да им предостави подходящи условия за живот; имам предвид за ограничен период от време, докато условията в тяхната страна станат подходящи за тяхното завръщане. Всичко това лесно би могло да се организира от европейските държави и би било добър начин да отговорим на потребността от солидарност, а също и да избегнем спекулативните и незаконни действия, извършвани в ущърб на децата. Говорим за децата – най-ценният ресурс, който би следвало да опазим в Хаити.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). – (EN) Г-н председател, през последните дни имаше редица оплаквания от неефективността и мудността на реакцията към кризата в Хаити.

Мнозина подчертават все по-голямата несигурност, растящото отчаяние сред оцелелите при земетресението, както и потресаващия недостиг на храна и облекло.

Вярно е, че тези проблеми съществуват и трябва да ги решим колкото е възможно по-скоро. И все пак, би трябвало да приветстваме ангажиментите, поети от редица международни участници, като започнем от правителства и стигнем до граждански и обществени организации и отделни лица по целия свят.

Европейският съюз със сигурност е сред онези, които изразиха дълбоката си солидарност с народа Хаити. Дори днес, за пореден път мнозина осъдиха набедения за бавен отговор на ЕС на кризата, но Европейският съюз не е свързва само с решенията, вземани в Брюксел. Националните правителства вече изпратиха хиляди мъже и жени в помощ на хаитяните и заделиха милиони евро за финансови помощи.

Ролята на ЕС следва да бъде съсредоточена повече върху средносрочната и дългосрочната помощ, както и върху възстановяването на градовете и селата в Хаити, на тяхната инфраструктура, училища и болници.

Европейският съюз със сигурност би могъл да бъде форумът, егидата, под която да бъде разпределяна и координирана средносрочната и дългосрочната помощ на Европа.

Обещанието, дадено неотдавна от Комисията и държавите-членки за отпускането на близо 500 млн. евро, със сигурност е голяма и значима стъпка в тази посока и всички следва да я подкрепим.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Първо искам да поднеса съболезнованията си и да изразя своята съпричастност към народа на Хаити, засегнат толкова тежко от тази катастрофа.

Европейският съюз не е военна сила, нито желаем да бъдем такава. И все пак, сме световна сила благодарение на своя социален модел. Ние сме сериозна сила и заради нашето сътрудничество за развитие и хуманитарна помощ, с което се гордеем.

Днес Хаити – или поне катастрофата, засегнала тази държава – поставя предизвикателство пред новите институции, създадени чрез Договора от Лисабон. Сега е моментът да предоставим хуманитарна помощ, но съвсем скоро ще дойде време за възстановяване, насърчаване на развитието и предоставяне на помощ за управлението и институциите. Трябва да отговорим единодушно и на очакванията на хаитяните. Трябва да откликнем, съчетавайки функциите на върховния представител с тези на членовете на комисията, отговарящи за развитието и хуманитарната помощ.

Защо? Защо трябва да действаме всички заедно? За да координираме помощта от различните държави по-ефективно, за да гарантираме, че нашата помощ е по-продуктивна, за да говорим с европейски глас, който се откроява в световен план, и за да живеем съгласно очакванията на света за нас в подобни моменти – за да окажем подкрепа в настоящата хуманитарна криза и да насърчим развитието. Това, което се случва в Хаити днес, утре би могло да прерасне в нова катастрофа с последици върху всички краища на света след утрешния ден.

Jim Higgins (PPE). – (EN) Г-н председател, една от най-бедните държави в света, жертва на лошо управление, на диктатура и корупция, беше опустошена в рамките само на 15 секунди. Петдесет хиляди смъртни случаи, хиляди все още безследно изчезнали и три милиона, останали без дом.

Реакцията на Съединените щати беше достойна за похвала, а тази на ООН – по-малко, но трябва да се съглася с всичко, което вече беше казано. Ние не политизираме въпроса, г-н Cashman: реакцията ни съвсем не беше адекватна. Останахме назад в проправения от Съединените щати път.

Логистичните затруднения ще бъдат преодоляни – чиста вода, лекарства, храна и подслон – всичко това ще бъде постигнато своевременно. Но онова, от което се нуждае Хаити, за да преживее бедствието, е напълно функционираща демокрация с икономика, способна да издържа своите граждани. Нейното възстановяване следва да бъде измервано с години, а не със седмиците и месеците след кризата.

Както беше повторено многократно, Хаити ще изчезне от телевизионните екрани. От тема номер едно в рамките на следващите две-три седмици, тя ще слезе до номер три, а после ще изчезне. Но именно тогава започва истинското предизвикателство, защото през 2008 г. Хаити беше засегната от два опустошителни урагана, оставили след себе си бедност и разруха. Световните лидери обещаха 600 млн. евро на този етап. В действителност бяха предоставени само 40 млн. евро.

Това, от което се нуждаем, е възраждането, съживяването, възобновяването и новото развитие на Хаити. Този процес трябва да бъде управляван и ръководен правилно, но преди всичко той трябва да установи ясна и приложима стратегия, която да превърне Хаити в горда, независима и демократична държава, каквато би трябвало да бъде, но все още не е била, което я доведе до настоящата катастрофа.

Roberto Gualtieri (S&D). – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, безпрецедентното хуманитарно бедствие в Хаити дълбоко ни възмутило и е дълг на Европейския съюз да се включи с всички сили в усилията на международната общност, използвайки всички налични инструменти.

Що се отнася до финансовите средства, през последните дни и часове беше постигнат забележителен напредък. Трябва да обърнем повече внимание на останалите аспекти на европейския отговор на кризата, но без да се безпокоим за своя престиж, а вместо това да се съсредоточим върху същността, както правилно отбеляза върховният представител.

Основната роля на Мисията на ООН за стабилизиране на Хаити (MINUSTAH) сега вече е ясно очертана, по отношение както на гражданската защита, така и на сигурността, отстранявайки автономна мисия на Общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО), но координиращата роля на ЕС в подкрепа на мисията на ООН остава от основно значение.

В това отношение бих искал да напомня на г-н Juvín, че такава координация съществува и че Центърът за наблюдение и информация (MIC) я осъществява в областта на гражданската защита, а Ситуационният център – в областта на сигурността. Надяваме се, че тази дейност ще доведе до разполагането на Европейските жандармерийски сили, каквото беше изричното искане на ООН.

От върховния представител и от Комисията е полезно да научим как реагират Центърът за наблюдение и информация (MIC) и Ситуационният център в реални условия пред лицето на такива тежки задачи и изпитания, как работи тяхната координация и дали инструментите и ресурсите им са подходящи.

Това ще ни помогне и на по-късен етап, когато ще се наложи да преценяваме годността на тези инструменти и възможностите на консулската защита, но сега не е време за подобни разисквания. Сега е моментът за действия и поемане на ангажменти, а ние напълно подкрепяме действията, предприети от върховния представител.

ПОД ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО НА: г-н LAMBRINIDIS

Заместник-председател

Milan Zver (PPE). – (SL) Аз също бих искал да изразя своето съчувствие по повод на събитията в Хаити, както и да поздравя Европейската комисия и европейските институции за тяхната сравнително уместна реакция.

Въпреки това, подобно на част от колегите си, и аз също се питам дали отговорът ни беше достатъчно бърз. Навярно би било добра идея, ако г-жа Аштън, заместник-председател на Комисията, лично посети мястото на трагичното събитие, тъй като това би могло да се окаже важно по няколко причини.

Не съм съгласен с онези от вас, които се опитват да докажат, че присъствието на войници и други служители на правоприлагащите органи би могло да възвести началото на колониално нашествие в Хаити от наша страна. Според мен подобни изказвания не са нито справедливи, нито уместни.

И все пак, важно е на следващата международна конференция относно Хаити да приемем дългосрочни мерки за възстановяване на държавните институции до състояние, в което да започнат отново да функционират. Тук имам предвид, по-специално, здравната и образователната политика. Единствено такъв род политики и единствено развитието на тези области и институции могат да превърнат Хаити в по-стабилна държава, отколкото е била досега.

María Muñoz De Urquiza (S&D). – (ES) Г-н председател, искам да подчертая важността на водещата роля на Европейския съюз: не само по отношение на незабавната спешна хуманитарна помощ, но и също и на дългосрочното сътрудничество за възстановяване на страната. Трябва да работим съвместно с местните органи и с правителството на Хаити, тъй като държавата вече е достатъчно нестабилна и без да я обезсилваме допълнително, изисквайки от международните организации да поемат временно функциите на нейните органи. Трябва да работим и в сътрудничество с местните неправителствени организации.

Бих искала да поздравя испанското председателство за бързата реакция както по отношение на координирането на помощите, така и на предоставянето на достъп на Европейския съюз до ресурсите за помощ, с които Испания вече разполагаше в страната и в региона, тъй като тя е главният европейски донор на помощи не само в цяла Латинска Америка, но също и конкретно в Хаити.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Г-н председател, г-жо Аштън, политиката се изразява преди всичко в символи – затова мисля, че не би трябвало да сте тук, а в Хаити; ето защо мисля, че не би трябвало да пътувате до Съединените щати, а до Хаити.

Струва ми се – и казвам това с голяма тъга – че не сте преценили размера на това събитие, на тази ужасна трагедия и погледнато в дълбочина, като имаме предвид всичко това, изводът е, че Европа никога не е била толкова далеч от събитията. Ние сме най-големите донори и все пак, сякаш не съществуваме.

Второто ми усещане е, че колкото повече хора номинираме на различни постове, колкото повече функции и титли създаваме, толкова по-малко съществуваме, а това би следвало да ни накара да си зададем някои въпроси. Колко бедствия трябва да ни застигнат, преди лидерите на Европейския съюз най-накрая да изпълнят своите

запълнения? Докладът на г-н Барние е внесен още през 2006 г. Какво още чакаме, че не сме го приели? Какво още чакаме, за да го приложим?

James Nicholson (ECR). – (EN) Г-н председател, според мен вече изразихме всичките си мисли и те трябва да са посветени на онези, които изгубиха живота си: служителите на ООН, самите граждани на Хаити и хората, които, макар че още са живи, страдат.

Нуждаем се от правилни, мощни и координирани усилия, и нищо, съвсем нищо не бива да ни спира. Позволете да отбележа, че приветствам поетите от Европа ангажменти към народа на Хаити. Надявам се, че ще ги изпълним, защото се вълнувам – и съвсем основателно – какво ще се случи след две седмици, когато вече няма да са част от медийните събития, от новините? Какво ще правят тогава тези хора?

Да, Хаити несъмнено има нужда от възстановяване както в краткосрочен, така и в дългосрочен план, но в този момент най-важното е помощта да стигне до пострадалите на място – до хората, изпитващи болка и лишения. Трябва да кажа, че напълно споделям мнението, изказано по-рано от г-н Cashman. Въпросът е твърде сериозен, за да го използваме за трупане на политически престиж чрез евтин популизъм.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). – (ES) Моля, позволете първите няколко секунди да поздравя върховния представител, Съвета, Комисията и осъществяването на ротационен принцип председателство на Европейския съюз за бързината, координацията и усилията, които те проявиха от самото начало.

Вероятно не им се е понаряло голямото медийно внимание, предизвикано от онези 10 000 американски морски пехотинци, пристигащи на острова, но според мен всички действия бяха много бързи и ефективни, а аз имам доста богат опит. Искам само да кажа нещо, което не беше споменато в разискването: 50% от оцелелите, извадени от развалините през първите 78 часа, са били спасени от европейски екипи и от държавите-членки.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Г-н председател, както вече спомена г-жа Joly, има обстоятелства, при които думите и цифрите губят всякакво значение и звучат абсурдно: два милиона бежанци – както вече чухме – а може би и повече, над 200 000 жертви, опустошена държава и столица, почти заличена от картата на света.

Сега спешната помощ означава да се извадят последните оцелели – ако все още има такива – да се погребат загиналите, да се нахранят живите, да се раздаде вода, да се лекуват пострадалите, да се работи и строи наново. Екипите на всяка от държавите си заминаха бързо, много бързо, заедно със своите ресурси, екипировка, кучета, хора и шедрост. Усилията са грамадни, велики – но това са усилията на една нация.

Сега Европа безусловно трябва да набере инерция и да изпълни със съдържание идеята, която някои от нас, много от нас, в продължение на няколко години защитаваха тук в Европейския парламент, както и на други места, а именно: създаването на Европейски орган за гражданска намеса, зелени каски или бели каски – цветът е маловажен – хора, ресурси и общи стратегии.

Независимо дали става въпрос за инициативата „EU-FAST“, стартирана от г-н Verhofstadt през 2003 г., или инициативата „EuropeAid“, стартирана от г-н Барние през 2006 г. – авторството в края на краищата няма значение – идеята е да сме способни на бързи действия, заедно да имаме готовност.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Г-н председател, намирам за странно това, че тук присъстващите говориха за видимост и подложиха на съмнение мотивите на Съединените американски щати, защото точно сега е необходима помощ. Според мен е особено трагичен фактът, че точно в този момент сред руините се намират хора, които все още могат да бъдат спасени. Всичко, което може да бъде направено за подобряване на положението, следва да бъде направено.

Когато неотдавна бяха създадени сили за управление на кризи в подкрепа на европейската външна политика и политика на сигурност, включително и политиката за отбрана, причината, изтъкната пред мен за това, поне във Финландия, беше, че тези сили са на разположение на мястото на събитието и в случаи на природни бедствия и че биха могли да помогнат в случаи на подобни катастрофи навсякъде по света, включително, разбира се, и Европа. Сега обаче въоръжените сили за управление на кризи на практика нямат никаква работа в различните части на Европа, където са разположени. Те нямат какво да правят. За щастие, в Европа няма кризи, така че въпросните сили бездействат. Какво възпира използването на тези сили за управление на кризи в случаи на криза като разискваната, шом се иска помощ?

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Днес, след влизането в сила на Договора от Лисабон, сме изправени пред навярно най-голямата трагедия, която някога се е случвала и трябва да разберем позицията на върховния представител, тъй като още в началото на своя мандат, тя трябва да реши една доста сложна задача, с каквато, смея да твърдя, не се е сблъсквала по-рано. Да, вярно е, че в момента забелязваме някои недостатъци и че в

бъдеше ще се нуждаем от по-добре подготвени обединени сили на Европейския съюз, които да могат да вземат участие в спасителни операции. Според мен най-големия принос днес би бил изпращането на споменатата днес сума до Република Хаити, усвояването ѝ във възможно най-кратък срок и изразходването ѝ за възстановяване на инфраструктурата, както спомена президентът на Хаити; навярно тази сума може да бъде пренасочена и към отстраняването на разрушените домове, които в момента още стоят край улиците.

Катрин Аштън, върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията. – (EN) Г-н председател, както казах в началото, исках да присъствам на заседанията на Парламента, за да изслушам мненията. Вземам предвид и разбирам чувството на неудовлетвореност, изпитвано от уважаемите членове на ЕП, поради това, че има проблеми, които биха могли да бъдат по-добре решени.

Колегите зададоха въпроси относно публичността и координацията. Безспорно американците, поради своята по-голяма близост, поради това, че имат възможност за бърза мобилизация, каквато и показаха, ще бъдат именно тези, които ще се появят на вашите телевизионни екрани. Фактът, че работихме в толкова тясно сътрудничество със Съединените щати, е също важна част от нашата дейност сега и за в бъдеще.

Няма никакво съмнение, че, тъй като ме събудиха през нощта, за да ми съобщят за земетресението, ние мобилизахме хората си възможно най-бързо. Двадесет и една държави-членки на ЕС бяха мобилизирани за реакция. Свършихме работа, при което Съветът и Комисията за първи път обединиха своите действия – и мога ли само да вметна, че от изслушването ми тук изминаха само осем дни.

Двадесет и една държави-членки с 11 спасителни екипа, пет полеви болници, шест пункта за спешна медицинска помощ, 40 медицински екипа, шест водопречиствателни съоръжения; изпратихме ги възможно най-скоро – поднасям почитанията си към държавите-членки за свършената от тях работа, а също и на служителите, които работиха и продължават да работят ден и нощ, за да организират общите усилия.

Незабавно запитах ООН и нейните екипи на място, както и генералния секретар на ООН, Бан Ки-Мун, къде усилията ми биха били най-полезни. Несъмнено нямаше с какво друго да помогна на мястото на събитието, освен да взема ценна площ в момент, когато самолетите кръжаха из въздушното пространство, без да могат да кацнат, заради настоящото положение с летателните площадки там. Не съм лекар, нито пожарник. Моята роля беше да организирам координацията, да разговарям с групата, наречена „Приятелите на Хаити“, да координирам нашите действия с тези на Съединените щати и да гарантирам, че вложим максимум усилия на място.

Изявявам своето уважение, както сториха и почитаемите членове на ЕП, и към неправителствените организации и хората на място. Разрухата в тази страна се отрази тежко на ООН, която загуби много свои висши служители, както и на неправителствените организации, които не успяха да реагират бързо просто защото част от хората им бяха загинали.

Този факт много утежни положението – както вече и вие, и ние наблюдавахме по новините, хората отчаяно викат за помощ и се чудят къде е помощта. Да предоставим помощ при тези обстоятелства беше невероятно трудно – и пак ще кажа, че хората работиха неуморно, за да я осигурят. Сега процесът тече по-леко, помощите достигат до предназначението си, но нито за миг не подценявайте тежкото положение на мястото на събитието.

Добре ли проработи системата? Да. Дали съм доволна? Не. Започвайки работа първите седмици на новия пост, аз ви заявявам съвсем ясно: Чувам вашите думи. Чувам изразеното от вас чувство на неудовлетвореност и го разбирам. Да, с право ме критикувате, че не се справяме така добре, както бихме могли за в бъдеще. Прави сте. Положението следва и трябва да се става все по-добро и по-добро.

Моята задача е да наблюдавам случващото се и да си вадя поука от него, за да гарантирам, че в бъдеще ще се постареем повече да бъдем единни в своите усилия, но не бих отрекла огромната работа, която беше свършена и продължава да бъде вършена час след час и ден след ден.

По отношение на дългосрочния план, уважаемите колеги от ЕП са напълно прави. Когато камерите си отидат, ние трябва да останем там. Там е необходимо физическото ни присъствие, трябва да бъдем там, заради помощта, която можем да предоставим. Съгласна съм, че въпросите, свързани с дълга, следва да бъдат част от провеждащите се разисквания. Съгласна съм и че това, което се върши, трябва да се върши в партньорство с народа на Хаити и с дължимото уважение към него. Съгласна съм и с важността на възстановяването на инфраструктурата, както и с това, че трябва да гарантираме признаването на ролята на ООН и способността на последната да я изпълнява добре.

Ето защо заминавам не само за САЩ, за да се срещна с държавния секретар Клинтън, но ще отида и в ООН, за да се срещна и с генералния секретар и лицата на ключова позиция и да обсъдим какво можем да направим днес за бъдещото ни сътрудничество, тъй като това, както споменахте, ще бъде от изключителна важност.

Нека завърша с няколко думи относно действителното положение на нещата. Както вече казаха уважаемите колеги, това е една страна, в която над 70% от хората живеят под прага на бедността. Много е важно, както споменаха уважаемите членове на ЕП, за децата, особено сирачетата, да бъдат полагани необходимите грижи, а разрухата ще наложи предоставяне на помощ години напред.

Нека ви разкажа съвсем малко за инфраструктурата в настоящия момент. Тежко пострадали са болници, електроснабдяването, комуникациите, водоснабдяването, пристанища и летища. Главните административни сгради – сградата на президентството, парламентът, министерствата на финансите, правосъдието, планирането, здравето и вътрешните работи са напълно разрушени. Мнозина от висшите правителствени служители са безследно изчезнали. Правителството на Хаити не функционира по отношение на своите компетентности. Хаити вече беше, както казахте, една от най-бедните държави в света, и тъй като трябва да изградим отново нейната инфраструктура, споделям вашия ангажимент да гарантираме това да се случи.

(Ръкопляскания)

Карел де Гухт, член на Комисията. – (FR) Г-н председател, преди всичко, бих искал да кажа на г-н Le Hyaric, който призовава в Хаити да бъдат изпратени продоволствени излишъци – това не е подходът на Европейския съюз, по простата причина, че Комисията предпочита да закупува тези продукти в региона. Ще започнем, преценявайки дали не можем по-скоро да ги закупим в региона, отколкото да транспортираме нашите излишъци до Хаити.

(EN) Второ, относно целия този въпрос за координацията и гражданската защита и прочие, нека ви кажа само три неща.

Първо, гражданската защита е в рамките на компетентността на държавите-членки и всички инициативи за координация трябва да бъдат изградени на тази база. Това беше предложено и в доклада на г-н Барние, но до момента не сме стигнали до заключение. Това е в обхвата на компетентността на държавите-членки, а не на Комисията, в качеството си на такава.

Второ, що се отнася до гражданската защита и нейната координация, от случая с вълната цунами през 2004 г. насам координацията на гражданската защита на ЕС е станала по-силна и много по-ефективна. Виртуалните учения, естествено, никога не могат да изпитат достатъчно ефективността на нашето сътрудничество до степента, в която я изпитват природните бедствия, колкото и тъжно да е това. В условията на настоящата криза държавите, които не са членки на ЕС, призовават Центъра за наблюдение и информация (MICS) да провери с какво могат да бъдат полезни в усилията за подпомагане посредством съоръженията на ЕС.

Трето, нека не забравяме, че по време на втората Комисия на Барозу хуманитарното подпомагане и гражданската защита бяха обединени под ръководството на един член на Комисията, което според мен е много ценно усилие. Освен това вече имаме и върховен представител, който ще изпълнява двойна функция. Това, което сме видели досега по отношение на координацията, не е нейната липса в рамките на самата Комисия, например – ще се върна към тази тема след малко – а че понякога се наблюдава такава липса между европейските институции и държавите-членки, както и между Европейската комисия и Съвета. Цялата идея зад споменатата двойна функция се състоеше точно в това, Съветът и Комисията да могат да работят по-добре съвместно и мисля, че в настоящата криза беше показано, че това всъщност е едно значително предимство.

И накрая, бих искал да добавя, че съм леко натъжен от изявленията на част от ораторите. Разбира се, като член на Комисията не мога да си позволя да бъда тъжен, а трябва само да вземам предвид забележките, но произнесените думи не проявяват достатъчно уважение към всички онези, които през цялото време са работили на място и в Брюксел още от първия час, денонощно и през уикенда, без да се оплакват, без да искат никакви компенсации. Те работиха усилено и за броени часове вече действаха на мястото на събитието, въпреки че собствените им сгради и съоръжения също бяха тежко засегнати.

Затова моля да имате предвид, че става дума за такъв тип мащабни бедствия, които не могат да бъдат предвидени – можете да реагирате едва когато започнат да се случват и трябва да покажете, че сте способни да организирате ответни действия в много кратък срок. Мисля, че Комисията вече го показва. Мисля, че държавите-членки незабавно и мащабно подкрепиха нашите действия и според мен не трябва да сме чак толкова критични към тези служби.

Председател. – Разискването приключи.

Гласуването ще се проведе по време на месечната сесия през февруари.

Писмени изявления (член 149)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *в писмена форма.* – (PT) Бих искала да изразя своята съпричастност към народа на Хаити, пострадал при земетресението, разтърсило страната на 12 януари, и приветствам ангажиментите за предоставяне на помощ, поети от ЕС. Европейският съюз е най-големият световен донор на хуманитарна помощ и помощ за развитие. Броени часове след катастрофата ЕС предостави 3 млн. евро за първична помощ. Беше отпусната сума от 134 млн. евро за ранно възстановяване и реконструкция. Заделени бяха 200 млн. евро за дългосрочно възстановяване, в допълнение към онези 92 млн. евро, дадени от различните държави от ЕС. Тези суми на обща стойност от 429 млн. евро може да се увеличат още повече в зависимост от оценката на потребностите. Искам да поздравя Европейската комисия за координацията на помощите, но съм разочарована, че нямаше достатъчно публичност около Европейския съюз мястото на събитието. Този факт уронва престижа на ЕС в международното обществено мнение и е в контраст с престижа на САЩ, които предоставиха помощ от 91,6 млн. евро. По време на кризата имаше очевидна нужда от медицинска помощ, затова призовавам да се увеличи квотата за лекари и здравни работници, заедно с осигуряването на по-голяма логистична помощ.

Gaston Franco (PPE), *в писмена форма.* – (FR) Изненадан съм от отсъствието на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от мястото на природното бедствие в Хаити. Въпреки влизането в сила на Договора от Лисабон, Европейският съюз все още изпитва затруднения при представянето си на международната сцена, а това е много жалко. Струва ми се, че европейската система за реагиране при кризи е прекалено фрагментирана, твърде сложна и недостатъчно сполучлива. По отношение на възстановяването на Хаити (за което са заделени 100 млн. евро) и възстановяването на страната (200 млн. евро), какво по-точно ще финансират Европейският фонд за развитие (ЕФР) и Инструментът за стабилност? Още повече че, за да отговори на изискванията на ООН по отношение на логистичната помощ и подкрепата за сигурност, Европейският съюз, по мое мнение, трябва да бъде в състояние да използва всички инструменти, предоставени чрез Договора от Лисабон, включително и военен отговор. Призовавам за бързо създаване на европейски сили за гражданска защита, както е предложено от г-н Барние през 2006 г., с цел постигането на планирани, наистина координирани и ефективни европейски ответни действия. Последните изявления на г-н Ван Ромпой са в правилната посока. Той подкрепи създаването на въоръжени сили за бърз отговор с хуманитарна цел. Какъв по-точно ще бъде характерът на този проект и кога ще излезе на бял свят?

Filip Kaczmarek (PPE), *в писмена форма.* – (PL) Госпожи и господа, докладите относно Хаити, достигащи до нас, са потресаващи. Това е една от най-ужасните катастрофи, които са ни известни. И все пак, вече можем да си направим конкретни изводи, които могат да ни бъдат от помощ за в бъдеще. Ясно се вижда, че механизмите, координиращи хуманитарната помощ, не са най-добрите. Помощта за Хаити можеше да бъде по-ефективна, ако донорите на хуманитарна помощ бяха способни да използват по-добри средства за координиране на своята работа. Подобряването на координацията не е задача само на Европейския съюз, тъй като напредъкът в тази област изисква конструктивен анализ и действия от страна на всички основни донори. В ситуации като настоящата в Хаити е важно да има бързина, адекватност и гъвкавост. Днес не е подходящият момент да обсъждаме например кой би трябвало да контролира летището и столицата на Хаити. Това, разбира се, е важно, но решенията относно прилагането на конкретни решения следва да бъдат взети някой друг път. Сега трябва да направим всичко по силите си, за да се съсредоточим върху най-важната цел – спасяването на човешки животи.

Alan Kelly (S&D), *в писмена форма.* – (EN) Неотдавнашното земетресение в Хаити е показателно за това, колко крехък може да бъде животът на Земята. Всички бяхме трогнати от филмите и историите, разпространявани от медиите през последните дни. Реакцията на световната общност на това природно бедствие беше изумителна, затова поздравявам всички, съдействащи в усилията за подпомагане, както и онези, които финансират усилията за подпомагане от домовете. На народа на Хаити ще са му нужни няколко поколения, за да се възстанови напълно след събитието, което се надяваме да е от онези, които се случват веднъж в живота. Важно е Парламентът да бъде солидарен с този народ. Моята надежда е, че Европейският съюз ще може да изиграе водеща роля при даряването на надежда на тези хора за по-добро бъдеще. Спешната краткосрочна помощ трябва да бъде подкрепена от по-дългосрочна, за да помогнем на бъдещите поколения да възстановят страната след това ужасно изпитание. Начинът, по който членовете на ЕП от всички политически групи откликват до момента, е изключително обнадеждаващ. Очаквам с нетърпение съвместна работа с моите колеги, за да направим всичко по силите си за народа на Хаити. Европейският съюз трябва да се стреми да бъде образец на заможна общност, която винаги е готова да подаде ръка за помощ на онези, които са по-малко облагодетелствани от нас.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE), *в писмена форма.* – (PL) Г-н председател, всеки ден до нас достигат трагични новини относно катастрофалното земетресение в Хаити. От тях става съвсем ясно, че Хаити, потънала в пълен безпорядък и оставена без подкрепа, не се справя с последствията от тази ужасна трагедия. Цялата международна общност, включително и Европейският съюз, е длъжна да предостави хуманитарна помощ на пострадалите при бедствието, които са напълно лишени от основни потребности. Ето защо искам настоятелно на призова съответните структури на Европейския съюз да предприемат незабавни и ефективни действия за изпращането, възможно най-скоро, на основна помощ и подкрепа за борба с последиците от земетресението в Хаити.

5. Положението в Иран (разискване)

Председател. – Следващата точка е изявлението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и заместник-председател на Комисията относно положението в Иран.

Катрин Аштън, *върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията.* – (EN) Г-н председател, уважаеми колеги, това е много добра възможност да повдигнем темата за положението в Иран.

Европейският съюз иска да има нормални отношения с Иран и усилията ни относно ядрения въпрос са част от това желание. Във връзка с това, в качеството си на върховен представител, аз ще продължа ролята на моя предшественик Хавиер Солана в международните разговори с Иран.

Иран е важна държава с дълга история и богата култура и изключително талантливо население. Филмите и книгите, създадени в Иран, са впечатляващи, равнището на образованието на жените е високо, съществуват възможности за обществен дебат, а младите хора са енергични и активни. В много отношения иранското общество носи белезите и капацитета на свободно общество. Заплахата за обществото се прояви в размириците, последвали миналогодишните избори, които много хора считаха за нечестни. Разбира се, този въпрос трябва да бъде решен от иранците. Нашата грижа е необходимостта да се спазват международните норми и стандарти за граждански и политически права.

В това отношение съм силно разтревожена от съобщенията за жестокото потушаване на демонстрациите и произволните задържания в Техеран и други ирански градове по време на провеждането на наскоро празник Ашура в края на декември. Използването на насилие срещу демонстранти, които искат да упражнят тяхната свобода на изразяване и правото на събиране, не е приемливо. Това са всеобща права на човека, които трябва да се зачитат, а лицата, задържани за мирно упражняване на тези права, следва да бъдат освободени.

Отбелязвам също с дълбока загриженост, че обект на много арести изглежда са били защитници на правата на човека и журналисти, както и че на много задържани е отказан достъп до правно представителство и връзка със семействата им. Иран трябва да изпълнява своите международни задължения и да се отнася към задържаните лица в съответствие с международните стандарти за правата на човека.

Друг неотдавнашен случай е задържането на други 12 членове на бахайската религиозна общност. На тези хора трябва да се гарантира справедлив, открит и честен процес в съответствие с международните стандарти.

Европейският съюз не е пропускал възможност да изиска от иранското правителство да спазва международните задължения, които е поело свободно и доброволно. Издаваме публични изявления и използваме други дипломатични средства. Работим чрез Организацията на обединените нации: само преди месец Генералната асамблея прие резолюция, осъждаща положението. Ще използваме максимално предстоящият преглед на положението в Иран, което ще се проведе на Съвета на ООН по правата на човека в Женева в началото на февруари.

Относно ядрения въпрос изразяваме съжаление за това, че Техеран не предприе последващи действия във връзка с последната среща между Хавиер Солана и главния преговарящ г-н Халили на 1 октомври в Женева. Общата ни оценка беше, че срещата беше положителна. Но на практика сега Иран отхвърли проект на споразумение, предложен от Международната агенция за атомна енергия (МААЕ), и отказва да продължи разговорите относно ядрения въпрос.

Европейският съюз и неговите партньори в преговорите са решени да намерят дипломатическо решение на иранския ядрен въпрос и за тази цел ние трябва да продължим да прилагаме двупосочния подход. Необходимо е сериозно ангажиране в целенасочени разговори от страна на Техеран.

Нашата цел остава да изградим доверие в това, че ядрената програма е изключително за мирни цели. Липсата на доверие се засили допълнително от разкритието, че Иран изгражда друго съоръжение за обогатяване на уран, без да е уведомил своевременно МААЕ. Освен това Иран продължава да не сътрудничи напълно на МААЕ и да не спазва международните си задължения.

Изключително важно е ЕС и международната общност да бъдат единни в усилията за преговори, включително като подкрепят усилията чрез подходящи мерки. Възможно най-широкото единство е решаващо, ако искаме да постигнем нашата цел.

Ако Иран поеме по-конструктивен път по отношение на ядрения въпрос и на регионалната стабилност като цяло, той може да играе важна роля в Близкия изток и в Персийския залив, което ще отрази полагащото му се място и славната му история.

В заключение, предизвикателствата, свързани с Иран, заемат важно място в моя портфейл. Това е държава с огромен потенциал – и готовността ни да се ангажираме конструктивно с Иран беше потвърждавана отново и отново. Ще продължа в този дух. Искрено се надявам, че по време на моя мандат ще се върна в Парламента с по-положителна картина на отношенията с Иран.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, *от името на групата PPE.* – (ES) Баронесо Аштън, имате основание за загриженост, тъй като положението в Афганистан е изключително тежко, по-конкретно по отношение на правата на човека. Имам предвид, по-специално, гражданските права и политическите свободи, където виждаме наистина невероятен упадък: произволните прояви на насилие, масовото лишаване от свобода на членове на опозицията, убийствата, екзекуциите, възпрепятстването на работата на неправителствени организации и невъзможност за упражняване на свободата на печата. Дори беше забранено на делегация на Европейския парламент да влезе в страната.

Г-н председател, с оглед на настоящите обстоятелства се чудя дали на този етап си заслужава страната да се посещава.

Вашите забележки относно ядрения въпрос, баронесо Аштън, бяха много ясни и също така много пряки: Иран продължава да произвежда обогатен уран, въпреки предупрежденията на международната общност. Той отблъсна протегнатата ръка, предложена му от президента Обама, и отхвърли последния план, предложен от групата на шестте държави, включваща Русия и Франция.

Въпросът ми, баронесо Аштън, е много прост: считате ли, че търпението ни към тази държава вече е изчерпано? Мислите ли, че вече следва да продължим с приемането на по-строги мерки или по-скоро считате, че мекият подход е най-добрият начин за преговаряне с иранския режим?

Искам да Ви кажа, че искрено приветствах изявлението Ви в подкрепа на защитата на правата на човека в тази държава. Нарушенията са изключително тежки и според мен, г-н председател, Парламентът трябва да осъди положението с правата на човека в страната, без да се въздържа от критичност. Надявам се, че той ще може да направи това, като одобри резолюцията по този въпрос. Парламентът трябва да продължи да бъде твърд, много твърд, в неуморната си защита на свободата.

Roberto Gualtieri, *от името на групата S&D.* – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, с оглед на развитието на положението в Иран не може да не изразим сериозна загриженост. Тя е свързана с увеличаващите се нарушения на политически и граждански права, които осъждаме силно, и с неспособността да се изпълняват задълженията, произтичащи от участието на Иран в Договора за неразпространение на ядреното оръжие, по отношение на което дори самата държава твърди, че не иска да поражда съмнения.

Ние не оспорваме правото на Иран на мирно разработване на ядрена енергия, нито възнамеряваме да подценяваме важната роля, която Иран може да играе на регионално равнище, нейните легитимни изисквания за сигурност или необходимостта да създаде надеждна система за регионална сигурност, която да включва всички ядрени сили в района. Именно поради това обаче не разбираме причините Иран да не изпълни искането на Международната агенция за атомна енергия обогатяването на уран да се извършва в чужбина и изразяваме съжалението си относно това решение.

Изправен пред това положение, Съветът за сигурност носи отговорността да определи реакцията на международната общност и възможността за нови санкции, които следва да бъдат насочени към неразпространението на ядрено оръжие и да са предназначени да бъдат инструмент в подкрепа на решението за мирен, но неизбежен диалог, а не да са създадени и използвани за събаряне на режима.

Във връзка с тази посока на действия Европейският съюз следва да изпълни своята роля, като обмисли своевременно и в подходящата форма възможните технически мерки за допълване на санкциите на ООН и същевременно като потвърди готовността си за разискване и диалог, които никога не следва да бъдат изгубени, дори и в трудни времена.

Ще подкрепим напълно действията на Европейския съюз и на върховния представител в съответствие с подхода, представен ясно в изказването на върховния представител.

Marietje Schaake, *от името на групата ALDE.* – (EN) Г-н председател, миналото лято бях избрана за член на Европейския парламент, като изразих критики към правителството в собствената ми страна. Ако млада жена беше направила същото в Иран, вероятно тя щеше да бъде убита, лишена от свобода, измъчвана и изнасилена за това.

Благодарение на новите медии всички видяхме клиповете за бруталния начин, по който иранският режим репресираща гражданите, които говорят мирно за демокрация и свобода. Неотдавнашните арести на репортери в областта на правата на човека от страна на разузнавателната служба на Революционната гвардия показват, че иранският режим е все по-заинтересован да изолира държавата. Международните журналисти разчитаха силно на техните репортажи.

Вчера беше денят в памет на Мартин Лутър Кинг. Възпоменаваме човек, който също излезе на мирен поход по улиците и каза, че идва време, в което мълчанието означава предателство. Г-жо върховен представител, това време настъпи отдавна.

Президентът Барак Обама прекъсна отпуската си по време на коледните празници, за да се обяви против още по-жестоките нападения срещу граждани след празника Ашура. В предложения двупосочен подход спрямо Иран, балансиращ ядрения въпрос и правата на човека, Съединените щати все повече наблягат на правата на човека. Европа следва да възприеме по-силна водеща позиция в това отношение, не само когато е политически безопасно да го прави.

Бедствието в Хаити е ужасна трагедия и се радвам, че предприемате действия. Европа обаче не реагира с такава степен на лидерство и координация на причиненото от хората бедствие, което се случва в Иран. Миналия месец делегация от Европейския парламент трябваше да посети Иран, но режимът не искаше да видим със собствените си очи неговата слабост и разделение. Крайно време е Европа да възприеме единна позиция по отношение на Иран и светът чака.

Надежден партньор в преговорите ли е сегашният режим в Иран, който е загубил своята легитимност и е вътрешно разделен? Какви мерки предлагате относно ядрения въпрос, които да бъдат насочени към управлението, без да навредят на населението? Склонна ли сте да свикате спешни разговори в Европа относно Иран?

Как ще използвате инструмента на ЕС за правата на човека, за да гарантирате, че правата на човека остават приоритет на Европа? Считаю, че е необходимо да подкрепим гражданите, гражданското общество и журналистите. Програмата „Град убежище“, предложена от чешкото председателство, може да бъде полезен инструмент в подкрепа на застрашените иранци в Европа.

На изслушването на члена на Комисията Крус я попитах дали е готова да работи с Вас за превръщането на свободното слово в интернет в неразделна част от външната политика на Европа. Задавам същия въпрос и на Вас.

Barbara Lochbihler, *от името на групата Verts/ALE.* – (DE) Г-н председател, баронесо Аштън, Европейският парламент обърна сериозно внимание на развитието на вътрешната и външната политика в Иран. Делегацията за Иран участва в диалог с представители на правителството и на гражданското общество и направи подготовка за пътуване на делегацията в Иран в началото на месеца, макар че, за съжаление, то беше отменено малко преди това.

Самото неудовлетворение от фалшифицираните избори и постоянното засилване на потисничеството и насилието от страна на държавата принудиха представителите на иранското гражданско общество да се обърнат към Европейския парламент. Чрез своето смело действие те търсят нашата подкрепа за защита на демократичните свободи и ни призовават да обърнем сериозно внимание на собствените ни основни ценности. Протестите са много и все още продължават. Иранското правителство е призовавано да даде политически отговори на тези нерешени проблеми, а вместо това виждаме увеличаване на най-сериозните нарушения на правата на човека, като например изтезания и издевателства над задържани лица и чуваме за смъртта на демонстранти, като същевременно се провеждат несправедливи процеси.

Много иранци очакват от нас не само да следим външната политика и ядрената програма, но също и да обърнем внимание и да предприемем действия във връзка с политическото положение в Иран. Следва да приветстваме факта, че държави като Испания и Ирландия са готови да издадат визи по небюрократичен начин на преследваните защитници на правата на човека, като така им помогнат да се спасят от сериозна опасност. И други държави-членки би трябвало да последват този пример, и също така искаме от Комисията да предложи навременна помощ на преследваните по политически причини.

Това, което можем да направим отвън, е ограничено. Промените от решаващо значение трябва да дойдат от самата държава. Ние обаче трябва да поддържаме отворени средствата за комуникация с външния свят. Във връзка с това трябва да бъдем силно критични към чуждестранни дружества като Siemens и Nokia, чиито технологии подпомагат съществуването на цензурата и дори я правят още по-ефективна.

Тъй като не беше постигнато споразумение в преговорите по ядрения въпрос, все повече се говори за налагане на санкции. Не е ясно обаче какви санкции биха постигнали желаното въздействие върху политическото ръководство. Ако санкциите водят до влошаване на жизнения стандарт на много хора, като например санкциите върху нефта, те няма да постигнат своята цел и ще предоставят на режима възможност да обвини това, което би нарекъл враждебен външен свят, за влошаващото се икономическо положение.

Следователно е много важно да разработим целенасочени и интелигентни санкции, включително срещу отделни лица. Така например Съветът може да включи в черен списък лица, които са отговорни за репресивните мерки от последните месеци. От решаващо значение в политиката на ЕС по отношение на Иран е да създадем и да се придържаме към двупосочна политика. Въпреки неуспехите, е необходимо да се стремим към политически диалог. Изолирането на Иран няма да помогне нито на неговия народ, нито на съседите му в региона.

Charles Tannock, *от името на групата ECR*. – (EN) Г-н председател, безкомпромисната амбиция на президента Ахмадинежад да разработва ядрени оръжия според мен представлява най-тежката заплаха за световния мир днес.

Накрая дипломатията на ЕС ще успее само чрез единен и координиран подход. Подновените санкции сега трябва да бъдат насочени и да бъдат изключително взискателни към режима в Техеран. Но същевременно следва да признаем, че иранският народ и иранският режим не са едно и също нещо.

След като г-н Ахмадинежад спечели с измама президентските избори миналата година, видяхме как много дисиденти и смели протестиращи младежи излязоха на улиците. Тези хора се нуждаят от нашата подкрепа, тъй като те споделят нашите ценности на свобода, демокрация и принципите на правовата държава. Действително отчаянието в Иран е толкова силно, че опозиционният лидер Мир Хосейн Мусави, който не беше особено известен като демократ в миналото, заяви, че е готов да жертва собствения си живот за доброто на страната си в бъдеще. Междувременно продължават да се извършват с нестихваща сила безобразни нарушения на правата на човека, като честите случаи на екзекуции на непълнолетни лица и хомосексуалисти.

Ние, членовете на Европейския парламент, копнеем да видим демократичен и свободен Иран, който вече не изнася тероризъм чрез Хамас и Хизбула и заема полагащото му се място в международната общност. Европейският съюз следва да удвои усилията си за ускоряване на този процес по всички възможни начини.

Bastiaan Belder, *от името на групата EFD*. – (NL) Г-н председател, видях странно твърдение в медиите миналата седмица: според тях Израел рано или късно ще нападне своя заклет враг Иран. Докато този въпрос се разискваше в Европа, медиите в Иран също обсъждаха активно възможността за военни действия срещу противоречивия ядрен проект на Техеран. Всичко това са просто ционистки лъжи и преувеличения, беше присъдата на консервативния вестник „Кайхан“ (Kayhan) по отношение на предполагаемата ядрена заплаха. Същевременно няма съмнение, че ядрената програма на Ислямската република представлява сериозна заплаха за сигурността – преди всичко за Израел, но също и за по-голяма част от региона. Поради това все още се надявам, че международната общност няма вече само да признава това, а в действителност ще предприеме действия в това отношение. Според мен във връзка с това на масата за преговори трябва да присъстват всички варианти. Ефективният режим на санкции, за който германският канцлер, г-жа Меркел, все още призоваваше вчера, във всеки случай ще означава, че на еврейската държава със сигурност няма да се налага да предприема едностранни действия.

Това ме кара да задам много важен въпрос на Съвета, на Вас, г-жо върховен представител. Всъщност съществува ли Европейска основа за сериозно затягане на санкциите срещу иранския режим? Тесните търговски връзки между редица изтъкнати държави-членки на ЕС – не искам да назовавам имена, тъй като и Вие сигурно сте наясно кои са те – и Ислямската република могат винаги да създадат големи пречки за сериозното решаване

на ядрения въпрос. През последните седмици вестникът „Уолстрийт джърнъл“ (The Wall Street Journal) публикува няколко критични авторски статии за това и те на практика представляваха обвинения срещу Европа. Накратко, баронесо Аштън, има ли основа за затягане на ефективните санкции срещу Ислямска република Иран? Очаквам Вашия отговор.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Г-н председател, по-конкретно, последните събития показаха ясно, че отношението към гражданските свободи в Иран има явни недостатъци от европейска гледна точка. Смъртната присъда, произнесена срещу осъдените наскоро протестиращи лица, е признак колко различно е отношението към основните права и тяхното спазване в тази държава. Важно е обаче да се подчертае също, че външната политика на ЕС не трябва да бъде едностранчива, тъй като често с готовност си затваряме очите пред подобни неща в случая с важни от икономическа и геостратегическа гледна точка партньори – като например Китай или може би Саудитска Арабия – въпреки факта, че в тези държави съществуват и сериозни отклонения от нашите европейски идеи за демокрация и принципите на правовата държава.

Като член на делегацията за Иран аз съм особено загрижен отложеното пътуване за Иран да се осъществи възможно най-скоро, за да се подобри двустранната комуникация с Европейския съюз и по този начин евентуално да допринесем чрез диалог за успокояване на драматичното положение в Иран.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) Г-н председател, баронесо Аштън, вътрешното положение в Иран се влошава драстично с всеки изминал ден и с всяка изминала седмица. Правата на човека биват брутално нарушавани пред очите ни и сме свидетели на терор, какъвто не сме виждали от десетилетия. Безпрецедентна вълна на репресии от страна на държавата се опитва да заглуши гласовете на хората, които се борят за демократични реформи в Иран. В борбата срещу гражданите си правителството използва и специално обучените въоръжени младежи от милицията Басидж.

Европейският парламент трябва да осъди прекомерното използване на сила от страна на държавата и увеличаващите се нарушения на правата на човека. Също така е неприемливо смъртното наказание да се използва срещу опозицията, включително под претекст за извършване на престъплението „мохареб“, водене на война срещу Бог. Поради това Европейският съюз се нуждае от нов подход към положението в Иран. Върховният представител на Европейския съюз, Катрин Аштън, следва да изпрати силно и ясно послание към гражданите на Иран, с което да потвърди желанието ни да защитаваме правата на човека.

Въпросът за ядрените оръжия е изключително важен. Ние обаче не бива да спираме да защитаваме основните ценности, само за да получим тактическа преднина в преговорите. В разговорите с Иран не трябва да пренебрегваме принципите на правовата държава, свободата на словото или правото на информация. Тези ценности не трябва да се третират като по-малко важни.

Аз съм от Полша, където преди 20 години, през 1989 г., тиранията отстъпи на демокрацията. Това се случи благодарение на ненасилствените действия на опозиционното движение „Солидарност“ и на мирния диалог между правителството и народа. Сега не виждам по-добър път напред за гражданите на Иран.

Ana Gomes (S&D). – (PT) Иранският въпрос е един от най-важните проблеми в съвременната международна политика. Трябва да се направи всичко, за да се предотврати получаването на достъп на иранския режим, който сериозно застрашава мира и сигурността в Близкия изток, до ядрени оръжия.

Ролята на Европейския съюз в отношенията му с Иран обаче не трябва да се ограничава до ядрения въпрос. След фалшифицираните избори през юни бяхме свидетели на обществено движение срещу репресивния, непрозрачен и антидемократичен характер на иранския режим.

Европа трябва да бъде последователна в насърчаването на всеобщата ценност на правата на човека, за която много хора рискуват живота си по улиците на Техеран. Без да оспорваме суверенното право на хората да определят съдбата си, е задължително Европейският съюз да предприеме стъпки за окуряване на борещите се за свобода и демокрация в Иран. Няма нищо по-ефективно от свободните и алтернативни информационни канали за борба с цензурата, която е защита на всички потиснически режими.

С оглед на това очакваме телевизионният канал „Фарси“ (Farsi), за който „Евронюз“ (Euronews) спечели обществената поръчка на Европейската комисия, да започне да излъчва съвсем скоро.

Също така очакваме, че баронеса Аштън, в качеството си на новия върховен представител, да продължи усилията за творчески инициативи, които ще допринесат за по-голяма политическа прозрачност в Иран, и да взема под внимание препоръките, направени от всички, които са се борили за свободен Иран, включително иранците в изгнание.

Освен това загрижеността за политическото бъдеще на Иран следва да определя новите санкции, за които се взема решение във връзка с ядрения въпрос. Както обясни иранският интелектуалец Акбар Ганджи тук в Парламента, е наложително да избягваме икономическите санкции, които отслабват народа и особено средната класа в Иран, която представлява гръбнакът на опозицията.

Нищо не може да бъде по-полезно за сигурността в Близкия изток, Европа и света от иранска демокрация, която е изградена от самите иранци. Европейският съюз трябва да превърне това в една от своите цели.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Г-н председател, Иран със сигурност преживява най-сериозната криза в историята си след 1979 г. заради режима, който е затворен за всякаква промяна и при който се е увеличил броят на политическите убийства на опоненти, на нападенията и лишаването от свобода на мирни демонстранти, както и на журналисти след изборния фарс на 12 юни 2009 г.

В началото на разискването г-жа Аштън спомена за докладите на неправителствени организации, ужасяващи доклади в това отношение, без дори да спомене пародията с правосъдието, което се приложи по отношение на французойката Клотилд Райс и на бахайското малцинство, от което седем души са били подложени на процес в Техеран от миналия понеделник. За тях съществува опасността от доживотен затвор или по-лошо наказание, само защото тяхната религия е различна от тази на управляващата сила.

Докладът е безпощаден, президентските избори не промениха нищо или по-скоро промениха нещо: те радикализираха иранския режим дори повече, ако това беше възможно; също така се наблюдава радикализация и по отношение на външния свят с отхвърлянето от страна на иранските органи на проекта за споразумение относно ядрените оръжия, договорен през октомври 2009 г. във Виена.

Кога ще обмислим споменаването – казвам именно споменаването – на интелигентни и целенасочени санкции, като тези, за които говори г-жа Lochbihler; следователно санкции срещу режима, който е открито против Запада и е антисемитски? Зная, че това е малка възможност, г-жо Аштън, но не мислите ли, че трябва да работим повече и по-качествено в това отношение, че трябва да помогнем на младите хора в Иран, които изразяват своето негодувание в интернет, че трябва да осъдим повтарящите се призови за разрушаване на Държавата Израел и преди всичко, че трябва да подкрепяме гражданското общество и опозицията, демократичното движение, което се противопоставя на заграбилия властта президент и неговите милиции?

Трябва да избегнем ескалация на напрежението, това много ме безпокои, но трябва да избегнем и увъртането и да не повторим грешката, която допуснахме в Афганистан, когато Европа не успя да защити командир Масуд. Наше задължение е да подкрепяме лидерите на иранската опозиция, за да не ги сполети същата съдба.

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, положението в Иран продължава да се влошава.

Най-малко осем души бяха убити неотдавна, режимът започна да извършва арести на жени – журналистки, представителки на профсъюзи и интелектуалки – 30 майки, които настояваха за новини за изчезналите си деца, бяха арестувани, а гробът на младата мъченица на свободата, Неда Ага-Солтан, беше оскверняван многократно от куршуми от огнестрелно оръжие. Ясно е, че режимът има намерение да засили репресиите и да установи условия на терор.

В добавка към вътрешното положение Иран демонстрира липса на желание за международно сътрудничество, като отказа достъп на Международната агенция за атомна енергия до обектите за обогатяване на уран. Това показва ясно действителните намерения на иранската ядрена програма; ако те бяха само мирни, нямаше да има нужда да ги крият.

Ето защо Европа следва твърдо да изрази загрижеността си, тъй като една военна, ядрена сила може да застраши сигурността на континента и да предизвика сериозни политически последици за всички държави в региона.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Г-н председател, въпреки че конфликтът в Иран често изглежда като силова битка между стария и новия ред, все пак много ясно се вижда, че тази силно затворена социална система има много явни недостатъци. Положението в Иран със сигурност е доказателство за значението на демокрацията, а именно възможността всеки отделен гражданин да изразява своята политическа воля.

Лицата, които носят политическата отговорност в Иран, понастоящем отговарят на легитимната воля на обществото с репресии от страна на държавата, чиято крайност е смъртното наказание. Тези издевателства срещу гражданите трябва да бъдат спрени незабавно, тъй като репресиите на държавата със сигурност няма да пречупят волята на обществото. Напротив, дългата история на Иран ни доказва това.

По въпроса за планираното пътуване на делегацията на Европейския парламент до Техеран, което внезапно беше отменено от иранското правителство, искам да кажа само, че точно в този момент пътуването беше наистина важно, преди всичко, за да проведем разговори и диалог с всички, включително и по-конкретно с местните граждани и гражданското общество.

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Г-н председател, иранците заявиха, че са готови за постепенна замяна на нискообогатен уран срещу гориво. Тази идея беше отхвърлена от Групата на шестте държави, въпреки че всъщност тя не се различаваше толкова много от предложението, което същата тази група беше направила малко преди това.

Изобщо не подценявам качествата на иранците за преговори, особено по отношение на определянето на постепенния характер на замяната, която предложиха, но предвид залога, г-жо Аштън, не мислите ли, че отказът на Групата на шестте държави можеше да бъде предмет на прецизна обща позиция на Европейския съюз? Защо не използвахме тази възможност?

Бих искал да споделя с нас становището си по този въпрос. Признавам, че съм изключително озадачен от предпазливостта на Европа в това разискване. Ние имаме правомощията, Европа има правомощията. Нека да ги използваме, за да можем да постигнем споразумение.

María Muñoz De Urquiza (S&D). – (ES) Първото ми изказване в Парламента през юни миналата година беше по въпроса за Иран, в началото на последната вълна от екзекуции. Тогава призовах Европейския съюз да използва всички инструменти, с които разполага, за да защити правата на човека.

Сега установяваме, че все още продължават репресиите срещу бахайското религиозно малцинство, срещу хомосексуалистите – и призовавам, по-конкретно, за освобождаването на лишените от свобода хомосексуалисти, които в някои случаи биват осъждани на смърт – срещу опозицията – с над 2 500 лишени от свобода представители на опозицията – срещу свободата на печата – дори този понеделник видяхме как вестникът „Farhang-e-Ash” беше закрит за това, че е публикувал изявление на опозиционния лидер г-н Мусави – и срещу кюрдското малцинство.

Иран остава голямо предизвикателство в европейския дневен ред, и то не само заради ядрената заплаха: международната общност вече предприема действия в това отношение. Предизвикателството се състои в това, че Иран притежава огромната способност да влияе на практика на всички области, в които се полагат усилия за намиране на мирно и дипломатично решение в Близкия изток, а също и в Ирак и в Афганистан.

Чрез репресивните си действия Иран унищожава всяка възможност за нормализиране на външните си отношения, така че да може да бъде приет от общността от нации и да играе конструктивна роля в международните отношения.

Това е положението, което ние социалистите желаем, но то може да бъде постигнато само ако Иран изпълнява международните си задължения, като започне с Международния пакт за граждански и политически права. Съгласно условията на този пакт Иран трябва да признае политическите партии, профсъюзите, неправителствените организации, правото на сдружаване, свободата на изразяване и т.н.

Подкрепата и солидарността на Европейския съюз, за които призовавам сега от името на онези, които изискват повече права и на репресираните от режима, не трябва да се бърка с какъвто и да е вид намеса от Запада. Напротив, те представляват желание Иран да изпълни минималните необходими изисквания, които ще му позволят да води преговори с останалия свят.

Marco Scurria (PPE). – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, в публикации на Европейския съюз и на уебсайтове на ЕС често отбелязваме, че правата на човека са в основата на процеса на европейска интеграция и главният елемент на неговите външни отношения.

Държавите, които са сключили политически или търговски споразумения с Европейския съюз, са длъжни да зачитат тези права. Баронесо Аштън, трябва да се запита дали тези изисквания все още съществуват в отношенията ни с Иран и дали наистина има смисъл да изпращаме делегация в Техеран, без да има договорена програма с иранското правителство, която да е одобрена от двете страни, програма, която ще ни позволи да чуем аргументите и становищата и на опозицията.

По отношение на това, което можем да направим, обаче, трябва да бъдем внимателни, дори когато говорим за санкции, тъй като историята показва, че икономическите и търговските санкции често правят режимите по-силни, а не по-слаби и че всъщност те правят по-слаби хората, и то най-бедните. Когато изслушахме някои

хора като делегация и чуваме сведения за правата на жените и малцинствата в Иран, те ни казаха, че може би ще бъде по-добре да наложим символични санкции, например културни санкции.

През последните дни много представители и интелектуалци в цяла Европа отправиха призови към ЮНЕСКО да не провежда Световния ден на философията в Техеран. Мисля, че това би могло да бъде ангажимент, който да поеме и Парламентът, като си спомним, че Неда Ага-Солтан беше студентка по философия и че този символ може да обедини Европейския парламент, призовавайки ЮНЕСКО да предприеме тази стъпка.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, през последните седмици бяхме свидетели как иранското правителство, или иранският режим, извършва сериозни нарушения на правата на човека и на най-основните демократични свободи.

Ето защо за Парламента и за Европа въпросът вече не е свързан само с отношенията с държава, която обмисля ядрена политика извън установените правила и конкретните елементи на контрол, които по правило се определят от международната общност за тези въпроси. Има нещо ново, или нещо старо се изостря и е свързано с още по-тревожен проблем: правата на човека.

Убеден съм, че Иран разполага с възможности да има много по-важна роля в региона, в който се намира. Счита обаче, че тази нова вълна на нарушения на правата трябва да представлява приоритет за нас и за върховния представител. Репресиите на правителството не потиснаха желанието за изразяване на несъгласие от страна на поддръжниците на демокрацията. Сега е подходящият момент международната общност да има активна роля и да предостави подкрепа на онези, които се противопоставят на режима и считат, че техните основни права трябва да бъдат зачитани.

Поради това следва да имаме постоянно присъствие там. Като определи много точни цели, делегацията на Европейския парламент може да отиде в Иран и да покаже солидарността си с иранските демократи и със сигурност да не подкрепя, дори неволно, репресиите на иранското правителство. Мисля, че следва да обсъдим всичко това допълнително и да постигнем целта си.

Monica Luisa Macovei (PPE). – (EN) Реших да използвам по-голяма част от времето, с което разполагам в разискването, за да посоча имената на лицата, които според сведенията са задържани в Иран, някои осъдени на смърт за критикуване на политическия режим или за защитаване на гражданските права.

Има сведения, че Ali Mehrnia, Parviz Varmazyari, Majid Rezaii, Alireza Nabavi, Ali Massoumi и Shirin Alavi Noli са задържани и срещу тях има произнесена смъртна присъда заради обвинение в „мохареб“, което означава водене на война срещу Бог.

Тридесет и три жени от групата на майките в траур в Иран, чиито деца са били убити, изчезнали или задържани при насилията след изборите, са подложени на тормоз.

Задържани са други активистки и техните семейства: Atefeh Nabavi, Shabnam Madadzadeh, Mahsa Naderi, Fatemeh Ziaee Azad и Nazila Dashti.

Задържани са осем активисти от Комитета на репортерите по въпросите на правата на човека: Saeed Kalanaki, Saeed Jalalifar, Shiva Nazar-Ahari, Kouhyar Goudarzi, Saeed Haeri, Parisa Kakayi и Mehrdad Rahimi. Други четирима души се укриват, след като бяха призовани да се явят в Министерството на разузнаването: Hesam Misaghi, Saeed Habibi, Navid Khanjani и Sepeher Atefi.

Задържани са и лица от Либералната асоциация на студентите и висшистите: Mehrdad Bozorg, Ehsan Dolatshah и Sina Shokohi.

Общото между тези хора е, че са съобщили или са изразили загрижеността си по отношение на положението в Иран.

Какво ще направи Комисията или Съветът за освобождаването на лицата, задържани по политически причини? Какви средства осигурява Комисията за неправителствените организации, работещи в областта на правата на човека в Иран?

George Sabin Cutaş (S&D). – (RO) Лично аз мисля, че съществува голям потенциал за тесни икономически, културни и политически връзки между Иран и Европейския съюз. Този потенциал обаче остава неоползотворен. Отношенията между Иран и Европейския съюз срещат сериозни затруднения, когато се засягат чувствителни въпроси, като например ядрената програма на Иран или правата на човека.

Мисля, че иранската страна трябва да отговори на желанието за диалог, изразено от Европейския съюз. Нейният отказ да участва в диалог може само да ограничи преноса на идеи и знания по теми от общ интерес. Трябва да ви напомня, че Европейският съюз е най-важният търговски партньор на Иран и предвид целта на Иран да се присъедини към Световната търговска организация, по-тясното търговско партньорство с Европейския съюз ще помогне на Иран в опита му да изпълни стандартите на организацията.

Докато иранците обаче демонстрират липса на откритост за сътрудничество, конструктивният диалог между Иран и Европейския съюз няма да бъде възможен.

Salvatore Tatarella (PPE). – (IT) Г-н председател, баронесо Аштън, госпожи и господа, Вие, баронесо, представихте драматична картина на положението в тази велика страна, която има велика история, велика култура и велика цивилизация.

Налице е потисничество по отношение на инакомислието и на опозицията, налице са много сериозни ограничения за гражданските права, налице са нарушения на свободите, налице е обезпокояваща ядрена програма, както и заплахата, свързана с Израел и мира.

За съжаление, не разбрах какви мерки възнамерява да приеме Европа, за да прекрати това положение, да защити мира, свободата и гражданските права. Надявам се, че в заключителната част на разискването ще можете да изброите някои факти и инициативи, някои позиции, които да се заемат, и може би да отговорите на предложението, направено от г-н Scurria.

Г-н председател, що се отнася до Парламента, аз участвам в делегация, която се опита да получи разрешение от иранското правителство да посети Иран, която, когато трябваше да отмени пътуването в знак на протест, не можа да го направи и която също така понесе срама от това, че ѝ е забранено да посети Иран.

Аз подкрепям диалога с Иран, но италианският парламент и делегацията трябва да определят твърдо нашата позиция по отношение на защитата на свободата и правата, които са застрашени.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Г-н председател, г-жо член на Комисията, сегашната администрация на Иран грубо нарушава правата на човека и потъпква основните права на своите граждани. Последното доказателство за това е избиването на осем души във връзка с празника Ашура и фактът, че петима членове на опозицията понастоящем очакват смъртна присъда.

Настоящият режим на Иран е най-голямата заплахата за световния мир. Абсолютно неразбираемо е как международната общност наблюдава от разстояние, докато на иранското правителство беше позволено спокойно да разработва военна ядрена програма и да пренебрегва становищата на Международната агенция за атомна енергия. На сегашното ръководство на държавата се позволява да заплашва публично да унищожи друга държава-членка на Организацията на обединените нации, Израел. Освен това то подкрепя терористичната групировка Хизбула, която действа в Ливан и Сирия.

До известна степен тези събития напомнят за моменти отпреди 60 години. Не трябва да ни се налага да мислим какво е можело да направим по друг начин, за да избегнем омразата. Ако днес обаче предприемем ефективни действия, можем да избегнем да се случи същото.

Трябва да започнем да налагаме икономически санкции на иранската администрация възможно най-скоро. При това положение би било по-добре, ако на делегацията на ЕС за Иран не се позволи да пътува, тъй като посещението само ще се експлоатира от моллите за целите на пропагандата. Нека запомним: проблемът в случая не е, че има толкова много зло – по-големият проблем е, че доброто мълчи.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Г-н председател, в края на миналата година се проведеха най-големите протести на опозицията след демонстрациите, последвали президентските избори през юни, когато действащият президент беше обявен за победител. При сблъсъци със силите за сигурност загинаха осем души, стотици бяха ранени и стотици бяха задържани. Студенти, подкрепящи опозицията, бяха нападнати в университетското градче, което предизвика реакцията на 88 от университетските преподаватели под формата на призив към аятолах Али Хаменеи да спре използването на сила срещу демонстрантите.

Положението в Иран предизвиква нарастваща тревога и това е така и на международно равнище. Срещу правителството в Техеран се обмисля налагането на санкции от страна на Германия, чийто канцлер, г-жа Меркел, отбелязва, че Иран не е отговорил на предложението на Запада за сътрудничество с цел прекратяване на ядрената програма на Иран. Министър-председателят на Израел също призова за въвеждането на строги международни санкции срещу Иран. Според него режим, който потиска собствения си народ, може скоро да стане заплахата за целия свят.

Като зачитаме суверенитета на Иран, следва твърдо да подчертаем отговорността, която носят органите на държавата за зачитане на правата на човека, политическите и гражданските права, както и да подчертаем факта, че при упражняване на правото си да разработва своя ядрена програма Иран не трябва същевременно да създава заплаха за международната сигурност. Търпението, което показва международната общност при воденето на диалог с Иран, вече се изчерпва. Светът не трябва да бъде заложен на агресивната и провокативна политика на сегашното политическо ръководство в Иран. Испанското председателство и ръководителят на дипломатията, г-жа Аштън, следва да започнат разговори по този въпрос с Русия, за да се включи Москва в обща политика за натиск върху Иран.

Arnaud Danjean (PPE). – (FR) Г-н председател, г-жо Аштън, събитията на деня на празника Ашура и кървавото потушаване на неотдавнашните демонстрации в Иран показваха, че беше абсолютна грешка да се прави съвсем изкуствена разлика между втвърдяването на режима във вътрешен план и негъвкавата политика, която той води във външен план, особено по отношение на иранския ядрен въпрос.

Поради това възможностите за допълнителни санкции изглеждат неизбежни и дори желателни. Бих искал да зная какво е Вашето становище по отношение на сроковете и същността на евентуалните санкции, именно за да можем да направим ясна връзка между вътрешните събития в Иран и ядрения въпрос.

Potito Salatto (PPE). – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, не искам да продължавам да слушам за причините за нашето неразбирателство с иранското правителство.

Тъй като това не се спомена тук, ще изтъкна само едно от най-важните нарушения на гражданските права, което е свързано с младите хора. Иранското правителство, което е подписало Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето, продължава въпреки това да налага смъртни присъди на непълнолетни лица.

След настоящото разискване, на първо място, бих искал баронеса Аштън да поеме задачата за определяне на общ подход на Европа като цяло и на Европейския парламент като цяло относно събитията в Иран и второ, междупарламентарната делегация за отношения с Иран да заяви, че той трябва да промени насоката си.

Аз, заедно с моите приятели г-н Scurria и г-н Tatarella, изразихме несъгласие пред делегацията: в официално изявление тя заяви, че иска да посети Иран при всички положения, въпреки че беше отправила категорично искане да получи възможността да се срещне и да разговаря с опозицията. Отсега нататък бих желал делегацията да започне да действа по различен начин и да поддържа отношения на помощ, подкрепа и обсъждане с представителите на опозицията в изгнание, не само с Мириам Раджави, която е символ на това положение. Това следва да прави Европейският съюз, а не да налага санкции.

Tunne Kelam (PPE). – (EN) Г-н председател, искам да кажа на г-жа Аштън, че се опасявам, че надеждите да убедим иранския режим в нашата загриженост ще бъдат напразни.

Всъщност става въпрос за стара диктатура и сега е необходимо да се концентрираме върху възможността за промяна. Режимът е в крайно тежко положение, а иранският народ смело показва от миналия юни, че не вярва и не подкрепя тази измамна и агресивна диктатура. Защо трябва ние да продължаваме да правим това?

Наистина е необходимо да подкрепим гражданското общество и демократичната опозиция, включително Националния съвет за съпротива, който е единствената организация, представила много ясна демократична програма за Иран без ядрени оръжия.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Г-н председател, немският вестник „Зюддойче цайтунг“ (Süddeutsche Zeitung) съобщи днес, че вчера, понеделник, прокуратурата в Техеран е поискала смъртна присъда за петима представители на опозицията. Според „Амнести Интернешънъл“ (Amnesty International) тези пет опозиционни лидери са 17-годишният Ali Mehrnia, 54-годишният Parviz Varmazyari, както и Majid Rezaei, Alireza Mabavi и Ali Massoumi. Ако режим като този в Иран, който е не само анахронистичен, но и репресиращ собственото си население чрез смъртната присъда, пребиване с камъни и други методи, а ние, Европейският съюз, не предприемаме необходимите стъпки, сме виновни, преди всичко по отношение на тези, които биха създали нормално общество там, на децата, които растат при условия, които нямат нищо общо с това – както спомена и моят колега, който, за съжаление, вече не е в залата – което желаем за бъдещото общество. Искам да чуя тук твърдото и ясно становище на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и искам не само да призоваваме за санкции срещу Иран, но и да прилагаме тези санкции.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (EN) Г-н председател, мисля, че на всички тук е ясно, че иранският режим е диктаторски и престъпен режим. Въпросът е: как да се отнасяме с него?

Искам да изразя много ясно подкрепата си за делегацията от Парламента, която щеше да посети Иран. Делегацията щеше да има целодневна среща с членове на опозицията и дисиденти. Тя щеше да представлява подкрепа за тях. Те искаха това. Поради това наистина много съжалявам, че посещението на делегацията не можа да се осъществи.

Имам съвсем конкретен въпрос към Вас, баронесо Аштън. Няколко колеги говориха за санкции. От опита, който имам като член на националния парламент, и от разговори с много хора в продължение на дълго време, аз наистина бих подкрепила интелигентните санкции – насочени например към конкретни членове на Революционната гвардия, които да се включат в списък с лица, обект на забрана за пътуване в ЕС, или към други конкретни лица.

Аз съм категорично против налагането на санкции срещу цялата държава, тъй като това вероятно ще направи правителството по-силно, защото така ще се увеличи бедността – хората няма да имат достъп до петрол – и това ще действа в полза на режима, вместо да го отслаби.

Struan Stevenson (ECR). – (EN) Г-н председател, искам да изразя съгласието си с Tunne Kelam и г-н Alvaro. Времето за диалог и ангажираност с Иран отдавна отмина.

Хора умират по улиците почти всеки ден в протести срещу този фашистки режим. Само вчера, както чухте, с незаконна съдебна процедура в Техеран беше поискана смъртна присъда за пет протестиращи лица, арестувани по време на бунтовете на празника Ашура на 27 декември.

Това е предостатъчно. Няма нужда от повече разговори, няма нужда от помиряване. Необходими са строги санкции. Това е единственият начин, чрез който ще покажем на обикновените хора в Иран, че подкрепяме техните протести.

Niki Tzavela (EFD). – (EL) Баронесо Аштън, с радост чух трезвата Ви позиция, изпълнена с уважение към държава с историята и гордостта на Иран. Иран е специален случай и съм доволна, че прилагате дипломатичния подход, известен като „интелигентна сила“, а именно санкции от една страна и диалог от друга страна. Настоятелно призовавам да продължите с диалога.

Обикновено държави, които осъждат такива държави, са много далече от културата и менталитета на държави като Иран, Ирак и Афганистан. Предлагам да разширите групата, която сте сформирали, за да продължи откритият диалог с Иран, като се включат държави, които имат традиционно добри отношения с Иран, като например моята държава, Гърция, особено сега с настоящото й социалистическо правителство. Районът няма да може да преживее още една война. Тук предавам загрижеността на само на Израел, но също и на Обединените арабски емирства, във връзка с ядрената програма на Иран. Продължете с диалога и мисля, че ще постигнем някакъв резултат.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Три кратки въпроса. Първо, водещият ирански ядрен физик беше убит наскоро при жестоко терористично нападение. Какво е становището на Европейския съюз по този случай? Интересно защо не се спомена нищо за него днес. Изразявам искрено съжаление във връзка с това. Второ, питам се защо иранският ядрен потенциал е по-голям проблем, по-голяма заплаха за мира например от този на Израел? Защо ЕС не се занимава и с този въпрос? Трето, през 2006 г. управляващото по това време социалистическо-либерално правителство на Унгария нареди стрелба срещу тълпи от мирни демонстранти. Четиринадесет души получиха наранявания на очите, както и други наранявания. Много от тях ослепяха. Въпреки многократните ни призови, тогава ЕС отказа и все още отказва да обърне внимание на това събитие. Каква е разликата? По подобен начин те не се занимават и със стотиците политически затворници, които са лежали в затвора в Унгария. Дори днес има десетки политически затворници в Унгария. Благодаря Ви много, очаквам Вашия отговор.

Мария Неделчева (PPE). – (FR) Г-н председател, г-жо Аштън, смъртта и изчезването на тялото на Сайед Али Мусави, племенникът на водача на иранската опозиция, е един от многото трагични примери, които показват настоящото нестабилно положение в Ислямска република Иран.

Легитимността на иранския режим след доста съмнителните избори миналия юни е най-малкото под въпрос. Поради това нашата задача е да подкрепим доколкото е възможно иранското гражданско общество по отношение на неговото съпротивително движение. Г-жо Аштън, можете да бъдете уверена в пълната подкрепа, която ще получите от Парламента, за да отхвърлите този тип поведение.

Искам да подчертая, че като продължава да отрича ролята на опозицията, иранският режим няма да може да ни убеди във волята си да работи в полза на доброто на иранския народ. Правото на опозицията да съществува и правото ѝ на свободно конкуриране с партиите, което да позволи представянето на многообразието от

становища в иранското общество, са положителни знаци, които чакаме отдавна. Изглежда обаче няма признаци да ги видим скоро в Иран.

Със сигурност в момента много хора считат, че изцяло зависи от иранския режим да обърне внимание на призивите на демонстрантите и на исканията на международната общност, за да извърши демократичен преход. Европа трябва да бъде основният пример за това какво представляват принципите на правовата държава.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Г-н председател, г-жо Аштън, Иран е страна от основно значение, която влияе на стабилността на мира в целия свят и в част от Близкия изток. Разбира се, няма съмнение, че трябва да защитаваме правата на човека и решително да заявим нашата загриженост относно нарушенията на правата на опозицията, които се извършват от няколко месеца. Искам да кажа обаче, че преди всичко Европейският съюз следва да приложи активно антиядрена програма, тъй като ако Иран разполага с ядрено оръжие, той ще бъде голяма заплаха за цял район от Близкия изток.

Освен това знаем, че подстрекаването на революция в Йемен и подкрепата за Хамас в ивицата Газа и за Ал-Кайда в Афганистан вероятно също са резултат от някои елементи на иранската политика. Във връзка с това повече от всичко е необходим определен баланс в това отношение и мисля, че Саудитска арабия следва също да играе важна роля. Мисля, че следва да видим много активен диалог и ангажираност във връзка с този въпрос от страна на г-жа Аштън.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Г-н председател, във връзка с това, както винаги, искам да посоча, че ние тук в Европа всъщност признаваме само индивидуалната отговорност и по принцип отричаме общите подозрения. Сигурен съм, че като британка баронеса Аштън може силно да симпатизира на идеята в ситуации като тази да се използва блокада срещу виновните страни, но не и срещу цял народ, който се е озовал в това положение в една или друга степен не по своя вина. Следва да се стремим към разговори. Въпросът ми е следният. Виждате ли възможни обекти за диалог в Иран, с които можете да се осъществите връзка, за да проведете сериозно и обективно разискване в подходяща политическа форма?

Andrew Henry William Brons (NI). – (EN) Не защитавам режима на аятоласите в Иран или антидемократичната му позиция. Но ще кажа две неща: едното е, че има репресии срещу свободата на словото, изразявана по мирен начин, дори в Европа и дори сред членове на Европейския съюз. Освен това дейностите в Иран и събитията там се използват изключително цинично от Съединените щати и техните съюзници за разпалване на войнствено настроение срещу Иран и мисля, че реакцията ще бъде съвсем несъизмерима.

Катрин Аштън, върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията. – (EN) Г-н председател, мисля, че имаме изключително важно и навременно разискване, преди всичко защото заявихме отново ангажираността, която имаме в Европейския съюз по отношение на важноста на ценностите на правата на човека.

И действително в диалога ни с Иран не искаме нищо повече от това той да спазва международните споразумения, които е подписал свободно и доброволно, и това е основна част от начина, по който трябва да подходим към тези въпроси, а колегите, както чрез посочване на имената на отделни лица, така и чрез описване на събития в Иран, подчертаха въпросите, които най-много ни безпокоят.

Също така колегите отбелязаха, че в крайна сметка, както споменахте, г-н Gualtieri, диалогът трябва да бъде неизбежен. Много е важно да продължаваме да предлагаме подхода, който се ръководи от идеята за „смислен диалог“. Но аз правя това, като признавам, че на моя предшественик, Хавиер Солана, бяха необходими шест години за диалог, шест години, в които предлагаше продължаване на разискването; така че диалог, но не като извинение за бездействието от страна на Иран, а по-скоро като средство за гарантиране, че развиваме силата на тези отношения и че постигаме това, което считаме за важно.

Като част от това разговорите относно членството в Световната търговска организация, които не постигат резултат дълго време, могат да бъдат начин, по който да установим вида разискване и обсъждане, както и подкрепа, които да позволят на режима да се развива.

Много колеги говориха за значението на санкциите, но аз имам предвид, по-конкретно, интелигентни, разумни санкции: от решаващо значение за всички ни е да гарантираме, когато започваме да говорим за следващите стъпки, и ако обмисляме, и като обмисляме, възможността за санкции, че правим това, признавайки, че те трябва да бъдат смислени и насочени конкретно към постигането на това, което искаме, и че никой в Парламента не желае да вижда обикновени хора в Иран да страдат вследствие на това.

Това прави разискването много важно, но също така изисква от нас да вложим в него енергия и време. Висшите държавни служители от „Е3+3“ проведоха среща в Ню Йорк в събота и можахме да осъществим диалога, разбира се, заедно с Русия, по този въпрос.

Няма съмнение, както казах, че макар да желаем да продължим смислените отношения с Иран чрез диалог, в крайна сметка, ако Иран отказва това, тогав, съгласно нашата двупосочна политика възниква въпросът за санкциите и действително в резултат от тази среща вече започна обмислянето на подходящите по-нататъшни мерки.

Това също ще бъде тема за разискване на Съвета по въпросите на външните работи в понеделник и донякъде поради това имам голямо желание да чуя становищата на уважаемите колеги, тъй като и аз се подготвям за тези разисквания.

По отношение на делегацията, която да посети страната, г-жо Lochbihler, Вие всъщност сте председател на делегацията. Много е важно, че все още посещението не е отменено официално. Според мен е важно да обмислим дали не следва да продължим с усилията за осъществяването му. Надявам се, че срещата може да се проведе скоро, отново в духа на стремежа към поддържане на открит диалог.

В резултат именно на действията на Парламента „Евронюз“ (Euronews) започва да излъчва на фарси в средата на 2010 г. Това също е важно и от гледна точка на комуникацията и търсенето на начини за ефективно използване на комуникациите и технологиите.

Трудно е да мислим за блокиране на достъпа, ако същевременно блокираме достъпа до информацията, която хората желаят да получават, а това според мен е нещо, с което трябва да внимаваме.

А по отношение на това, което да правим в бъдеще, уважаемите колеги посочиха ясно какво искат да обмислим. Както казах, групата „Е3+3“ вече обмисля тези варианти. Предстои Съветът по въпросите на външните работи. Посочих, че искаме да разгледаме разумни, интелигентни санкции, като се съобразяваме с двупосочния подход. Отбелязах ясно и продължавам да заявявам ясно, че съм отворена и готова да осъществим диалога – и описах във встъпителните си забележки потенциала на тази велика страна – но да правим това, като съзнаваме ясно, че не можем да продължаваме да използваме диалога като начин за предотвратяване на действия.

Накрая трябва кажа, че бях силно впечатлена от израза, който използва президентът Обама в речта си при получаването на Нобеловата награда, когато каза, че когато говорим за това, колко е важно да продължим с ангажираността, в отношенията с репресивните режими липсва необходимото искрено възмущение. Той отбеляза обаче, че никой репресивен режим не може да поеме по нов път, освен ако няма избора на отворената врата.

Вратата е отворена за смислен диалог, за да има развитие, но като казвам това, съм абсолютно ангажирана да призная двойната посока, която моите предшественици определиха, и да я следвам като необходима.

Председател. – Скъпи колеги, обсъжданията траят от 15,00 до 20,00 ч., което е пет часа. Предлагам да направим кратка почивка, за да могат върховният представител и всички останали присъстващи, които бяха в залата и ще продължат да бъдат тук, да си поемат дъх и да възобновим заседанието в 17,35 ч.: пет минути, считано от сега.

Geoffrey Van Orden (ECR). – (EN) Г-н председател, преди почивката бих искал само да повдигна информативен въпрос. Г-жо Аштън, Вие говорихте за иранската делегация. Тя трябваше да замине за Иран в периода 8-10 януари, но това посещение на делегацията беше отменено. Всъщност то беше отменено от иранските органи.

Много от нас настояха посещението на делегацията да бъде отменено по-рано – макар в действителност председателят на делегацията да не ни обърна никакво внимание – с оглед на изпитванията на далекобойни ракети, стрелбата по демонстранти и всички други тревожни събития, които се случиха по време на коледните празници. Като информация следователно посещението на делегацията беше отменено и това действие за отмяна трябваше да бъде предприето по-рано в Парламента.

Председател. – Нямах представа, че съществува процедура за „информативен въпрос“, г-н Van Orden. Позволих Ви да продължите, но ако трябва да сме справедливи към всички останали, това не беше процедурен въпрос.

Разискването приключи.

Гласуването ще се проведе по време на месечната сесия през февруари в Страсбург.

(Заседанието, прекъснато в 17,30 ч., се възобновява в 17,35 ч.)

ПОД ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО НА: г-жа ANGELILLI

Заместник-председател

6. Положението в Йемен (разискване)

Председател. – Заседанието е възобновено.

Следващата точка е изявлението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и заместник-председател на Комисията относно положението в Йемен.

Катрин Аштън, върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията. – (EN) Г-жо председател, знаем причината, поради която днес Йемен е включен в дневния ред. Проследихме пътя на бомбения атентатор от Детройт от САЩ през Европа, до Африка и Йемен. Така случаят още веднъж ни напомни, че собствената ни сигурност е застрашена, ако не помогнем на държави като Йемен, които се борят с множество предизвикателства едновременно.

Тероризмът е непосредственият акцент, но той е само едно от група взаимосвързани предизвикателства. В северната част на Йемен има нестабилност, подхранвана от въоръжения конфликт с бунтовниците Хути. Съществува конфликт във връзка с правата върху земята и водата и продължаващо дълго време напрежение спрямо южния регион, който след обединението през 1991 г. сякаш е маргинализиран. До този момент правителството успяваше като цяло да поддържа стабилността, но с намаляване на приходите от нефт, държавата се бори да запази контрола върху части от националната си територия.

Към това можем да добавим пиратството в Адения залив, контрабандата, миграцията и трафика на хора от Африканския рог, а сега и зараждане на „джихадски“ тероризъм. Йемен има значителен прираст на населението и нарастващ брой недоволено младо население. Постигането на широк вътрешнополитически консенсус в бъдеще продължава да е трудна задача.

Насред това едно нещо е ясно: никой от нас не може да си позволи наличието на зона, в която почти цари беззаконие, простираща се от Африканския рог до Афганистан. Ще трябва самите ние да заплатим цената за това.

През последните 18 месеца Европейският съюз подчертаваше, че случаят Йемен е приоритетен за стратегията на Съюза за борба с тероризма и за всеобхватния подход за държавно изграждане и развитие. През октомври Съветът прие подробни заключения относно Йемен. Сега се стремим да обединим всичките основни участници около стратегията. Ето защо инициативата на Обединеното кралство да се организира среща на високо равнище с и за Йемен следващата седмица е повече от навременна.

Основен акцент на срещата ще бъде сигурността. Сега се подготвя важен пакет от мерки за подпомагане на усилията на правителството: обучение и оборудване за правоприлагане, по-добра правна рамка и система за наказателно правораздаване, работа в посока на предотвратяване на радикализация и конфликти. Всичко това в допълнение към разпределените за последните две години по програмата за развитие на Комисията 11 млн. евро за обучение на полицията и за съдебната система по отношение на непълнолетните.

Установяването на Ал-Кайда в Йемен е симптом за наличието на по-дълбоки проблеми. Връзката между икономическите, политическите, социалните предизвикателства и предизвикателствата, свързани със сигурността, е от решаващо значение. Ето защо се нуждаем от широкообхватен подход. Повишаването на капацитета на държавата Йемен, за да може да посрещне нуждите на народа си на територията на цялата страна, също е от жизненоважно значение. Европейският съюз ще предложи да увеличи с една трета предвидените от него средства за развитие за периода 2011-2013 г. Хуманитарната помощ от Службата за хуманитарна помощ (ЕЧНО) ще продължи и през 2010 г. Непрекъснато повдигаме пред правителството въпроса за достъпа до множеството разселени хора.

Никакъв размер помощ обаче не може да замени ангажимента и действията на самото правителство. Заявената от президента Салех готовност за национален диалог между засегнатите участници носи потенциал за постигане на нов национален консенсус, ако бъдат включени всички участници и бъдат взети предвид интересите им. Международната общност следва да окаже продължителна подкрепа за този диалог. Това е единственият устойчив път напред.

И не на последно място, основните участници в региона трябва да се присъединят към общите усилия за работа с Йемен, като главната роля сред тях е на Саудитска Арабия. Срещата в Лондон предоставя безценна възможност на саудитците, САЩ и други да вземат участие в задълбочен международен диалог относно и съвместно с Йемен. Очаквам с нетърпение нашите разисквания.

José Ignacio Salafrañca Sánchez-Neyra, *от името на групата PPE.* – (ES) След разиграните вчера от талибаните опасни действия в Афганистан, където, нека не забравяме, имаме 100 000 войници, борещи се за свобода, и неуспешната терористична атака в Детройт тази Коледа, уважаема баронесо Ашгън, считам, че е в реда на нещата да си зададем въпроса дали сега тероризмът е по-силен, отколкото в момента, в който беше посегнато на свободата чрез варварското срутване на кулите близнаци в Ню Йорк.

Току-що проведохме разискване за Иран, виждаме какво се случва в Афганистан, в Пакистан, в Близкия изток, в Сомалия и дори събитията в сърцето на нашия континент с нападенията в Мадрид и Лондон. Въпросът, който трябва да си зададем, тъй като всички ние трябва да се опитаме да си направим изводи от тези събития, е дали се справяме добре.

Вярно е, г-жо председател, че има нов фактор, а именно, че в момента имаме армии, които очевидно нямат врагове, и врагове, които нямат армии. И все пак, президентът Обама бързо предприе действия след неуспешното нападение в Детройт и генерал Петреъс направи третото си посещение в Йемен за много кратък период от време. Можем да видим, че Съединените щати мобилизираха огромен пакет от мерки за икономическа помощ и разработиха политика, която дава резултати.

Уважаема баронесо Ашгън, преди малко говорихте за конкретни мерки, които Европейският съюз обмисля да приложи, както и за допълнителни средства освен тези 11 млн. евро. Размерът на изразходваните от Съединените щати средства се е увеличил от 67 млн. щатски долара през 2009 г. на 167 млн. щатски долара през 2010 г.

Поради тази причина бих искал да Ви задам следния въпрос, уважаема баронесо Ашгън: не считате ли, че когато сме изправени пред тероризъм, понятия като външна политика, сигурност, отбрана, сътрудничество за развитие и помощ, търговия – бих добавил дори и култура или цивилизация – се сливат в едно и трябва да осъзнаем, че когато сме изправени пред опасности и заплахи, които засягат всички ни еднакво, отговорността също следва да бъде споделена от всички по равно?

Споменахте координация със Съединените щати. Бихте ли ни казали при какви условия се осъществява това толкова важно и толкова необходимо сътрудничество?

David-Maria Sassoli, *от името на групата S&D.* – (IT) Г-жо председател, г-жо върховен представител, госпожи и господа, нашата група е изключително обезпокоена от положението в Йемен, тъй като то носи заплаха в световен мащаб: неуспешният опит да бъде взривен американски пътнически самолет, отправените заплахи към чуждите посолства и зачестилите атаки на Ал-Кайда, последната от които в Афганистан, трябва да се разглеждат изключително сериозно.

За съжаление, вътрешната обстановка в Йемен не помага, а следва да имаме предвид и факта, че това е една от най-бедните държави в света със сериозен недостиг на вода, високо равнище на безработица и икономика, която е силно зависима от приходи от нефт и газ, които по предварителни оценки ще бъдат изчерпани в рамките на следващите 10 години.

Ето защо считам, че е от жизненоважно значение да се предприемат действия от страна на Европейския съюз под формата на тясно сътрудничество между Европейската комисия във връзка с хуманитарната помощ и развитието и върховния представител за външна политика по отношение на общата сигурност, сътрудничеството с полицията и граничния контрол.

Трябва да спомена също така загрижеността ни относно ограничителните мерки за представителите на политическата опозиция в държавата, журналистите и защитниците на правата на човека, за които хуманитарните организации, действащи на територията на страната, отдавна говорят. Поради това, баронесо Ашгън, считам за приоритет гарантирането на достъп на хуманитарните организации до територията на Йемен и осъществяването на дейността им в условия на пълна сигурност.

Надявам се също така Европейският съюз да положи усилия, за да гарантира, че Йемен спазва ангажиментите, поети на международната конференция на донорите през 2006 г., и по-конкретно тези за ускоряване процеса на политически и икономически реформи, да осигури повече демокрация и повишаване на жизнения стандарт на населението.

След атаката от 11 септември осъзнахме, че превръщането на застрашените зони в сигурни зависи от това, какво сме готови да заложим за подобряване условията на живот. Баронесо Аштън, демокрацията започва оттук, от възможността да се премахнат разликите между богатите и най-бедните държави.

Holger Krahmer, *от името на групата ALDE*. – (DE) Г-жо председател, струва ми се показателно за Европейския съюз като цяло, но по-конкретно и за Парламента, че се налага да провеждаме механични разисквания за държави, в които положенията по никакъв начин не са се променили. За съжаление, много често събития, случили се за кратко време, ни предизвикват да изливаме реки от политически искания тук в Парламента, които понякога намирам за подозрителни. Считаю, че не се създава добро впечатление за нас, ако неуспешен опит да бъде взривен самолет води само до провеждане на общо разискване относно Йемен. Следва да осъзнаем, че ще е подходящо да обмислим стратегия за това, как да се справим с положението.

Считаю също така, че е необходимо да се изготви точен анализ на обстановката в Йемен, особено по отношение на факта, че това е „провалена“ държава, в която правителството е изгубило контрол върху големи части от страната. Следва да анализираме за себе си какви рискове носи това за Европа. Очевидно те са свързани с това, че там се обучават терористи, а също с крайбрежието на Йемен, където е явно, че се извършва пиратска дейност. Ние, а може би и баронеса Аштън, трябва да помислим за това, какво бихме могли да направим, за да предотвратим тези рискове. Според мен основният въпрос би могъл да е: как да подкрепим правителството на Йемен, за да възвърне контрола си в страната и по този начин да ограничим рисковете. Всички останали разисквания относно изграждането на държавата в дългосрочна перспектива също трябва да бъдат проведени, разбира се, но на този етап наистина не смятам, че има смисъл да поставяме за разглеждане тук в Парламента редица искания във всички области на политиката – от свободата на медиите до правата на жените – или че ще бъдем приети на сериозно, ако го направим. Това не би ни помогнало да постигнем целта си в Йемен, така че вместо това следва да се съсредоточим върху въпроса каква осезаема помощ можем да предоставим при сегашното положение, за да решим неотложен проблем.

Franziska Katharina Brantner, *от името на групата Verts/ALE*. – (EN) Ще допълня казаното от предишния оратор. Йемен със сигурност не е нова криза: тя се задълбочава от десетилетия, а влошаващата се политическа обстановка е ясно посочена и в средносрочния преглед на Комисията.

Считаю, че наистина трябва да се съсредоточим върху политическия контекст: отдавна съществуващият конфликт между правителството и бунтовниците Хути в Северен Йемен, безредиците в южната част на страната, които вече споменахте, както и това, че конфликтът в северната част на страната сега се разпростира в региона и засяга Саудитска Арабия и Иран.

Така че въпросът е какво точно да направим? Преди малко чух призови да се използва инструментът за стабилност за създаване на мисия по линията на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО), за да се осигурят средства за обучение на повече хора, но считаю този подход за незадоволителен или най-малкото това не е реакция при криза, освен ако не приемем понятието за постоянна криза.

Мисля, че следва да настояваме за по-голяма ангажираност от страна на Съвета за сътрудничество в Залива в Йемен, а не само на Саудитска Арабия. Необходимо е тази организация да обедини различните партии в Йемен, правителството, опозицията, сепаратистите от южната част на страната, бунтовниците Хути и регионалните участници в нещо като мирен процес и мисля, че това трябва да бъде подкрепено и финансирано например чрез инструмента за стабилност, тъй като според мен това следва да е предназначението му.

Не мисля, че още една мисия ОПСО и още един етап на обучение по инструмента за стабилност биха ни помогнали, ако не се осъществи политически процес. Наистина настоятелно ви призовавам да използвате инструмента за стабилност по-скоро като политически инструмент за ранно предупреждение, за да се пристъпи към политически процес, който да бъде подкрепен и финансиран. Според мен това е нещо, което би си заслужавало да се направи.

Бих искал да добавя още нещо: беше споменато равенството между половете и вие повдигнахте този въпрос, и аз наистина мисля, че следва да инвестираме значителни средства в това. Прирастът на населението е един от основните проблеми в тези държави и, както всички знаем, няма да решим този въпрос, ако няма семейно планиране, а това означава, че трябва да гарантираме правата на жените.

Зная, че не бихте настоявали за повече права на жените, но според мен, ако сега обмисляме какво да направим, за да помогнем на обществото в Йемен, равенството между половете и особено семейното планиране са от решаващо значение.

Adam Bielan, *от името на групата ECR.* – (PL) Г-жо председател, напоследък целят свят е насочил поглед към Йемен, след като активисти на Ал-Кайда в страната поеха отговорността за неуспешния, за щастие, опит да бъде взривен американски пътнически самолет на Коледа. Ние обаче отдавна сме наясно, че влошаващото се състояние на сигурността в страната позволява на терористични групи да намерят убежище, в което могат да планират и организират други операции. Тероризмът в региона се е разпространявал дълги години преди 11 септември – дата, която всички помним. Трябва само да си припомним нападението на Ал-Кайда над американския военен кораб USS Cole на 12 октомври 2000 г.

Йемен е изключително важна държава особено предвид географското й разположение. Не трябва да забравяме, че 3,5 милиона барела суров петрол, което представлява 4% от световното производство, се превозват всеки ден през 26,6-километровия пролив Баб ел Мандеб между Йемен и Джибути. В същото време това е държава с много сложна вътрешна обстановка. Освен Ал-Кайда, която процъфтява там, има също и сериозен шиитски бунт в провинция Саада в северната част на страната и вълна от насилие от сепаратистки движения на юг. Ако към това добавим и отрицателните ефекти от световната криза за храните отпреди две години, настоящата финансова криза, изчерпващите се запаси на страната от суров петрол, на който се дължат три четвърти от приходите й, и на последно място, все по-сериозния недостиг на вода, ще получим картина с една паднала на колена държава, идеалната цел за Ал-Кайда, която предвид проблемите си в Афганистан, си търси нова база.

Поради това освен военните действия, които под една или друга форма изглежда са неизбежни с оглед на пасивността и безпомощността на местните органи, международната общност, включително Европейският съюз – и тук се обръщам към г-жа Аштън – трябва преди всичко да бъдат много активни в процеса на възстановяване на институциите на държавата.

Sabine Lösing, *от името на групата GUE/NGL.* – (DE) Г-жо председател, медиите вече мобилизират населението като трети фронт във войната с терора. На този етап във времето обаче стратегическите възможности за САЩ и държавите-членки на Европейския съюз в Йемен и в региона на Африканския рог все още не са наистина открити. Всъщност управляващият елит от обкръжението на президента Салех брутално дискриминира и подтиска шиитското население в северната част на страната и води война със сепаратисткото движение на юг в областта на бившата Народна демократична република Йемен, която причинява тежки страдания за населението там. Не може да се говори за истинска доказуема връзка между шиитското население и Ал-Кайда и поради това тази идея просто служи на корумпираното и *de facto* авторитарно правителство като димна завеса, зад която то да получава масивна военна подкрепа.

Подпомагането на това правителство за изграждане на сили за сигурност трябва да бъде избегнато – това само би наляло още масло в огъня. Всяка предоставена помощ трябва да е от полза за всички региони, независимо от религиозната, етническата или политическата ориентация на населението в тях. Необходимо е да се инициира и насърчава помирителен процес, в който да участват Обединените нации и всички местни фактори, включително и съседните държави като Иран. Не трябва едностранно да подпомагаме правителството срещу бунтовниците. Операция „Аталанта“ не следва да продължава или да се разширява особено на територията на Йемен, защото това единствено би задоволило геостратегическите интереси на индустриализираните западни нации.

Следва да съсредоточим всичките си усилия, за да гарантираме, че Европейският съюз няма да приеме погрешната стратегия на САЩ, водеща до ескалация в Йемен.

Fiorello Provera, *от името на групата EFD.* – (IT) Г-жо председател, госпожи и господа, Йемен е по-скоро държава, в която липсва стабилност, а не нова граница на тероризма според нечий определения.

Липсата на контрол на централното държавно управление върху територията на страната и пропускателния режим на границите създават условия за увеличаване на незаконния трафик, безпрепятствената миграция, пиратството и терористичните дейности. Военният натиск обаче не трябва да бъде единственият отговор на всички нови предизвикателства, свързани с Ал Кайда, в Йемен. Необходимо е също да се помогне на местните органи да придобият по-голям контрол върху териториите. Повтарям: местните органи, а не само правителството.

Стабилността в Йемен обаче следва да бъде постигната, като се вземат предвид националните и регионални проблеми със собствеността, без да се налагат външни или предварително подготвени решения, които често не са съобразени със ситуацията на място и са обречени на провал. Това ще спомогне за по-тясното ангажиране на Съвета за сътрудничество в Залива, чието финансово участие в местни проекти ще бъде от решаващо значение. Европейският съюз трябва да работи съвместно с партньорите си – Йемен, Г8 и страните от Залива, като финансовата помощ и помощта за развитие трябва да бъдат подкрепени от правителството на Йемен.

В заключение, провежданите политики, макар и отлични, са дългосрочни и следва да бъдат съпроводени от незабавна сериозна подкрепа в областта на сигурността и контрола върху териториите, без които рискуваме държавното управление в Йемен да се провали и тероризмът в областта сериозно да се увеличи.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Г-жо председател, добре известно е, че в момента Йемен е гнездо на ислямски екстремисти. Това е засегната от бедността държава с неефективна сигурност и голям брой оръжия на единица площ, разтърсвана от конфликти и страдаща от остър недостиг на вода – държава, в която изглежда правителството няма пълен контрол дори върху столицата.

И така Йемен попадна в центъра на борбата срещу тероризма и следователно е поредната държава, в която наличието на радикални ислямисти е зловеща последица от провала на провеждана в миналото американска политика. Това, както и разузнавателните полети на ЦРУ, тайните затвори и катастрофалните последици от проведените до момента американски военни операции в Близкия изток, не трябва да се забравя по време на разискването.

По мое мнение, е наивно да се приравнява тероризмът с бедността, точно както би било безотговорно да ни бъде диктувана политиката на САЩ и искрено да вярваме, че проблемите в Йемен могат да бъдат решени само чрез увеличаване на военната помощ. Президентът-диктатор с удоволствие прибира милионите военна помощ от Запада, но в миналото винаги е прибягвал към ислямистите, за да накара противниците на режима да замълчат завинаги.

Не може, разбира се, просто да стоим безучастно и да гледаме как тази държава се превръща от убежище на джихадски активисти, каквото беше до момента, в тяхна база за операции и обучение. Без съмнение е необходимо да обсъдим как да подобрим помощта за развитие, дори само за да се справим с част от наетите джихадски активисти.

И накрая, Европейският съюз не трябва да си позволява да бъде въвличен в ролята на американският ковчезник. Вместо това Съюзът трябва да влезе в ролята на безпристрастен посредник, за да постигне диалог и да положи основите за намирането на дългосрочно политическо решение.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). – (EN) Г-жо председател, бих желала да направя кратък коментар и да задам два въпроса на баронеса Аштън. Изглежда в момента Европейският съюз е изправен пред дилема. От една страна, трябва да подкрепим по-решителни действия срещу терористи, които представляват пряка опасност за сигурността на европейските граждани. Различните ислямистки екстремистки групи са по-дейни от всякога, а Ал-Кайда гледа на Йемен като една от най-важните зони, в които да планира атаките си, насочени към цели в Запада, както и за обучение на милиция и потенциални терористи-самоубийци.

Неуспешната операция срещу самолета на „Нортуест еърлайнс“ (Northwest Airlines) е последният пример за заплахата, пред която сме изправени. От друга страна, следва да се знае, че органите в Йемен неведнъж са били обвинявани от различни организации за защита на правата на човека в мъчения, нечовешко отношение и извънсъдебни екзекуции. Съмнителни арести на граждани и обиски на домове са широко разпространени, а необходимостта за борба с тероризма често се цитира като основно оправдание за подобни незаконни действия.

В това отношение, баронесо Аштън, позовавайки се на заключенията на Съвета относно Йемен, бихте ли ни казали какъв вид подкрепа може да предложи Европейският съюз на Йемен във връзка с борбата срещу тероризма? Освен това Европейският съюз счита, че кризата в района няма военно решение. В същото време Вашингтон подписа споразумение с йеменските органи за по-тесно военно сътрудничество. Ето защо ще се радвам да чуя становището Ви и позицията на Европейския съюз относно решението на американците да вземат по-дейно участие в борбата с тероризма в Йемен, особено чрез подписване на споразумение за военно разузнаване и обучение.

Richard Howitt (S&D). – (EN) Г-жо председател, приветствам днешното разискване, което се провежда преди заседанието на Съвета по въпросите на външните работи през следващата седмица и свиканата от Гордън Браун конференция в Лондон.

Вниманието ни може и да е привлечено от опита да бъде взривен пътнически самолет, но днес бих искал да призова за международно внимание, за да насочим усилията си към освобождаването на британския инженер Anthony S. и на още петима европейски заложници, работещи в местна болница в Йемен и отвлечени през миналия юни.

Необходимо е за в бъдеще при работата си във връзка с Йемен да отчитаме не само външните, но и вътрешните потребности. За да се справим с равнището на недохранване, което е над това в някои държави от Подсахарска Африка, като например Нигер, и с нарушаването на правата на човека, както г-жа Andrikiienė току-що спомена,

в държава, която е на единадесето място по екзекуции в света, включително на деца. Така че като международна общност не трябва да чакаме терористите да се настанят в страната, преди да се заемем с разрешаването на проблемите, свързани с капацитета, управлението и развитието в неукрепналите държави по целия свят.

Приветствам направеното днес от върховния представител съобщение относно предоставянето на помощ и бих искал тя да гарантира, че на срещите следващата седмица ще се разглежда действителният размер на средствата, които ще бъдат заделени за помощ за Йемен от всички участници, във време, когато обединеният призив на ООН за страната донесе по-малко от един процент от необходимите средства. Както спомена г-жа Brantner, целта на срещите е прекратяване на огъня и вероятно мирна конференция относно последните боеве с бунтовниците Хути в северната част и осигуряване на хуманитарен достъп до региона. Да се гарантира, че приходите на държавата от петрол ще бъдат инвестирани за икономическото и социалното развитие на населението на страната и че Европа ще сътрудничи за намирането на трайно решение на въпроса за затворниците в Йемен – най-големият контингент, останал в залива Гуантанамо.

Надявам се върховният представител наистина да проучи възможностите за съвместен проект между Европейския съюз и Съвета за сътрудничество в Залива в областта на Общата политика на сигурност и отбрана (CSDP) за обучение на сектора на сигурността в Йемен, в който нашите усилия са от решаващо значение за толкова много държави.

В заключение, последователите на Бин Ладен може и да идват от селото Al-Rubat в Йемен, но липсата на международна ангажираност е причината да се допусне такъв голям процент от младите хора в държавата да бъдат радикализирани в негово име. Сега трябва да бъде поет именно международен ангажимент.

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Г-жо председател, госпожи и господа, опитът за нападение е достатъчен, за да изчезне всяко чувство за тривиалност от утвърждаването на правото да гарантираме сигурността на своите граждани. Освен това защитата на обществата ни ни задължава постоянно да търсим баланс между сигурността и свободата.

Правото на защита, по-конкретно от терористична атака, се определя в член 188R от Договора от Лисабон и по-точно в член 4, който дава правомощия на Европейския съюз и на неговите държави-членки да предприемат ефективни действия. В същия параграф става ясно, че Европейският съвет трябва редовно да изготвя оценка на заплахите, пред които е изправен Европейският съюз. Бих искал г-жа Аштън да поясни дали и до каква степен Европейският съюз и неговите държави-членки са действали в съответствие с тази клауза?

От нейна гледна точка може ли въз основа на сътрудничеството в рамките на Европейския съюз да се твърди, че неуспехите на американските разузнавателни служби, които излязоха на светло при случая с направения неотдавна опит да бъде взривен полет 253 от Амстердам за Детройт, не биха могли да се случат в Европейския съюз?

Един въпрос е изключително важен за това разискване, а именно, дали името на заподозрения терорист е било познато на европейските разузнавателни служби, на всички европейски разузнавателни служби? И ако не, какви заключения може да направи върховният представител? Счита ли, че в момента нивото на координация и обмен на информация между разузнавателните служби е достатъчно добро, за да не бъдат допуснати подобни пропуски в Европейския съюз?

Дали върховният представител счита, че капацитетът на разузнавателните служби на държавите-членки е достатъчен, за да си сътрудничат в духа на солидарност, посочен в член 188R?

Действително гражданите имат правото да изискват безупречно наблюдение на терористичната заплаха. Трудно биха разбрали как, от една страна, Европейският съюз продължава да праща все повече и повече лични данни от типа SWIFT към САЩ и как, от друга страна, същият Европейски съюз допуска недостатъци в областта на превенцията и разузнаването.

Geoffrey Van Orden (ECR). – (EN) Г-жо председател, за съжаление Йемен отдавна е развил характеристиките на инкубатор на терористи, но през годините не се обръщаше достатъчно внимание на това. Конфликтите, беззаконието и корупцията са пуснали дълбоки корени.

Добре е да си припомним, между другото, че причината, поради която британските военни части се намесиха в Йемен в началото на 19-и век, беше да се прекрати пиратството в Аденския залив и те имаха голям успех в продължение на повече от век. В последните години, разбира се, Йемен се разви като инкубатор за терористи, в който се извършваха терористични действия, и изнасяше тероризъм в други страни. Терористичните групи

умело използват възможностите, които „неуспелите“ държави предоставят. Трябва да помогнем да се противодейства на това.

В момента Обединеното кралство предоставя помощ по несъразмерен начин. Надявам се, че конференцията в Лондон ще насърчи и други държави да направят повече, включително Европейския съюз, както и, ще се съглася, други държави от региона.

Не можем, разбира се, да се надяваме да унищожим тероризма на всяко място, на което се заражда, а това означава, че сигурността на собствените ни държави трябва да се подобри и да въведем по-ефективен контрол на собствените си граници. Съмнявам се, че ЕС има добра мотивация по този въпрос и следователно всяка една от нашите държави трябва да направи необходимите вътрешни промени.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Г-жо председател, народът на Йемен е жертва на империалистичен конфликт и намеса. Считам, че империалистичните сили разпалват етнически, расисти и религиозни вътрешни борби в тази държава. В продължение на години те често прибегваха до военни сили. Те подкопават мирното изглаждане на различията, за да могат да контролират енергийните резерви и каналите за пренос на енергия в областта.

Тенденциите в тази държава винаги са били резултат от империалистичния избор на политиката на НАТО и политиката на подкрепа на крайно реакционен и насочен срещу обикновените хора режим в тази страна. Огромното увеличение на финансовата и военна помощ от САЩ под предлога за борба с Ал Кайда, наред с класифицирането на Йемен като държава, укриваща терористи, бомбардирането на някои области в страната от саудитски сили с помощта на САЩ и присъствието на чуждестранни военни части могат да доведат до ескалация на откритата военна империалистична намеса. Това е ясно от новата вълна от истерия, последвала опита за терористична атака на самолет на „Делта“ (Delta). Считам, че народите ще отговорят на проблема, като засилят борбата срещу репресивните мерки и империалистичното вмешателство срещу тях.

Andrew Henry William Brons (NI). – (EN) Г-жо председател, както би казала героинята лейди Бракнъл, да допуснеш една огромна грешка в мюсюлманския свят е лош късмет, но да допуснеш две звучи като лекомислие.

Да допуснеш три или повече е показател за глупост, лудост или нанасяне на умишлена вреда. Сега наричат Йемен новия Афганистан. Там вече се разполагат американски военни части в ролята на съветници. Колко време ще мине преди те и техните съюзници, включително Великобритания, да разположат военни части за борба с Ал Кайда?

Какво би трябвало да прави Западът в действителност, за да предотврати заплахата? Преди всичко следва да спре войните в мюсюлманските държави, в които се убиват западни войскове части, цивилни граждани и се радикализират млади мюсюлмани както в родните им държави, така и в чужбина. Следва да върне войските у дома, за да работят за сигурността на собствените си държави и да защитават собственото си население и инфраструктури.

Следва да приеме наистина неутрална политика спрямо Близкия изток и да се откаже от партизанската политика на САЩ, както и да спре имиграцията от мюсюлманските държави и да насърчи радикалните мюсюлмани на запад да разберат, че биха могли да бъдат много по-щастливи, ако живеят сред хора, изповядващи собствената им религия.

Angelika Niebler (PPE). – (DE) Г-жо председател, баронесо Аштън, госпожи и господа, през последните месеци условията за хората, както и цялостното политическо и икономическо положение в Йемен рязко се влошиха. Ето защо ние европейците трябва да направим всичко по силите си, за да стабилизираме страната най-накрая.

Г-жо върховен представител, обръщам се към Вас с искане да предотвратите превръщането на Йемен във втори Афганистан. Трябва да направим всичко, което е в правомощията ни, за да се борим срещу международния тероризъм. Ще можем обаче да постигнем това единствено ако подкрепим мирния процес в Йемен. Трябва да постигнем мир в региона и да подкрепим опитите на правителството да постигне мир. Необходимо е също отново да се припомни на йеменското правителство, че то трябва да гарантира, че в Йемен няма дискриминация – само тогава може да се постигне мир. Мирът изисква наличие на демократични структури, които да защитават правата на малцинствата. Това е нашият европейски път и той може да се различава от останалите. Искам от Вас в новото Ви амплуа да не пестите усилия и да извървите този европейски път с нас.

Без политическа стабилност Йемен няма шанс. При наличието на такава местната икономика може да се възстанови, след това може да се изгради икономика и ще има перспективи за бъдещето на хората. Искам да

работите усърдно за това, както и да използвате влиянието си, за да гарантирате, че спомагателните войски там ще могат да осигуряват хуманитарна помощ. В Йемен има над 1 30 000 бежанци от Сомалия. Положението на място е ужасяващо. Залагам всичките си надежди на Вас, баронесо Аштън, и очаквам да използвате влиянието си тук. Моля Ви също така да се застъпите за шестимата заложници, за европейските граждани – един британец и петима германци – държани като заложници в Йемен. Вероятно ще можете да помогнете и за освобождаването им. Благодаря много.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Съгласен съм с Комисията и с колегите си, които казаха, че обстановката в Йемен е напрегната. Страната е изтощена и разорена от безкрайните партизански войни и сепаратистки боеве, а хората са крайно бедни. Подобна икономическа и политическа нестабилност вече събуди безпокойство в съседните държави от Арабския полуостров и застрашава не само регионалната, но и световната сигурност. Новините за наблюдаваната напоследък интензивност на дейностите на терористичните групи са обезпокоителни. Нека си припомним и неуспешния опит да бъде взривен пътнически самолет на път за САЩ, както и заплахите срещу посолствата в Йемен. САЩ вече обяви, че ще обърне специално внимание на положението в страната. Поради това считам, че същевременно с прилагането на общата външна политика Европейският парламент, Европейската комисия и други институции, по-конкретно след влизането в сила на Договора от Лисабон, са длъжни да предприемат съвместни и координирани действия заедно с международната общност.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Ще говоря на словенски затова ви моля да слушате превода. Йемен е държава изтерзана от религиозни и племенни конфликти и от грешките на провеждана в миналото колониална и американска политика. Както някои от колегите вече споменаха, тук става въпрос, първо, за Близкия изток – нестабилен и осеян с нерешени проблеми регион – и второ, разбира се, за източника на всички конфликти – израело-палестинския конфликт.

Йемен символизира всички тези проблеми и не следва да се заблуждаваме, че имаме работа с местен проблем. Страната се бори с гражданска война, бази на Ал Кайда, слабо държавно управление и разузнавателни служби, неефективни сили за сигурност и въоръжени сили. Какво можем да очакваме от конференцията в Лондон?

Г-жо върховен представител, според мен най-трудно от всичко ще бъде да се формулира цялостен подход, който да определи какво точно е необходимо да се направи. Само това ще помогне за решаване на проблемите в Йемен. Нуждаем се от икономически подход и подход на развитие и трябва да предложим на Йемен помощ, която да допринесе за изграждането на държавен и административен капацитет в страната.

Аз обаче съм на мнение, че вторият доклад, който бих искал да ни представите, г-жо Аштън, не предполага да се заблуждаваме, като мислим – нека не се заблуждаваме – че това е просто друг въпрос или друг проблем, който може да се реши с военни средства. Опасявам се, че има много признаци, особено в световните медии, сочещи, че се готвим за нова фронтова линия, за нов въоръжен конфликт. Това би било най-лошото, което може да се случи в Йемен и което вероятно ще влоши дори повече отношенията в целия регион. Извлякохме достатъчно поуки от военните авантюри, на които станахме свидетели от Близкия изток до Афганистан и на някои други места.

Struan Stevenson (ECR). – (EN) Г-жо председател, по-рано разисквахме влошаващото се състояние на правата на човека и бруталния фашистки режим в Ирак. В това разискване чуваме как моллите са пренесли тероризма в Палестина и Ливан и как сега пренасочват жестокия си терор към Йемен.

В края на октомври длъжностни лица от Йемен съобщиха, че са заловили плавателен съд, натоварен с оръжие от Иран. Арестуваха петима ирански инструктори. Оръжията и инструкторите е трябвало да стигнат до бунтовниците хути.

Иран е специалист в задочното водене на войни; така постъпи в Палестина и Ливан. Сега иска да предизвика задочно регионален конфликт с управляваната от сунити Саудитска Арабия. Бих искал да кажа на баронеса Аштън, че ако тя действа решително спрямо Иран, ще изреже голяма част от злокачествения тумор, заплашващ Близкия изток.

Cristiana Muscardini (PPE). – (IT) Г-жо председател, г-жо върховен представител, госпожи и господа, сериозната политическа, икономическа и социална криза в Йемен е свързана с оперативното присъствие на Ал Кайда на територията на страната и с идеологията на джихада, която го мотивира.

Йемен е една от най-бедните държави в света и управлението на вътрешни конфликти изобилства от множество трудности поради религиозния характер на конфликта между шиитските и сунитските малцинства. Както се подчертава в предложението за резолюция, помощта, сътрудничеството и подкрепата за изпълнението на

програмата за социална помощ са от жизненоважно значение. Следва обаче да поставим акцент и върху рисковете, които Запада поема, ако проблемите със сигурността не се решават категорично и решително.

Причините, които подтикваат терористите да получават военна подготовка и да се обучават в актове на мъченичество, се дължат на идеологията на джихада, която се разпространява все по-широко и се развива все по-благоприятно и на африканския континент, отчасти поради безразличието и лекомислието, с което се е отнесла или по-скоро не се е отнесла международната общност към Ал Кайда и бойните ѝ звена в Сомалия и Судан, както и в Йемен.

Не следва да забравяме причинноследствената връзка между терористичното присъствие в Йемен и редицата действия, проведени с цел дестабилизиране на Сомалия, която е пионка, контролирана от силите на Ал Кайда в Йемен. Последните от своя страна са зависими не толкова от ухабитите от Саудитска Арабия, колкото от иранските аятолахи, от които получават оръжията и парите. Помощта за Йемен не може да бъде разглеждана отделно от въпросите, свързани със сигурността.

Arnaud Danjean (PPE). – (FR) Г-жо председател, г-жо Аштън, бяхте права, когато подчертахте, че по отношение на сигурността в Йемен е важно да се прекратят съществуващите в страната вътрешни конфликти. Не трябва да бъркаме причините с последствията и без да подценяваме терористичния риск – основната причина за нестабилността в Йемен не е тероризмът. Тероризмът се развива, защото има нестабилност, дължаща се на вътрешни конфликти. От тази гледна точка приоритетът на Европейския съюз следва да бъде да насърчава и подкрепя усилията, които се полагат в момента за започване на международен диалог в Йемен с президента Салех.

На регионално равнище съществуват, както току-що ни беше напомнено, връзки със сомалийската криза и кризата в Африканския рог. Има огромни миграционни потоци, но също и трафик на оръжие и движение на джихадски бойци между Йемен и Сомалия. Във връзка с това бих искал да разбера каква е позицията на Европейския съюз по отношение на укрепването на възможностите на военноморското разузнаване, които засягат и Йемен.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Г-жо председател, Йемен е най-бедната държава в арабския свят. Бях в Йемен неотдавна и видях това с очите си. Няма съмнение, че бедността е източникът, или поне факторът, който влошава някои от многото проблеми, пред които е изправена страната.

За съжаление, в един глобален свят проблемите на Йемен стават и наши проблеми. Вътрешните конфликти, посочени в проекторезолюцията и по време на това разискване, следва да бъдат разрешени чрез политически средства, а страните в конфликтите следва да зачитат правата на човека и международните хуманитарни закони. Европейският съюз следва да положи усилия, за да предотврати ескалацията на настоящата криза. Ако е ефективна и ако се използва разумно, помощта за развитие, която даваме, може да допринесе за политическо, икономическо и социално стабилизиране.

Въпреки това не сме далеч от катастрофа. Беше споменат дефицитът на вода, както и изчерпващите се резерви от суров петрол, но съществува също така проблемът със злоупотребата от страна на 90% от йеменските граждани с кат – халюциногенен наркотик, който измества другите култури. Йемен например изнасяше кафе, а сега не може, защото вместо това се отглежда този наркотик.

Правителството на Йемен и международната общност не трябва просто да предприемат временни мерки, тъй като са изправени пред структурни проблеми и дори да можем да спрем Ал Кайда в Йемен, проблемите ще се появят отново, ако не отстраним причините.

Marietta Giannakou (PPE). – (EL) Г-жо председател, както вече чухме и както всички осъзнаваме, положението в Йемен е драстично от социална и икономическа гледна точка и от гледна точка на социалното сближаване. Страната няма вода, резервите от нефт са на изчерпване и жителите отглеждат наркотични култури.

Положението е точно като в Афганистан преди 26 години, когато в този Парламент – имам предвид стария Европейски парламент – по време на разискването на доклада относно наркотичните вещества направихме прогноза за бъдещето на Афганистан. Ако сега няма намеса към развитие и ако не се позволи присъствието на ООН на всички равнища, Йемен със сигурност ще се окаже в същото положение, в което се намира Афганистан днес – с нерешени проблеми.

Няма много начини за борба с тероризма, а подходът на Запада, със сигурност не е един от тях. Единственият начин да помогнем на страната да не се превърне в аванпост на Ал Кайда е да се постигне споразумение с всички арабски държави, не само със Саудитска Арабия и, разбира се, да положим усилия, за да помогнем на

нацията да се отдалечи от племенната философия и гражданските конфликти и да се стреми към демократични права.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Неуспешната бомбена атака на борда на пътнически самолет по време на полета Амстердам-Детройт на 25 декември всъщност послужи само за разкриването на един важен факт. Тя съсредоточи вниманието на международната общественост върху сериозността на положението в Йемен, тъй като, както е добре известно, в страната има не един, а три конфликта. Освен битката, включваща сепаратистското движение на юг, конфликтът в провинция Saada на север се разпалва от офанзивата, започнала преди около шест месеца от правителствени сили срещу шиитските бунтовници и бунтовниците хути, и въздушните нападения, извършени срещу бази на Ал-Кайда.

Хуманитарното положение, както посочи и генералният секретар на Обединените нации на 5 януари, е изключително обезпокоително и има риск да се влоши допълнително, ако нито един от тези конфликти не бъде прекратен. С оглед на предстоящата международна конференция, която ще се проведе следващата седмица в Лондон, Европейският съюз трябва да насърчава координирани действия, за да гарантира стабилността на страната, което ще допринесе и за международната сигурност.

Пътят към обединен, стабилен и демократичен Йемен според мен се крие в изготвянето на последователен план за повишаване на военната и икономическата подкрепа, както и за борба с тероризма, която трябва да бъде подкрепена с конкретни мерки, стимулиращи икономическото развитие на страната. Благодаря ви.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Йемен не е просто безопасно убежище за Ал Кайда. Това беше изяснено на днешното разискване. Страната може много лесно да се превърне в бойно поле между две основни сили в региона – Саудитска Арабия и Иран. Правителството на Йемен многократно обвини Иран, че подкрепя шиитското бунтовническо движение. Иран отрече това, но подобни обвинения всъщност бяха отправени и в саудитските медии.

Цитираните доказателства за това включват изявление на йеменското правителство, че е спряло иранска доставка на оръжие за бунтовническото движение през октомври 2009 г., както и факта, че иранските държавни медии осведомяваха за борбата на шиитското бунтовническо движение по-интензивно и по-благоклонно от преди. Осемдесет и двама саудитски войници загинаха в конфликта с бунтовниците в Йемен, откакто Саудитска Арабия започна офанзивата си на 4 ноември 2009 г.

Както беше посочено, Йемен е най-бедната държава в арабския свят, но той също така е притискан и от големите сили в региона – Иран и Саудитска Арабия. Чудя се дали г-жа Аштън би могла да потвърди това, а също и да направи анализ на положението.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Г-жо председател, искам да изразя съгласието си с направената от г-жа Аштън оценка на положението. Права сте, г-жо Аштън, че ако искаме да го променим, се нуждаем както от хуманитарни, така вероятно и от военни действия. За да бъде обхванът на мерките широк, е необходима и координация, тъй като не само Европейският съюз носи отговорност за подобряване на положението в Йемен. Има много подобни институции. Във връзка с това бих искал да задам следния въпрос: не считате ли, че работата на ООН и Европейския съюз, свързана с хуманитарните въпроси, следва да бъде по-добре координирана. В областта на военните въпроси и военното разузнаване също се нуждаем от по-добро сътрудничество с НАТО и разузнавателните служби – имам предвид разузнавателните служби на конкретни държави. Защото мерките трябва да бъдат координирани, за да станат значително по-ефективни.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Г-жо председател, моят въпрос е свързан с формите на сътрудничество, които според Вас ние като Европейски съюз следва да развием в Йемен в областта на малките и средните предприятия например или може би в областта на осигуряването на доставки на енергия и вода, тъй като комуникациите и изграждането на връзки ще играят специална роля в бъдеще. Кои са програмите с приоритет за Вас в това отношение, г-жо върховен представител?

Marek Siwiec (S&D). – (PL) Г-жо председател, едва не се наложи председателят на Европейския парламент да изказва съболезнования на семействата на близо 300 жертви, пътуващи с полета от Амстердам до Детройт. Той щеше да го е направил вчера. По някаква случайност това не се случи. Този сериозен инцидент беше необходим на света, за да открие проблема на Йемен – нов източник на тероризъм.

Оставаме безпомощни пред ситуация, пред каквато някога се наложи да се изправим в Афганистан. Оставаме безпомощни пред това, което днес се случва в Йемен, а Европа и тази сграда са изпълнени със заблудените гласове на защитници на правата на човека, които изпитват съчувствие към затворниците от Гуантанамо. Тези

затворници бяха освободени и сега отново организират нападения. Отново ще умират хора, а ние ще кажем, че сме безсилни.

Бих искал изцяло да подкрепя казаното от г-н Zemke – без военно сътрудничество, без сътрудничество в областта на разузнаването и без сътрудничеството на институциите, чиято роля е да преследват тероризма, ще изложим живота и здравето на нашите граждани на риск.

Катрин Аштън, *върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/затестник-председател на Комисията*. – (EN) Г-жо председател, още веднъж подчертавам, че това е важно и широкообхватно разискване за област в света, върху която сме съсредоточили усилията си в продължение на няколко години. Споменах факта, че през периода 2007-2010 г. Комисията е похарчила 100 млн. евро за помощи и сума в подобен размер предстои да бъде изразходвана в бъдеще, но въпреки това остава област, в която отново говорихме за важността на трайните и координирани усилия, както изтъкнаха редица членове на Европейския парламент.

Мисля, че много от вас използваха бележките на г-жа Salafranca, която се изказа в началото, и се позоваха на тях във връзка с начина, по който можем да се уверим, че координацията ни по отношение на сигурността и обединяването на политическите и икономическите усилия за преодоляване на проблемите в страната е ефективна. Г-жа Giannakou повдигна въпроса за недостига на вода и изчерпваните се количества нефт. Мисля, че Йемен е първата държава, за която се очаква да изчерпи водните си запаси до 2015 г. – нещо, което трябва да разглеждаме като истинско и важно предизвикателство.

За да се справим с този проблем, е необходимо да потърсим интегриран подход. Много от вас повдигнаха въпроса за това, каква стратегия трябва да следваме. Нека се опитам да очертая няколко основни елемента в тази посока. Преди всичко стоят въпросите, свързани със сигурността и борбата срещу тероризма. С наближаване на срещата в Лондон е необходимо да установим ефективно сътрудничество по този въпрос, както беше посочено от много представители на Европейския парламент. Трябва да обобщим пакета от мерки за подпомагане и да се съсредоточим върху работата, която вече сме започнали, например върху провежданата по крайбрежието военноморска мисия „Аталанта“ и върху важността на тази операция.

Въпросът относно подобряването на военноморското разузнаване се разглежда в момента. Той беше обект на обсъждане между мен и министъра на отбраната на Испания, при което обсъдихме какво още може да се направи, за да постигнем по-успешна координация и по-добра и ефективна военноморска сигурност, като имаме предвид дължината на крайбрежието и пространството, което трябва да бъде обхванато.

Считам също така, че очертахме изчерпателен подход за това, как да свържем отделните елементи и да включим съседите на Йемен. Г-жо Brantner, Вие говорихте, по-конкретно, за Съвета за сътрудничество в Залива. Съгласна съм, че много важна част от това, как се опитваме да се справим с проблемите в тази област зависи от това да работим съвместно със съседите в региона и се надявам срещата в Лондон отново да обедини държавите с основни позиции в региона, които могат да ни помогнат.

Срещата в Лондон, разбира се, е възможност да обединим вижданията си, както и със САЩ и с други държави. Обвързваме се със САЩ. Не е вярно да казваме, че техният подход се ограничава до борба срещу тероризма. Те също подкрепят и изцяло застават зад това, което ние наричаме подход за откриване на „първопричините“, който представлява комбинация от неща, които трябва да се направят, за да гарантираме подкрепата си за тази държава.

За да отговоря на конкретния въпрос относно сигурността, ще кажа, че този уикенд в Испания се провежда неформално заседание на министрите на вътрешните работи на ЕС. Разбрах, че на него ще има представители от американска страна, за да се проведат обсъждания по повдигнатите от членовете на Европейския парламент въпроси.

Съгласна съм със забележката, че това не е коледно дърво или списък с желания. Трябва да бъдем много внимателни, когато определяме какъв би могъл да бъде нашия принос към промяната. Да помогнем на Йемен да постигне вътрешния диалог, от който се нуждае, за да подкрепи народа, и да се опитаме да решим някои от конфликтите, които възникват в тази страна, е толкова важно, колкото и всичко останало, с което се занимаваме.

Що се отнася до въпроса за намирането на подходящата форма на помощ, считам, че инструментите за стабилност също могат да се използват адекватно, за да се осигури равнището на подкрепа, но те не са и не могат да заместят опитите на правителството да постигне вътрешен диалог – нещо, което е изцяло в неговите компетентности. Партньорите трябва да поемат ангажимент в Йемен, за да може да се преодолеят проблеми, които са от огромно значение във връзка с това.

Ето защо за мен това разискване беше изключително полезно и съм много благодарна, защото то ми помогна мислено да очертая дневния ред на проблемите, които да поставя за разглеждане в Съвета по въпросите на външните работи, когато обсъждаме тази тема, а след това, както вече посочих, на срещата в Лондон да поемем ангажимент към правителството за всички аспекти, по които можем да предоставяме непрекъсната подкрепа за икономическото развитие на страната, за борбата срещу тероризма, както и по въпросите, свързани с оказването на подкрепа от съседни държави.

Считам, че е редно накрая да отделим внимание на тежкото положение на заложниците, което беше споменато неколнократно. Шестима заложници – един британец и петима германци, включително няколко невръстни деца на немското семейство са взети за заложници. Зная, че министър Вестервеле, немският външен министър, неотдавна посети Йемен. Двамата обсъдихме посещението му тази седмица, но мисълта ни постоянно клонеше към заложниците, които в този момент страдат. Ще разгледаме всички тези важни въпроси на срещата в Лондон и отново изразявам благодарност на уважаемите членове на Европейския парламент за това, че ги повдигнаха.

Председател. – Разискването приключи.

Гласуването ще се проведе по време на първата месечна сесия през февруари.

João Ferreira (GUE/NGL), в писмена форма. – (PT) Отдавана сме свидетели на сближаването на мощни геостратегически интереси в огромната територия, обхващаща Близкия изток, Централна Азия и Северна Африка, включително Червено море и Аденския залив, където Йемен има стратегическа позиция (близо до Сомалия). Тези интереси все повече се защитават с военни средства и с все по-нарастваща агресивност. Настоящото положение в Йемен и ужасните страдания, на които е подложен народът му, следва да се анализират на фона на тази обстановка. Все по-голямото военно участие на САЩ и ЕС в региона трябва да бъде разбрано и съответно отхвърлено. Брутална и възмутителна проява на това, което решително осъждаме, са извършените от САЩ бомбардировки с крилати ракети в предполагаемите бази на терористи на Ал Кайда, но резултатът от които са множество цивилни жертви. Истинското решение за сложните проблеми и опасностите, нависнали над населението в региона, трябва да се намери посредством демилитаризация, спазване на националните закони и суверенитета на народа и чрез истинско сътрудничество, насочено към решаване на дълбоките социални проблеми, пред които е изправена страната.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE), в писмена форма. – (PL) Г-жо председател, във връзка с проблема относно сигурността и икономическото и политическото стабилизиране на Йемен, който се проявява сравнително често напоследък, бих желал да изразя безпокойството си като член на делегацията на Европейския парламент, отговорна за връзките с Арабския полуостров. Йемен – най-бедната държава в арабския свят, стана обект на особен интерес от страна на терористични групировки, които, възползвайки се от слабостите на страната, я превърнаха в база за терористични атаки, които се извършват далеч извън нейните граници. Според наблюдатели Йемен е изложен на риск от разпадане в резултат от бунта на шиитите на север, сепаратисткото движение на юг и терористичната дейност на Ал Кайда.

Ето защо призовавам за укрепване на двустранните отношения с Йемен и за изготвяне на планове, предвиждащи най-ефективните методи за подобряване на сигурността и политическото положение, особено във връзка с организираната от Гордън Браун за 28 януари в Лондон специална среща, посветена на този въпрос.

7. Положението в Ирак (разискване)

Председател. – Следващата точка е изявлението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията относно положението в Ирак.

Катрин Аштън, върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията. – (EN) Г-жо председател, като погледнем към Ирак днес, ние виждаме реален напредък, въпреки че държавата все още е изправена пред множество предизвикателства. Днес обаче искам да се спра главно на настоящето и бъдещето на Ирак, като държава с огромен потенциал и забележителни постижения през последните месеци.

Насилието днес е достигнало най-ниската си точка от 2003 г. насам. Въпреки че бяхме свидетели на ужасни атентати, чиято цел бяха правителствени институции, общият брой на жертвите сред гражданското население през 2009 г. беше по-малък от половината от този за 2008 г. Насилието между отделните секти, което беше основен проблем през 2006 г. и 2007 г., значително е намаляло.

Ирак има нова конституция и в страната няколко пъти бяха проведени избори при висока активност сред населението и сериозен риск. Благодарение на смелостта на иракския народ, демократичните институции вече се установиха за постоянно. Местните избори миналата година минаха сравнително гладко навсякъде в Ирак. От решаваща важност е това, че предстоящите общи избори, насрочени за 7 март 2010 г., могат да се превърнат в следващата голяма крачка в посока към консолидирането на демокрацията в Ирак.

За нас това означава, че работата ни в подкрепа на Ирак трябва да продължи и да обхване нови области в процеса на подобряване на положението.

От 2003 г. насам Европейският съюз е осигурил повече от 1 млрд. евро като помощи за Ирак. Тези средства са изразходвани за основни услуги, човешко развитие, бежанци, добро управление, политическия процес и изграждане на капацитет – всичко в съответствие с приоритетите на Ирак. Нашата интегрирана мисия за спазване на правовия ред в Ирак (EUJUST LEX) беше удължавана няколко пъти и в момента също провежда обучение в Ирак.

ЕС играе водеща роля в оказването на помощ при провеждане на избори и ние ще продължим да помагаме на Ирак в тази, както и в други области, докато иракските институции могат сами да поемат изцяло отговорностите си. Тъй като има явен напредък, ние все повече се съсредоточаваме върху собствеността в Ирак, както и върху дългосрочното устойчиво развитие.

Също така, ние развиваме нашите отношения с Ирак. Неотдавна подписахме Меморандум за разбирателство по сътрудничеството в областта на енергетиката и скоро ще подпишем споразумение за партньорство и сътрудничество, първото договорно отношение между ЕС и Ирак. Той ще включи въпроси от политическия диалог до търговията, регулаторното сътрудничество и подпомагането на развитието.

Ние искаме по-обширен и по-задълбочен политически диалог с Ирак, който следва да засяга и правата на човека. Парламентът сериозно се интересува от Ирак и очакваме да видим засилено сътрудничество между Европейския парламент и Съвета на представителите на Ирак в бъдеще.

Ясно е, че Ирак трябва да се справя с многото предизвикателства. Предстоящите общи избори ще бъдат решаващи и следва да са свободни и справедливи. Заедно с нашите международни партньори, ние ще ги следим отблизо. ЕС ще изпрати екип за оценка на изборите в Ирак, за да направи оценка на изборите и целенасочени препоръки.

Уважаеми колеги, Ирак се движи по положителна траектория. Уверена съм, че той ще използва новите си институции, за да постигне компромисите, които са необходими за националното помирение. От своя страна, ние ще продължим да подкрепяме Ирак и ще продължим да оказваме помощ заедно с ООН и цялата международна общност.

Очаквам с интерес нашето разискване.

Esther de Lange, *от името на групата PPE.* – (NL) Г-жо председател, аз също искам да благодаря на върховния представител за думите ѝ, които съдържаха оптимистична нотка. Наистина, има положителни знаци. Наред с другото, Вие споменахте по-малкия брой смъртни случаи в резултат от терористични атаки, както и предстоящите избори. И въпреки това, баронесо Аштън, дори успешните избори не са достатъчни, за да направят един режим истински демократичен, нито да установят принципите на правовата държава. Искам да цитирам великия германец Шилер на родния Ви английски, баронесо Аштън, който казва, че гласът на мнозинството не е доказателство за справедливост. Зрялата демокрация признава също и правата на малцинствата. Имам сериозни опасения в това отношение. За мен е разочаровашо, че думата „малцинство“ не беше спомената в това, което сметнахте за необходимо да кажете пред Парламента.

Защо съм обезпокоен? Международната правозащитна организация Human Rights Watch продължава да съобщава, че немюсюлманските малцинства са подложени на преследване. От 2004 г. до сега е имало атентати срещу 65 църкви. Местните милиции продължават да принуждават християни да напускат домовете си. Онзи ден 52-годишен продавач на зеленчуци, баща на две дъщери, беше застрелян на място наскоро в Мосул, което, разбира се, води до това, че християнските малцинства продължават да напускат Ирак. През 1991 г. те все още наброяваха 850 000; след войната в залива наброяваха 550 000, а след нахлуването на САЩ в Ирак броят им падна до 385 000, като 100 000 от тях са вътрешно разселени лица. Европейският съюз не може да продължава да бездейства в тази ситуация. Член 2 от Договора за Европейския съюз определя правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства, като наистина една от основните ценности на Европейския съюз. Ние изискваме да се зачитат малцинствата в нашите 27 държави-членки, а Вашата задача, баронесо Аштън, е да изисквате същото зачитане и в международен план.

До този момент, подходът на Комисията – и Вие самата споменахте това – беше насочен главно върху общата подкрепа за инфраструктурата и изграждането на демокрацията с помощта на ООН или по друг начин. Казвате, че действаме в съответствие с приоритетите на Ирак. Искам да ни кажете как ще гарантирате, че политиката на Европейския съюз по отношение на Ирак и бюджетът на ЕС за Ирак ще бъдат в по-голяма степен насочени към уязвимите малцинства. Това, вероятно, не е сред най-важните приоритети на Ирак, но е сред нашите. Ще Ви бъде благодарна, ако получа отговор от Вас.

Silvia Costa, *от името на групата S&D*. – (IT) Г-жо председател, член на Комисията Аштън, госпожи и господа, мисля, че е много важно за Европейския парламент да използва възможността, предоставена от това разискване, с оглед на изборите през месец март в Ирак.

Политическият процес в Ирак се открие като важен, дори, както Вие казахте, интересен, но все пак и много деликатен. По тази причина е още по-важно да се направи всичко възможно, за да се консолидират и укрепят новите институции в държавата, както и политическото равновесие, което ги поддържа. Считаме, че това е цел от жизненоважно значение, ако искаме първото значително изтегляне на войски на САЩ да се извърши през месец август, без да има сериозни последици върху вътрешното положение в държавата.

Съвместното съществуване на шиити, сунити и кюрди, което днес е въплътено във федералните структури, следва да бъде гарантирано от нови закони, както и от политически консенсус, включващ и трите страни. По този въпрос възникнаха опасения – искаме да чуем и Вашето мнение във връзка с това – по повод на неотдавнашното решение на изборителната комисия да не допусне до участие в изборите много кандидати и партии, които са тясно свързани със сунитите или християните, като по този начин се рискува да се отслаби и без това крехкият демократичен процес в Ирак.

Посредством предприетите мерки Европейският съюз трябва да следи изборния процес, както Вие казахте, но също така следва да е по-амбициозен що се отнася до развитието на отношенията с Ирак. Програмата EUJUST LEX на Съюза ни включва пряко в процеса на подобряване на иракското законодателство и демократичните институции и ние, групата на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в Европейския парламент, считаме, че решението на Съвета да удължи мисията до 30 август 2010 г. е положителен знак.

ЕС следва да продължи да оказва сериозна подкрепа за Ирак посредством програмите си за сътрудничество с цел участието му в процеса на стабилизиране и развитие на държавата, а след изборите следва да се засилят връзките между парламентите. Не бива да се забравя, че много държави-членки работят с Ирак, включително Италия, по важната програма за културно сътрудничество.

Политическото равновесие в Ирак е от съществено значение не само за самата държава, но също и във връзка със стратегическата роля, която Ирак може да играе в региона с цел преодоляването на съществуващите конфликти и запазването на мира. В този смисъл подобряването на отношенията с Турция от страна на регионалното правителство на Кюрдистан представлява положителна стъпка в тази посока.

Както знаем обаче, Ирак продължава да бъде държава с много сериозни проблеми по отношение на сигурността, зачитането на демокрацията и правата на човека, както и икономическата несигурност. Всъщност най-уязвимите групи като бежанците – които съставляват 10% от населението – етническите малцинства, жените, религиозните малцинства и децата страдат най-много от отрицателното въздействие на това положение.

Ето защо ние трябва да играем все по-забележима роля в този регион – вече приключвам – отчасти чрез оказване на подкрепа за местните и европейските неправителствени организации, като във връзка с това жените също могат да участват като стратегически фигури за преодоляване на някои от трудностите на населението.

Johannes Cornelis van Baalen, *от името на групата ALDE*. – (EN) Г-жо председател, действителността е, че Ирак е несигурно място. Това е факт.

Ако обърнем поглед към Иран, ще видим, че той се опитва да придобие много по-голямо от необходимото влияние в южната част на Ирак – в цялата южна част на Ирак чрез шиитското малцинство. Не чух върховният представител да споменава позицията на Иран. Иран заплашва Ирак. Как върховният представител разглежда ролята на Европейския съюз в това Иран да остане там, където му е мястото – в Иран, а не в Ирак?

Относно севера, виждаме, че има голям проблем между Турция и Ирак във връзка с Кюрдистан. Разбира се, може борбата с партизаните в северната част на Ирак, които заплашват Турция, да е легитимна, но именно за това става въпрос. Автономният регион в Северен Ирак – Кюрдистан – следва да има собствено развитие.

По отношение на меморандума за разбирателство в областта на енергетиката, той е много важен, но Ирак не е унитарна държава. Така че обсъжда ли се меморандумът и с кюрдското автономно правителство? Защо в момента върви обсъждане за Киркук, относно това, кой е собственик на нефтените полета и т.н. Това взема ли е предвид?

Искам да привлека вниманието ви към факта, че иракските сили за сигурност все още не са добре обучени и не действат достатъчно добре. Следователно би трябвало не само да подкрепяме принципите на правовата държава, но следва да сме готови да им помогнем по отношение на силите за сигурност. Необходимо е да има интегриран подход към енергетиката, икономиката и стабилността. Необходимо е да има интегриран подход към съседните на Ирак държави. Бихте ли казали нещо за този интегриран подход? Благодаря Ви от името на групата ALDE.

Jill Evans, *от името на групата Verts/ALE*. – (EN) Г-жо председател, бих искала да благодаря на върховния представител, баронеса Аштън, за нейното изявление.

Действително мисля, че е уместно да спомена, че разискването тази вечер става на фона на разследването Чилкот в Обединеното кралство по въпроса за незаконната война срещу Ирак и това, какви поуки следва да извлечем в случая. Много информация излиза на бял свят, която потвърждава това, в което много от нас вярвах по време на инвазията, а именно, че причината за войната беше смяна на режима и установяване на контрол върху ресурсите, а не заплахата от оръжия за масово унищожаване. А що се отнася до дългосрочното планиране за следвоенен Ирак, думи като „бедствен“ „сърс сериозни пропуски“ и „печално неубедителен“ се използват от високоставени дипломати в показанията им по време на разследването, затова едва ли следва да се учудваме, че сме свидетели на жестоките последици от това действие.

Баронеса Аштън каза, че е постигнат някакъв напредък и, разбира се, това е така, но все още съществуват сериозни проблеми. Няма законодателство за защитата на малцинствата в Ирак. Продължава да съществува основният проблем с бежанците. Профсъюзни активисти, журналисти, жени политици и защитници на правата на човека изчезнаха или бяха убити. Самоубийствените атентати продължават. По повод на изборите, които следва да се проведат на 7 март, изборителната комисия в Ирак, както спомена колегата, миналата седмица не допусна участието на почти 500 кандидати, предимно политици сунити. Те вече са непропорционално представени в иракския парламент и това със сигурност ще доведе до задълбочаване на напрежението и нестабилността.

Миналия ноември председателството на ЕС настоятелно призова правителството на Ирак да прекрати и напълно да отмени смъртната присъда, но 900 души все още чакат изпълнение на смъртните си присъди в Ирак, а такива присъди се продължават да се издават често след несправедливи процеси, някои от които продължават само няколко минути.

ЕС има отговорността да помогне да се изгради демокрацията и да се гарантира зачитането на правата на човека, а рамката за ангажиране с Ирак поставя три приоритета: да се изградят основни услуги като здравеопазване и образование, да се насърчат принципите на правовата държава и да се подкрепи комисията по правата на човека.

Споразумението за партньорството и сътрудничество ще бъде основата за бъдещата работа, но ние трябва да настояваме за незабавни действия по въпроси като отмяната на смъртната присъда, защитата на уязвимите и целевите групи, укрепването на демокрацията и правата на човека.

Struan Stevenson, *от името на групата ECR*. – (EN) Г-жо председател, г-жо Аштън, изборите в Ирак няма да бъдат свободни и справедливи. Преди 10 дни, комисията за правосъдие и отговорност реши да не допусне до изборите Салех ал-Мутлак, лидер на парламентарния Фронт за национален диалог и член на парламента на Ирак през последните четири години. Той не беше допуснат до участие в предстоящите избори. Мисля, че не беше просто съвпадение, че тази възмутителна забрана, заедно с недопускането до изборите на още 500 светски иракски политици, беше обявена в същия ден, когато Манушер Мотаки, предизвикващият ненавист министър на външните работи на Иран, беше на посещение в Багдад. Салех ал-Мутлак винаги е бил отявлен критик на намесата от страна на Иран в Ирак и сега аятуласите настояха той да бъде отстранен от изборите.

За мен е облекчение, че вицепрезидентът на САЩ, Джо Байдън, вече протестира по повод на тази забрана и се надявам, баронесо Аштън, че Вие ще направите същото. Ние не трябва и не можем да признаем законността на тези избори, ако д-р ал-Мутлак и другите не бъдат възстановени като участници в изборите.

Willy Meyer, *от името на групата GUE/NGL*. – (ES) Баронесо Аштън, съжалявам, но не споделям Вашия оптимизъм. Добре е да си оптимист, но ние не можем да бъдем оптимисти за Ирак, като имаме предвид как стоят нещата там в момента.

В потвърждение на това Комисията реши да не изпраща наблюдатели, защото не може да гарантира тяхната безопасност. Считам, че това решение говори само по себе си. То ясно показва, че що се отнася до Ирак – зная, че не искате да говорите за миналото, но ние нямаме друг избор, освен да говорим за миналото – имаме пред себе си държава, която е опустошена, с повече от 1 милион души загинали, 4 милиона бездомни в резултат от една незаконна, несправедлива война, основана на лъжи. Нито имаше каквито и да било оръжия за масово унищожаване, нито имаше някаква връзка между Саддам Хюсеин и Ал Кайда. Това е очевидната истина. Единственото нещо, което беше вярно, бяха интересите на североамериканската петролна промишленост за придобиване на контрол върху суровия петрол в Ирак.

Това е очевидната истина. Нещо повече, не е логично, щом истината е такава, да има присъствие на окупационни войски, което изкривява всичко. В момента не бих се учудил, ако взетото решение за недопускане до изборите на опозиционните партии доведе до истинско гражданско противопоставяне. Някои европейски посолства понастоящем не изключват вероятността за военен преврат, истински военен преврат в Ирак. Затова картината е много мрачна.

Призовавам ви да работите по-бързо за изтеглянето на окупационните войски възможно най-скоро. Това е факторът, който изкривява действителното положение в Ирак. Затова Организацията на обединените нации следва да поеме контрол и да позволи преход, който да гарантира връщането към нормалното положение за нещо, което никога не е следвало да се потъпква, с други думи, международното право.

Bastiaan Belder, *от името на групата EFD*. – (NL) Г-жо председател, г-жо върховен представител, през нощта на Коледа, 2009 г., докато ние, с други думи, бяхме в коледна ваканция, няколко църкви в Ирак и Месопотамия, бяха затворени. Заплахи за бомбени атентати доведоха до това тъжно положение, както се случи и миналата година. Във всеки случай църквите често остават празни с или без подобни заплахи, тъй като все повече християни напускат страната. Насилието срещу тях нараства, въпреки намаляващия им брой. Преди Коледа, имаше три смъртоносни атентата в Мосул. Освен това християните в преди сравнително безопасния град Киркук, също така, от няколко месеца, са подложени на непрекъснати отвлечения и убийства, което доведе до напускането на стотици християнски семейства.

Докато през 2003 г. в Ирак имаше около 1,5 милиона християни, сега повече от половината от тях са потърсили спасение от религиозното прочистване чрез бягство, религиозно прочистване, което се извършва от ислямски екстремисти. Нима Европейският съвет, нима 27-те държави-членки на Европейския съюз просто ще наблюдават покорно как се извършва афганистанизация на Ирак, попита един иракски християнин. Ще се радвам да чуя Вашата позиция по този въпрос, г-жо върховен представител. Независимо от всичко, една Месопотамия, лишена от древната си християнска общност няма има по-либерално бъдеще, нито това ще бъде добре за сигурността на Европа в дългосрочен план.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Подготовката за законодателните и президентските избори на 7 март предизвикаха трескава активност, включваща образуването на нови коалиции и политически съюзи. Някои от опонентите на министър-председателя на Ирак искат да възобновят стари съюзи като Обединената иракска коалиция. От друга страна, министър-председателят се опитва да привлече нерелигиозни групи или независими кандидати, за да се присъединят към Коалицията за спазване на правовия ред.

Ние обаче не бива да забравяме, че след тези парламентарни и президентски избори правителството ще трябва да организира референдума за Киркук. Съществува голяма вероятност състоянието на сигурността в Ирак да се влоши, в случай че тези избори бъдат оспорени от някои групи в Ирак или в случай на вътрешни конфликти.

Основните проблеми пред органите в Багдад са отлагането на референдума за споразумението за статута на силите (SOFA), подписано със Съединените щати и финализирането на закона за нефта и газа, падането на цената на нефта, големият брой екзекуции – понастоящем има 900 души, които са осъдени на смърт – и използването на мъчения за получаване на признания. Общото влошаване на положението по отношение на състоянието на правата на човека предизвиква сериозна тревога в ЕС. Не на последно място, повишава се и равнището на корупцията. Един пример, който искам да приведа по този повод, е арестът на бившия иракски министър на търговията.

По отношение на връзките си с Ирак, целта на Румъния е да премине от допринасяне за военната сигурност, към принос в областта на гражданската сигурност. Моята държава показва, че спазва ангажиментите към партньорите си и ще продължи военното си присъствие в Ирак, докато мисията приключи.

Ana Gomes (S&D). – (PT) Демократичните постижения на народа на Ирак все още трябва бъдат консолидирани и задълбочени, като това важи и за състоянието на сигурността. През последните месеци имаше обнадеждаващо прегрупиране на политическите съюзи, което в голяма степен допринесе за преодоляване на разделението на етническа и религиозна основа, характерно за политиката в Ирак през последните години. Успехът на новата кюрдска партия „Промяна“ е пример за нормализацията на политическия живот в Ирак. Неотдавнашното изявление на изборителната комисия обаче, според което 500 политици сунити няма да бъдат допускани до участие в изборите, не допринася за националното помирение, може да застраши изборителния процес и отново да разпали конфликти. Новината за прилагането на смъртно наказание е също обезкуражаваща. Баронесо Аштън, европейските лидери следва да се стремят да убедят компетентните органи в Ирак да премахнат това наказание. Засилването на EULEX е също важно в това отношение.

Милион и половина иракчани все още живеят в съседни държави. Някои от тях никога няма да могат да се върнат. Европейските държави, които участваха в нахлуването в Ирак през 2003 г., носят конкретна отговорност и следва да посрещнат повече от тези бежанци. Във връзка с това, както в случаите с подкрепата за вътрешно разселените лица, проблемите с правата на човека като цяло, и по-конкретно правата на жените, и борбата с корупцията, от жизненоважно значение е правителството на Ирак да коригира закона за неправителствените организации, така че обществото да може да се организира свободно. Наложително е Европейският съюз да насърчи взаимодействието между иракските и европейските неправителствени организации. Едно гражданско, свободно и динамично общество е предпоставка за консолидирането на демокрацията в Ирак.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (PL) Г-жо председател, г-жо Аштън, въпреки огромния ангажимент от страна на международните сили и стотиците жертви сред международната коалиция, включително 23 полски войници, положението в Ирак е все още лошо. Това е държава, в която трябва да се справяме с терористични атентати и преследване на религиозни малцинства, включително християнското малцинство и, разбира се, в сравнение с положението от преди няколко години, имаме някакъв напредък. И все пак, ние все още получаваме новини за терористични атентати, които дестабилизируют не само Ирак, но и целия Близък изток. Целта на терористите и на спонсорите на международния тероризъм е дестабилизацията на Ирак. Доста сведения потвърждават факта, че Иран е отговорен за спонсорирането на тероризма.

Какво е Вашето мнение, г-жо Аштън, в качеството Ви на върховен представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, за ролята на Иран в намесата във вътрешните работи на Ирак? Бих искал да Ви насърча да заемете по-настоятелна позиция и да си сътрудничите със Съединените щати, за да намерите решения, които ще повлияят и ще окажат натиск върху Иран, за да спре да се намесва във вътрешните работи на Ирак. Според мен само тогава ще има възможност да се постигне относителна стабилност в региона.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL). – (FR) Г-жо председател, г-жо върховен представител, не споделяме Вашия оптимизъм нито по отношение на положението в Ирак, нито по отношение на ползите от коалицията, тъй като той граничи със слепота. Ирак беше нападат и окупиран на основата на преднамерено лъжлива информация за наличието на оръжия за масово унищожаване.

В резултат на това 17 от 27-те държави-членки бяха въввлечени в нападението и окупацията на Ирак. Държавата е в руини, историческото и културното ѝ наследство е разграбено, населението е дълбоко разделено. Религиозният фанатизъм там вербува огромен резерв от бойци. Иранската тирания се намесва свободно. Изборите се провеждат по незадоволителен и несправедлив начин.

Какво правите и какво възнамерявате да правите, за да потърсите отговорност от онези държави, които излъгаха и които могат утре да направят същото с Йемен или с някоя друга нация? Какви мерки възнамерявате да предприемете, за да осъдите окупаторите за използването на неконвенционални химически и радиологични оръжия и снаряди с обеднен уран, чиито последици за бъдещите поколения са добре познати? Как можем да гарантираме, че тези оръжия няма да бъдат използвани в Афганистан, защото ние си затворихме очите за положението в Ирак?

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Г-жо председател, госпожи и господа, ние искрено приветстваме предстоящите избори в Ирак, защото те представляват още една стъпка по пътя към демокрацията. Те няма да бъдат свободни и справедливи, но ние трябва да предприемаме малки стъпки една по една.

Икономическото, търговското, културното и финансовото възстановяване на Ирак, както и гарантирането на сигурността там, са важни условия за развитието на демокрацията, но ние също така трябва да насърчим укрепването на институциите на страната. Мирното съвместно съществуване на различните етнически и религиозни групи, живеещи в Ирак, може да бъде постигнато чрез възобновяването на институциите с прилагане

на федерална формула – федерализъм – която позволява широка автономия за различните региони в рамките на унитарна държава. Опитът на иракски Кюрдистан може да бъде полезна отправна точка.

Ето защо искам да узнам мнението на върховния представител, баронеса Аштън, за институционалния аспект на проблема с тази държава.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Естествено, много се говори за насилие и ужаси, когато се обсъжда Ирак, но също така е безспорно, че е налице процес на демократизация в държавата.

Искам да ви напомня, че миналата година 3 912 жени участваха открито в местните избори в Ирак, т.е. около десет жени за всяко място. Това следва да се разглежда като нещо положително, особено в една арабска държава. Също така, това ни обнадеждава преди парламентарните избори на 7 март тази година, особено след като сунитите участваха в местните избори. Както беше вече посочено обаче, преди две седмици, една държавна комисия отказа да даде разрешение за участие в изборите на 14 сунитски партии и на няколкостотин души. Сред засегнатите от тази мярка са министърът на отбраната Абдул Кадир ал-Обайди и Салех ал-Мутлак, лидерът на ръководения от сунити Фронт за национален диалог на Ирак.

Разбира се, парламентарните избори в Ирак са от решаващо значение за бъдещата демократизация на държавата, по-конкретно що се отнася до етническото и религиозно сближаване в Ирак. Искам също да подчертая, че трябва да говорим открито за отношението към етническите и религиозните малцинства в Ирак. Както споменах, парламентарните избори в Ирак ще бъдат решаващи за това, как ще се отнасяме към Ирак в близкото бъдеще. Какво според върховния представител на Европейския съюз, баронеса Аштън, може да направи ЕС, така че предстоящите избори в Ирак да бъдат приобщаващи и по-демократични?

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) През последните години, Европейският съюз сериозно укрепи отношенията и влиянието си в държавите от Близкия изток. Европейският съюз винаги е отделял много внимание на Ирак и, заедно с международната общност, участва както във възстановяването на Ирак, така и в мироопазващите мисии и мисиите за сигурност. Различни групи все още се борят за власт в държавата, което възпрепятства провеждането на започналите в различни области на страната реформи. Фактът, че 14 партии не са допуснати до участие в предстоящите избори е също повод за безпокойство. Ирак е избрал пътя към демокрацията и затова Европейският съюз и другите държави трябва да изискват и, ако е необходимо, да спомогнат да се гарантира, че поетите международни ангажименти се спазват и правата и свободите на човека се зачитат. Мисля, че Ирак е наистина готов за близко сътрудничество с Европейския съюз. Меморандумът за разбирателство между ЕС и Ирак за сътрудничество в областта на енергетиката, който беше подписан в понеделник, показва ангажираността на страната с развитието на дългосрочни отношения, които са взаимно изгодни. От гледна точка на енергетиката Ирак е много важен за ЕС, но запазването на сигурността на доставките на енергия е неизбежно свързано с икономическата и политическата стабилност в държавата – нещо, което липсва в последно време. Ясно е, че това е дългосрочен процес, но аз считам, че Европейският съюз, върховният представител и международната общност трябва да предложат средства и решения, които да направят принципите за зачитането на правата на човека и принципите на правовата държава основни стълбове на бъдещата политика в Ирак.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Г-жо председател, г-жо Аштън, искам да кажа, че ако искаме да обобщим изказването на г-жа Аштън в едно изречение, то би било „служебен оптимизъм“. Аз обаче мисля, че Европа и нашите избиратели очакват нещо по-конкретно и те очакват истината. Политиците показват кои са не само чрез това, което казват, но и чрез това, което не казват, и аз, г-жо Аштън, във Вашето изказване, не чух да кажете нищо за проблеми, които възмутиха значителна част от европейското обществено мнение, включително и общественото мнение в моята държава. Имам предвид например постоянното преследване на малцинства в Ирак, включително, и подчертавам това, на християни. Това е действителност, за която можем да бъдем сигурни.

Мисля, че моят колега, г-н Рогеба, беше прав за това, което каза преди малко за намесата на Иран в Ирак. Не е ли същото вярно и за органите в Ирак и тяхната скандална намеса в лагера Ашраф, където са настанени бежанци от Иран? Нима органите в Ирак не правят точно това? Според мен това следва силно да се подчертае, най-вече защото органите в Ирак получават финансова помощ от Европейския съюз, която те след това често използват по изключително неприемлив начин, както при случая с намесата в лагера Ашраф.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Г-жо председател, мисля, че Ирак може да служи за пример за това, как понякога, за да се пречупи гръбнакът на една диктатура, която унищожава с хиляди своите опоненти чрез използване на химически оръжия, е необходимо да се използва сила. Тези решения са трудни. Ето защо искам ние днес, докато говорим за Ирак, да си спомним хилядите войници от Съединените щати, Италия, Полша и

другите държави, които загинаха в Ирак и да си спомним техните семейства. Те отидоха там вярвайки, че служат на добра кауза и, както чуваме тук, Ирак днес е на път да построи демокрация.

Аз зная, че ние всички днес Ви призоваваме, г-жо Аштън, да бъдете по-активна, но ние искаме Европейският съюз да бъде активен. Моля Ви да отидете в Ирак и да представите оценка на положението там, така че помощта, която Европейският съюз предоставя, да бъде използвана при условията, които бяха споменати тук, и по конкретно с оглед на закрилата на малцинствата.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Г-жо председател, случва се така, че само поляци говорят в момента, но ние наистина имаме опит от участието на Полша и на полски войници във възстановяването на сигурността в Ирак.

Споделям мнението Ви, г-жо Аштън, че, за щастие, положението в Ирак е малко по-добро, отколкото беше, но държавата е все още много нестабилна. Заедно с различните мерки, които Съюзът предприема, искам да предложа още две конкретни мерки, защото ми се струва, че те са необходими, но не са предвидени. Първият въпрос се отнася до нещо, което не беше споменато днес. Мисля, че е изключително важно за развитието и стабилизирането на Ирак да се приеме програма за образование на млади иракчани в Европа, защото в Ирак все още има недостиг на лекари, инженери и специалисти по напояване. Мисля, че можем много да помогнем на Ирак в тази област. Вторият въпрос засяга опазването на културните ценности, които се намират в Ирак. Считам, че ЕС следва, по-конкретно, да помогне при възстановяването на Вавилон. Това е богатство, което следва да бъде опазвано от всички в света.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Г-жо председател, баронесо Аштън, моят въпрос е свързан с Меморандума за разбирателство, който е подписан в енергийния сектор. Мислите ли, че е възможно да се постигне допълнително развитие тук с помощта на г-н Йотингер или г-н Де Гухт? По мое мнение, именно икономическото възстановяване ще донесе повече стабилност в Ирак. Ако успеем да подобрим отношенията си в енергийния сектор, по-конкретно, чрез предоставяне на повече европейско оборудване, за да се използват по-ефективно наличните енергийни ресурси, като компенсираме това със закупуване на енергия от Ирак, ситуацията ще е печеливша и за двете страни. Една инициатива през следващите няколко седмици определено би била много полезна в това отношение.

Катрин Аштън, върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията. – (EN) Благодаря на всички ви отново за важното и интересно обсъждане. Ще се опитам да се спра на някои от конкретните въпроси, които най-много безпокоят уважаемите колеги.

В началото ще призная важността, която колегите придават на проблема с малцинствата. Както колегите знаят, един от основните приоритети на нашата работа във връзка със споразуменията за партньорство и сътрудничество действително е да се гарантира, че зачитането на правата на човека е в основата на тези споразумения. Надяваме се да можем в скоро време да приведем в окончателен вид споразумението с Ирак и аз приемам и се ангажирам да направя всичко възможно проблемите на малцинствата да се вземат предвид във всичко, което правим. Това очевидно е от изключително значение.

Аз също споделям целта, поставена от някои колеги, по въпроса за смъртното наказание. Нашата цел е наистина да постигнем неговото премахване, поради всички причини, справедливо посочени от уважаемите колеги.

Също така съм съгласна, че трябва да консолидираме и укрепим политическия процес и това ще бъде от решаващо значение във всичко, което правим, както и да се уверим, че с оглед на предстоящите избори сме постигнали разбиране за това, което искаме да постигнем. Разбирам въпросите, поставени от някои колеги, включително г-н Costa и г-н Stevenson относно проблемите, свързани с решението на изборителната комисия да не допусне някои кандидати до участие в изборите.

Прегледът на кандидатите винаги е бил част от предизборния процес. Започнало е производство на обжалване, на което, надявам се, ще бъде позволено да върви по реда си. Следва, също така, да кажа, че планираме да изпратим нашата мисия на ЕС следващата седмица, което е шест седмици преди деня на изборите, а това ще ни даде възможност да получаваме информация от първа ръка и да следим отблизо предизборния процес, което е от голям интерес за нас. Надяваме се, че органите в Ирак ще гарантират приобщаващ изборителен процес, поради всичките причини, които уважаемите колеги посочиха съвсем ясно в своите изказвания.

Няколко членове на ЕП също така поставиха въпроса за Меморандума за разбирателство в областта на енергетиката и за неговата значимост. Ние правим това с ясното съзнание, че Ирак е унитарна държава и нашето сътрудничество е с правителството на цялата страна. Ние изцяло подкрепяме идеята, че Ирак следва

да остане унитарна и суверенна държава. В това отношение, ще бъде много важно да задълбочим сътрудничеството – отбелязах си това, което беше казано – по-конкретно от г-н Rübиг, който описва необходимостта да продължаваме да мислим за задълбочаването на сътрудничеството. Ще предам това на номинираните за членове на Комисията.

Когато казвам, че има проблем що се отнася до сигурността, съм наясно, че въпросът за Киркук е много важен, както са важни и другите оспорвани граници. Определих това като едно от основните предизвикателства пред Ирак в момента. Твърдо съм убедена, че Ирак трябва да реши споменатите проблеми самостоятелно. Иракската държава носи отговорността да се справя с тях. И все пак, енергично ще подкрепя мисията на ООН за подпомагане в Ирак, която полага сериозни усилия да започне диалог и процес. Но нека все пак бъдем предпазливи, тъй като на този конкретен етап не очаквам диалогът да достигне значително равнище преди изборите.

Още малко за сътрудничеството в областта на енергетиката. Ние разглеждаме това като част от разработването на всеобхватна и интегрирана политика в областта на енергетиката за Ирак. Става въпрос за доставките и сигурността на доставките между Ирак и Европейския съюз и неговата сигурност и тук следва, разбира се, да се включи развитието на възобновяема енергия, по-конкретно слънчева и вятърна енергия, както и да се насърчават мерки за енергийна ефективност в Ирак. Надявам се също, че ще станем свидетели на сътрудничество в областта на технологиите, науката и промишлеността през идните месеци и години. Това беше уместен въпрос.

Премавам към въпроса за неотдавнашната отмяна на изпращането на делегация, г-н Меуер повдигна въпроса за проблемите със сигурността в бъдеще. Наистина искам положението да се подобри, както посочих, което ще позволи изпращането на мисия за наблюдение на изборите с участие на членове на ЕП. Това определено ще бъде изключително важно за уважаемите членове на ЕП с оглед на предстоящия изборен процес и, както вече споменах, скоро ще изпратим хора там.

Уважаемите членове на ЕП поставиха въпроса за изтеглянето на военния контингент. Президентът Обама, както знаем, обяви изтеглянето на всички войсковы части до 2010 г., което практически означава, че изтеглянето ще започне скоро след националните избори. Това също е значимо и важно. Вече посочих, че скоро ще изпратим екип за оценка на изборите, който, надявам се, ще ни помогне да отговорим на въпросите, поставени от уважаемите членове на ЕП във връзка с това.

По отношение на лагера Ашраф, ние последователно и многократно сме напомняли на Ирак, че този сложен проблем трябва да се решава в пълно съответствие с международното право и без прилагане на насилие.

Връщам се към това, с което започнах, аз съм оптимистка по отношение на Ирак. Съществуват сериозни предизвикателства и уважаемите членове на ЕП имат право да ни напомнят за тях. И все пак, в предстоящите избори и във възможността за по-голямо сътрудничество ние виждаме шанс за Европейския съюз с неговата ценностна система, както и за решаване на проблемите, за които сме особено загрижени: правата на човека, правата на малцинствата, въпроса за смъртното наказание, развитието на близко сътрудничество в областта на енергийната сигурност и доставките на енергия и по-тесното взаимодействие с правителството, като в същото време сме наясно с очакванията си за мирно и демократично бъдеще за Ирак. Трябва да гарантираме, че ще работим последователно за постигането на тази цел.

Разискването приключи.

Гласуването ще се проведе по време следващата месечна сесия през февруари в Страсбург.

Писмени изявления (член 149)

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), в писмена форма. – (CS) Познавам само няколко държави, намиращи се относително близо до Европа, които успяха да отложат процеса на своята „демократизация“ с няколко десетилетия. Ирак, където силите от държавите от ЕС, за съжаление, също оставиха отрицателни следи, определено е една от тях. Понастоящем една от най-светските държави в ислямския свят е в руини, като три от нейните основни общности са в непрекъснат конфликт. Това, което е оцеляло от миналото, са само спомени за относително добрите системи на образование и здравеопазване и сравнително развитата инфраструктура. Това е единствената държава в региона, където кюрдското малцинство беше автономно, макар страната да не беше управлявана от идеален демократичен режим. Като цяло въпросът е коя държава в региона можем да опишем като наистина демократична? Фактът, че след нахлуването на армията на САЩ иракската държава беше напълно разбита, а инфраструктурата на социалната, здравната и образователната система беше частично ликвидирана, бележи гигантска крачка назад. Маската на така наречените демократични избори по никакъв начин не може да прикрие това. Продължаващите усилия, които целят да отклонят вниманието от текущите

проблеми чрез режисирани съдебни процеси на видни дейци от режима на Саддам Хюсеин, са наивни. Само човек, абсолютно незапознат с положението там, може да вярва, че то може да се подобри по този начин. Единственото положително нещо напоследък е, че администрацията на САЩ и правителството в Ирак осъзнаха, че положението няма да се подобри без установяване на добри отношения с Иран.

Artur Zasada (PPE), *в писмена форма.* – (PL) Доволен съм от оптимистичния тон на изказването на г-жа Аштън, но предпочитам да съм предпазлив в оценката си за положението в Ирак. Въпреки някои външни проявления, държавата е все още вътрешно нестабилна и определено не може да се каже, че демокрацията е „пуснала корени“. Не можем да говорим за стабилизация в държава, в границите на която 1,8-1,9 милиона граждани са разселени, докато още един милион души са я напуснали, а условията, при които живеят бежанците, са изключително неблагоприятни.

От съществено значение е, да се направи преглед на начините, които понастоящем се използват за предоставяне на чуждестранна помощ за бежанците в Сирия и Йордания и за разселените лица в самия Ирак. Необходимо е помощта да се предоставя за достатъчно дълъг период от време. Колко дълго? Все още не знаем това. И все пак, точно както лекарят не прекратява лечението при първите признаци на подобрене, ние също не бива да позволяваме да бъдем заблудени от прекалено оптимистични прогнози.

(Заседанието, прекъснато в 19,25 ч., се възобновява в 21,00 ч.)

ПОД ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО НА: г-н McMILLAN-SCOTT

Заместник-председател

8. Второ преразглеждане на Споразумението за партньорство АКТЬ–ЕС (Споразумението от Котону) (разискване)

Председател. – Следващата точка е докладът на Eva Joly, от името на комисията по развитие, относно второто преразглеждане на Споразумението за партньорство АКТЬ–ЕС (Споразумението от Котону) (2009/21 65 (INI)) (A7-0086/2009).

Eva Joly, докладчик. – (FR) Г-н председател, г-н член на Комисията, госпожи и господа, преразглеждането на Споразумението от Котону ни дава възможност да извлечем поуки от кризите, с които се сблъскваме: икономическата и финансовата криза, социалната или продоволствена криза, изменението на климата, енергийните предизвикателства и продължаващата крайна бедност.

Господстващият икономически модел на неконтролиран, свободен пазар и начинът ни на живот не просто показваха недостатъците си, но всъщност предизвикаха тези безпрецедентни многоизмерни кризи. Ето защо ние трябва щателно да преразгледаме всички наши политики.

Според мен представеният днес доклад, одобрен единодушно от членовете на комисията по развитие, е първата крачка към така необходимото преразглеждане.

Основното условие, което трябва да спазваме, е последователността. Търговската политика, рибарството и селското стопанство на Европейския съюз следва да се формират последователно по начин, който да гарантира устойчиво развитие, за да се борим с бедността и да гарантираме сносен стандарт на живот и доходи за всеки гражданин.

Със съжаление трябва да ви кажа, че това не се случва днес. Разглеждайки търговията като крайна цел, а не като средство, което да служи на политиката за развитие, Европейският съюз жертва населението на развиващите се страни заради интересите на мултинационалните предприятия. Поради е това твърде логично, че преговорите по споразуменията за икономическо партньорство предизвикват противоречия сред правителствата на държавите от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн (АКТБ), професионалните съюзи и гражданското общество, които ги считат за заплаха за икономиките на тези държави.

Селското стопанство е един от най-проблематичните въпроси и продължава да бъде ужасно пренебрегван в сътрудничеството между Европейския съюз и държавите от АКТБ. Въпреки че селските райони и селскостопанският сектор обхващат повече от 60% от населението и работните места, делът им в европейските фондове за държавите от АКТБ на практика е равен на нула.

Това трябва да се промени. Как можем да изкореним бедността, без да превръщаме продоволствения суверенитет в приоритет? Селското стопанство трябва да бъде в центъра на политиките за развитие на Европейския съюз.

Да се помогне на развиващите се страни и местните фермери да гарантират продоволствения си суверенитет е просто от съществено значение, още повече че днес продоволственият суверенитет, както и демократичната легитимност на правителствата на тези държави, са застрашени от едно ново и особено тревожно явление – придобиването от страна на чуждестранни инвеститори на обработваеми земи след покачването на цените на храните през 2007 г.

Китай, Саудитска Арабия и дори Катар понастоящем притежават хиляди хектари в развиващите се страни. Европейският съюз и държавите от АКТБ трябва да се справят с този проблем, който би могъл да предизвика яростни конфликти и гладни бунтове, по-конкретно, като превърнат достъпа до природни ресурси, включително земя и вода, в основно и неотменно право на местното население.

Друг въпрос, който силно ме вълнува, е този за зоните на „данъчен рай“. Последниците от тях са достатъчно неприятни за развитите страни, но са дори по-неблагоприятни за икономиките и политическите институции на развиващите се страни. Счита се, че незаконните финансови потоци, допуснати в резултат на зоните на „данъчен рай“, превишават почти десет пъти размера на официалната помощ за развитие.

Прекратяването на изтичането на средства е въпрос на последователност и надеждност. Първа стъпка в тази посока може да бъде подписването на обвързващо споразумение, с което да се изиска от мултинационалните предприятия автоматично да декларират реализираните печалби и платените данъци във всяка държава, в която осъществяват дейност, като по този начин се ограничат злоупотребите и претърпените от развиващите се страни загуби.

Накрая, бих искала да използвам разискването, за да изтъкна още веднъж недостига на демократичност в процеса на преразглеждането, във връзка с което не се проведеха консултации с нашите парламенти. Следва обаче да се затвърди ролята на Съвместната парламентарна асамблея АКТБ–ЕС.

Г-н председател, г-н член на Комисията, госпожи и господа, надявам се, че преговарящите страни ще използват предоставената им възможност да направят необходимите изменения относно партньорството и да го превърнат в успех, от който ще се възползва най-вече населението на държавите от АКТБ.

Vital Moreira, докладчик по становището на комисията по международна търговия. – (PT) Г-н член на Комисията, госпожи и господа, комисията по международна търговия, чийто председател имам честта да бъда, реши да изрази становище по текущото преразглеждане на Споразумението от Котону поради две причини.

На първо място, търговията е важна област от отношенията между държавите от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн (АКТБ) и Европейския съюз. Второ, Споразумението от Котону доведе до новите споразумения за икономическо партньорство, които по същество са търговски споразумения.

Поради тези причини ние взехме решение да участваме с доклад, чийто докладчик съм аз.

В доклада ние засягаме две неща: първо, зачитането на разпоредбите на споразуменията за икономическо партньорство и създадените съгласно тях институции за парламентарен контрол като Карибския форум на държавите от АКТБ (Карифорум), и второ, прилагането на полезните взаимодействия, като в същото време се зачита автономността на двете институции. С други думи, да зачитаме полезните взаимодействия в рамките на Съвместната парламентарна асамблея, която действа между Европейския съюз и държавите от АКТБ и новите междупарламентарни институции за споразуменията за икономическо партньорство.

Карел де Гухт, член на Комисията. – (EN) Г-н председател, аз оценявам много високо интереса, който проявявате към второто преразглеждане на Споразумението от Котону. С много голям интерес прочетох и доклада на комисията за развитие, в който е направен умел анализ на спорните въпроси. По време на целия процес наш приоритет е да информираме Парламента, което и правихме през последните месеци.

Преговорите набират скорост и вече навлизат във финалната си фаза, а следващата съвместна среща на посланиците ще докаже ползата от обсъжданията. Ние напредваме към извънредната съвместна среща на министрите, с която ще завършат преговорите през март, както предвижда Споразумението от Котону.

Нека сега споделя с вас някои наблюдения, свързани с доклада. Преди всичко той вече доказва полезността си, подкрепяйки някои позиции на Европейския съюз. Нека споменем само някои от тях: вашата позиция относно укрепването на националните парламенти на държавите от АКТБ, относно Международния наказателен съд и други въпроси, свързани с правата на човека, потвърди нашата позиция в преговорите. По същия начин споделяме значението, което придавате на изменението на климата и продоволствената сигурност, и то ще бъде отразено в окончателния резултат.

Бих искал да насоча вниманието ви към четири въпроса, като започна със значимостта на парламентарното измерение, въплътено в Съвместната парламентарна асамблея, на което докладът придава голяма важност. Комисията се ангажира да укрепва парламентарното измерение в Споразумението от Котону. Ето защо нашето намерение не е да отслабваме ролята на Съвместната парламентарна асамблея. Напротив, предложението на Комисията трябва да се разглежда в по-широк контекст на нарастващи функции за парламентарен надзор с оглед, по-конкретно, на съществуващите и бъдещите споразумения за икономическо партньорство (СИП) и програмите на Европейския фонд за развитие. Ние следва да гарантираме максимално полезно взаимодействие между СИП и създадените по Споразумението от Котону институции, включително между регионалните срещи на Съвместната парламентарна асамблея и парламентарните органи на СИП. На този начален етап намаляването на пленарните заседания на Съвместната парламентарна асамблея би имало смисъл. Комисията обаче приема, че този въпрос трябва да се съгласува с най-засегнатите страни и поради това е готова да преразгледа позицията си. В същото време ние бихме искали да научим повече от Парламента за това, как той вижда ролята на Съвместната парламентарна асамблея и функционирането ѝ в променящата се политическа и институционална среда.

Въвеждането на СИП предвижда не само необходимостта от гарантиране на полезно взаимодействие между споразуменията и институциите, създадени съгласно Споразумението от Котону, но изисква и обновяване на търговските разпоредби на споразумението, тъй като търговският режим в него е остарял. Ние се договорихме с партньорите от АКТБ, че ще продължим преговорите относно регионалните споразумения за икономическо партньорство. Във връзка с това аз като член на Комисията, отговарящ за развитието, бих желал да подчертая, че не е желателно от политическа гледна точка, нито е осъществимо от правна гледна точка да се включат едностранните търговски режими на ЕС, като Общата система за преференции (GSP) или Разширената обща система за преференции (GSP+), в Споразумението от Котону, както е предложено в проектодоклада, тъй като те зависят от автономните схеми на Европейския съюз. За разлика от това, Комисията приветства призива в Споразумението от Котону да се обърне повече внимание на въпросите на търговията и развитието като цяло, и по-конкретно на помощта за търговията.

В доклада си вие изразявате загрижеността си, че сключването на СИП и засилената регионализация могат да подкопаят съгласуваността в групата на държавите от АКТБ. Комисията счита, че регионалното обособяване в рамките на споразумението от Котону е по-скоро възможност, отколкото заплаха. Регионалната интеграция е от решаващо значение за развитието на държавите от АКТБ и ние трябва да включим този факт в споразумението, за да подкрепим по-ефективно усилията им за постигането на тази цел. Това по никакъв начин не означава разпадане на групата АКТБ и нашите партньори от АКТБ до голяма степен споделят този подход.

Нека сега накратко се спра на секторните политики, на които обръщате специално внимание в доклада си. Ние напълно споделяме значимостта на изменението на климата и възобновяемите източници, които вече са включени в настоящото преразглеждане. Също така ние ще засегнем продоволствената сигурност в регионалното измерение.

Вие подчертавате и значението на доброто управление в данъчната и фискалната област. Доброто управление е основен принцип на Споразумението от Котону. Въз основа на член 9 от Споразумението от Котону Комисията понастоящем подготвя нова политика относно доброто управление в данъчната област в контекста на сътрудничеството за развитие. Ние се стремим да включим тези аспекти и в текущия процес на преразглеждане. Ето защо аз мога да потвърдя, че ние споделяме една и съща цел с вас, а именно – да създадем справедлива, ефективна и насърчаваща растежа данъчна система и ефикасни данъчни администрации, както и да засилим участието на развиващите се страни в международните дейности, свързани с данъчната област.

Накрая, аз отчитам и вашето неодобрение по отношение на това, че Комисията не е провела консултации с широк кръг участници, преди да започне процесът на преразглеждане, а именно по параграфи 2 и 8, като съм напълно съгласен, че в бъдеще отношенията АКТБ–ЕС след 2020 г. следва да се уреждат след обширни консултации, по възможност под формата на зелена книга. Ние ще трябва да оценим резултатите от текущия процес на преразглеждане като основа за това и като форма на извлечените поуки.

Cristian Dan Preda, от името на групата PPE. – (RO) Аз бих желал преди всичко да поздравя г-жа Joly за подготовката на този доклад. Областите, които той засяга, са изключително важни от гледна точка на гарантирането, че Споразумението от Котону продължава да бъде основата за солидно партньорство с държавите от АКТБ, както и приложим инструмент на фона на новите предизвикателства, пред които са изправени тези държави.

Преговорите се водят в обстановка, която, както всички знаем, е трудна и сложна. От една страна, държавите от АКТБ са силно засегнати не само от икономическата и финансовата криза, но и от липсата на продоволствена

сигурност и последиците от изменението на климата. От друга страна, съществува и институционално предизвикателство за всички страни в преговорите, което е свързано с разглеждането по подходящ начин на тенденциите към регионализация на отношенията между държавите от АКТБ и Европейския съюз. Ние трябва да гарантираме отсега нататък, че преразглежданият текст ще съдържа всички елементи, необходими за сътрудничеството, насърчаващо ефективното развитие, което да допринесе за постигането на Целите на хилядолетието за развитие в държавите от АКТБ.

Аз искам да подчертая също, че предложих пет изменения от името на групата на Европейската народна партия (Християндемократи). Считам, че те ще дадат по-добре нюансиран прочит на някои от предложенията, съдържащи се в доклада. Например важно е за нас в параграф 29 да настояваме за концепцията за собствеността във връзка с обработваемата земя.

В допълнение на темата за създаване на механизъм, който да задължи транснационалните корпорации да декларират реализираните печалби, аз считам, че това трябва да се уреди на международно равнище. В параграф 25 е важно да се посочи ясно, че проблемът с продоволствената сигурност следва да се разглежда по последователен начин като част от политиката за развитие на Европейския съюз. Накрая, изразената в параграф 31 позиция относно споразуменията за рeamисия с трети страни не отразява виждането на групата на Европейската народна партия (Християндемократи) по този въпрос.

Harlem Désir, *от името на групата S&D*. – (FR) Г-н председател, госпожи и господа, аз също бих желал да поздравя г-жа Joly за свършената работа по доклада, както и за това, че тя взе под внимание мнението на групата на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в Европейския парламент и въпреки че отново внесохме някои изменения, ние виждаме нашия принос за решението, което тя представи.

За нашата група партньорството между Европейския съюз и държавите от АКТБ е част от ангажимент с историческо значение, който трябва да запази специфичните си характеристики, без да губи силата си, дори при необходимост да се спазят определени правила, като например тези на Световната търговска организация (СТО). Ние сме заинтересовани в максимална степен това партньорство да съхрани, по-специално, съответствието на всички политики на Европейския съюз – търговска, бюджетна политика – с целите в областта на развитието, но и във връзка с подпомагането на мира, сигурността, демокрацията и правата на човека в държавите от АКТБ.

Не става въпрос за налагане на модел, а за съвместна работа с тези държави, за да гарантираме развитието им, което трябва да е устойчиво развитие. От тази гледна точка е много важно преразглеждането на споразумението да ни даде възможност да отчетем новите елементи от последните пет години – борбата срещу изменението на климата, трансфера на технологии, помощта за развитието на възобновяемата енергия, борбата с продоволствените кризи и оттук по-силния акцент върху сътрудничеството ни в областта на селското стопанство, продоволствения суверенитет, борбата срещу финансовото дерегулиране, доброто фискално управление и борбата срещу зоните на „данъчен рай“. Ние виждаме нашия принос във всички тези области.

Искам да подчертая две неща. Търговията: с прилагането на споразуменията за икономическо партньорство някои разпоредби на Споразумението от Котону ще станат излишни, но ние сме заинтересовани в него все пак да се упоменава, че търговските клаузи и търговските режими, които облагодетелстват държавите от АКТБ, не трябва да са по-неблагоприятни от предходните. На нас ни се струва, че ние следва да включим Общата система за преференции, междинните споразумения за икономическо партньорство и всички тези разпоредби в преразглеждането на Споразумението от Котону.

Накрая, що се отнася до емиграцията – колегите от групата ни ще наблегнат на този въпрос – ние сме действително заинтересовани да се каже, че споразуменията за миграцията запазват правата на мигрантите и не можем да приемем транзитни режими за държави, които не гарантират зачитането на човешките права.

Louis Michel, *от името на групата ALDE*. – (FR) Г-н председател, г-н член на Комисията, аз също бих желал да поздравя г-жа Joly за точността и безкомпромисността на нейния доклад, както и за изключително адекватния анализ, който се съдържа в него.

Второто преразглеждане на Споразумението от Котону следва да разшири законодателството от Ломе, като в същото време консолидира единството, сближаването и солидарността между държавите от АКТБ. Разбира се, споразумението трябва да гарантира, че тези държави ще са в състояние да контролират политиката си на развитие.

Впоследствие планирането, преразглеждането и контролът на споразумението трябва да бъде и в правомощията на парламентите на държавите, които са наши партньори. Зная, че това очевидно е огромно предизвикателство,

но мисля, че ние трябва да положим специални усилия и да насърчим парламентите. Това е предвиждане, което трябва да споделим съвсем открито с органите на властта в партньорските ни държави. Както знаете, някои правителства не са склонни да насърчават парламентарните разисквания в държавите си.

Призовавам също така за демократичен контрол, както и за укрепване на ролята на Съвместната парламентарна асамблея АКТБ–ЕС, а именно чрез включване в Споразумението от Котону на клаузи, които ще позволят на Съвместната парламентарна асамблея да получава документи, свързани с националната и регионалната стратегия, за да се провеждат разисквания по тях. Считаю, че в бъдеще много по-систематично трябва да се провеждат консултации с националните и регионалните парламенти във връзка с процеса на изготвяне на документите по регионална и национална стратегия.

Бих искал да кажа няколко думи за организацията на работата на Съвместната парламентарна асамблея. Считаю, че трябва да запазим и в бъдеще двете сесии. Преминването към една сесия би било изключително негативно послание към нашите партньори. Регионалните срещи следва вероятно да се организират на по-къси интервали; във връзка с това на 25 януари ще направя някои конкретни предложения до Бюрото на Съвместната парламентарна асамблея.

От съображения за последователност и ефективност аз настоявам парламентарните органи, отговорни за контрола на СИП, да са съставени от членове на Съвместната парламентарна асамблея, за да се гарантира по-добре измерението, свързано с развитието. Освен това аз Ви поздравявам за бележките, г-н член на Комисията, тъй като Вие пределно ясно заявихте това като следващия член на Комисията, отговарящ за търговията. Аз нито за минута не се съмнявам във Вашата искреност, когато казвате, че искате да осигурите включването на свързаното с развитието измерение в споразуменията за икономическо партньорство.

Накрая, преразглеждането на Споразумението от Котону следва да осигурява увеличаване на помощта и финансирането за държавите от АКТБ, което ще подпомогне предприемането на необходимите мерки в борбата срещу изменението на климата.

Nirj Deva, *от името на групата ECR*. – (EN) Г-н председател, ние говорим и говорим. Не спираме да говорим за облекчаване на бедността. Това е десетият Европейски фонд за развитие. Ние наляхме около 350 млрд. евро за т. нар. облекчаване на бедността, а в същото време знаем, че тя се увеличава.

Защо се получава така, че за държавите от АКТБ ние имаме политики и програми, каквито никога не сме имали в собствената си европейска история? Областите Брюксел и Брабант не станаха по-богати и не премахнаха бедността по начина, който се опитваме да приложим и в държавите от АКТБ. Ние създадохме благосъстояние в Европа, като натрупахме богатство. Как създаваме благосъстояние в държавите от АКТБ?

Госпожа Joly по много интересен начин установи, че има изтичане на капитал. Тя казва, че това, което даваме на тези държави, е осем пъти по-малко от това, което изтича от там. Защо този капитал не се използва в самите държави? Защо не създадем условия този капитал да остане в самите държави, за да създава работни места и благосъстояние? Докато не отговорим на тези въпроси, ние прахосваме парите на нашите данъкоплатци, без всъщност да помогнем и на един човек да се избави от бедността.

Gabriele Zimmer, *от името на групата GUE/NGL*. – (DE) Г-н председател, моята група подкрепя доклада на г-жа Joly. Ние призоваваме да се вземат предвид, наред с другото, следните проблеми: включването на последиците от изменението на климата и на необходимите мерки за адаптиране на държавите от АКТБ; загрижеността на държавите от АКТБ, че регионалните преговори на Европейския съюз с групите от тези държави ще подкопаят солидарността сред общността АКТБ; и възможността за подпомагане на инвестициите, необходими в областта на публичните услуги и публичната инфраструктура, с кредити на ЕИБ въз основа на Споразумението от Котону. В същото време ние сме против включването на квоти за връщането на мигранти от Европейския съюз в държавите от АКТБ като част от преговорите.

Първото преразглеждане на Споразумението от Котону получи политическо измерение. Сега става дума за парламентарното измерение, поради което ние считаме за неразумна идеята броят на сесиите на Съвместната парламентарна асамблея АКТБ–ЕС да се намали на веднъж годишно.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Аз бях шокирана, когато по време на конференция по въпросите на храните видях плакат, носен от африканската делегация, който гласеше „Не хранете Африка“. Би било добре за нас да осъзнаем, че това, от което се нуждае Африка, не е помощ, а правото на самоопределение в продоволствената област. Интересен е фактът, че африканското население и селскостопански производители имат същите интереси, както и източноевропейските посткомунистически селскостопански производители и население, или дори, ако стигнем докрай, френските селскостопански производители и население, а именно – потребността

на местните фермери да решават какво да произвеждат, как да го произвеждат и продават на местния пазар. А интересът на местното население е да има възможност да се храни със здравословна храна, която е местно производство и е с добро качество. Идеите за либерализиран световен свободен пазар, от една страна, и правото на самоопределение в продоволствената област, от друга, принадлежат на две различни системи на логика. В това отношение ние следва да застанем по-решително на страната на самоопределението в продоволствената област.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Г-н председател, второто преразглеждане на Споразумението от Котону се случва в много интересно време, тъй като то позволява анализ на съдържащите се в него разпоредби в светлината на бързо променяща се действителност. В периода след предишното преразглеждане през 2005 г. наблюдавахме много явления – кризите в икономическата, продоволствената, енергийната и финансовата област, както и промените, настъпили в резултат на преговорите за климата и отражението им върху развиващите се страни.

Това, което трябва да заинтригува членовете на Европейския парламент обаче, е ролята на Съвместната парламентарна асамблея и потенциалните опити да се ограничи честотата на сесиите и ролята ѝ. Аз съм изключително доволен от изявлението на члена на Комисията, че Европейската комисия няма такива намерения. Това е важно, защото нито Европейският парламент, нито Съвместната парламентарна асамблея и парламентите на държавите от АКТЬ взеха участие в процеса на вземане на решения, който доведе до измененията в споразумението.

Друг важен въпрос е регионализацията на отношенията ЕС–АКТЬ, и по-конкретно, характерът на регионализацията. Аз не съм против нея, но съм убеден, че регионалните срещи на Съвместната парламентарна асамблея не трябва да заместват пленарните сесии. Впрочем, вероятно би било по-естествено, ако решенията за структурите и принципите на работа на Асамблеята се вземат от самата нея, а не от страните по споразумението.

Аз одобрявам изразеното в доклада желание да се засили ролята на националните парламенти. Г-н Michel се изказа по този въпрос. В бъдеще ние бихме желали всички представители на държавите от АКТЬ, които участват в работата на Съвместната парламентарна асамблея, да бъдат членове на националните парламенти, а не представители на правителствата.

Еднакво важно е да се даде възможност на националните парламенти на държавите от АКТЬ да играят значителна роля в сътрудничеството в областта на развитието, в подготовката и осъществяването на програмите, както и в наблюдението и оценката на предприетите действия. Това обяснява необходимостта от достъп до стратегически документи. Освен това аз съм съгласен, разбира се, че функциите не следва да се дублират и че допълняемостта и полезното взаимодействие между споразуменията за икономическо партньорство и Съвместната парламентарна асамблея е изключително важно.

Véronique De Keyser (S&D). – (FR) Г-н председател, член 13 от Споразумението от Котону не е преразглеждан от 2000 г. Той засяга една чувствителна тема – диалога между Европейския съюз и държавите от АКТЬ относно имиграцията, справедливото отношение към имигрантите, принципите за забрана на връщането, основните причини за имиграцията и, накрая, борбата срещу незаконната имиграция и реадмисия, като това са двата аспекта, към които Европейският съюз е насочил най-вече усилията си.

Мъчителното отсъствие на обща имиграционна политика, която е достойна и съответства на ценностите, които Европа твърди, че отстоява, рискува да засили при планираното преразглеждане на член 13 проблема с репресиите и преследването на незаконните имигранти. Трагичният пример с двустранното споразумение между Италия и Либия, което доведе до недопустими хуманитарни ситуации, изглежда не е обезкуражило усърдието на онези, които искат да направят по-безкомпромисен член 13, за да подсилят раздела за борбата срещу незаконната имиграция.

Освен това в някои региони, имам предвид Калабрия, незаконните имигранти сега се преследват открито и безцеремонно. Вместо да действаме въз основа на опасенията, породени от настоящата криза, ние трябва да изтъкваме полезното взаимодействие, което следва да се установи между имиграцията и развитието.

Ако държавите от АКТЬ се нуждаят от помощ, за да тласнат икономиката си нагоре, ние самите имаме нужда от имиграцията, за да посрещнем кризата, която ни сполетя. Ето защо ние трябва да се съсредоточим върху законната имиграция и мобилността. Това са единствените защити срещу враждебните настроения, които тихомълком пускат корени в нашите държави.

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (IT) Г-н председател, г-н член на Комисията, госпожи и господа, като либерални демократи ние искаме да се възползваме от преразглеждането на Споразумението от Котону, за да потвърдим

идеята за новаторство, която се подкрепя и от държавите от АКТБ, а когато говоря за новаторство, аз имам предвид преди всичко отстояването на политиките, които могат да акцентират и да позволят по-голяма свобода.

Най-напред свободата следва да се разбира като свобода от бюрокрацията, която се разраства все повече в държавите от АКТБ и е постоянна пречка за икономическия растеж. Свободата следва да е и възможност, преди всичко, за студентите да се обучават в чужбина, като аз считам, че ние трябва да се възползваме от възможността, предоставена ни от преразглеждането, и да предприемем амбициозна програма за помощи за обучение. Свободата следва да се изразява и в разпространението на нови информационни технологии, така че интернет, по-конкретно, да се превърне в придобивка, която е възможно най-широко достъпна.

Накрая, тя следва да позволява свободно движение на работници по такъв начин, че да се сложи край на сериозните случаи на стълкновения, на които се позова г-жа De Keyser, когато говореше за двустранните договори. Споразумението от Котону, което е пряк наследник на това от Ломе и Яунде, има дълга история. Преди време то проправи пътя и ако сега успее да се справи с новите предизвикателства, то отново ще има успех с огромната си роля.

Мария Неделчева (PPE). – (FR) Г-н председател, г-н член на Комисията, бих искала, на първо място, да поздравя г-жа Joly за качествен доклад.

Действително преразглеждането на Споразумението от Котону трябва да е възможност най-после да се даде критична оценка и въз основа на извлечените поуки да се предложат решения за подобряване на неговото прилагане, функциониране и влияние. Във връзка с това ясното открояване на приоритетите е изключително важно.

Искам да подчертая три неща. Преди всичко ние трябва да направим съдържанието на политическия диалог по-ясно. Ние не бива да изпускаме от поглед укрепването на мира, предотвратяването и уреждането на конфликтите, но привеждането в действие на съществуващите инструменти и разширяването на пълномощията в борбата срещу трафика на малокалибрени оръжия и наркотици са предизвикателства, които ако веднъж бъдат реализирани, ще имат положително влияние в политически, икономически и социален аспект.

На второ място, изключително важно е сключването на гъвкави и балансирані споразумения за икономическо партньорство, които следва да са съобразени с регионалното развитие. Следва да се обръща повече внимание на основни сектори, като селското стопанство, възобновяемата енергия и заетостта на младите хора. Постоянният диалог с местното население ще позволи да се направят адекватни корекции.

На последно място, жизненоважна е институционалната рамка. Осигуряването на по-добра спойка между различните опорни точки на споразумението е абсолютно необходимо. Укрепването на правомощията на Съвместната парламентарна асамблея и националните парламенти автоматично ще доведе до по-прецизен демократичен контрол и най-вече до много по-голяма прозрачност.

В заключение, всеки инструмент, независимо дали е нов, или преработен, следва да съхрани основните принципи и духа на споразумението и ние преди всичко не трябва да забравяме основната цел, а именно – премахване на бедността, като в същото време дадем своя принос за устойчивото развитие и постепенното интегриране на държавите от АКТБ към световната икономика.

Michael Cashman (S&D). – (EN) Г-н председател, лаконичността на изказа е признак за остроумие. Поздравления, г-жо Joly; поздравления, г-н член на Комисията. Парламентът постави в центъра на преговорите утвърждаването на принципа на неподлагане на преговори на клаузите, свързани с правата на човека, както и санкциите при незначително подобни клаузи, наред с другото, по отношение на дискриминацията, на основание на пол, раса или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст, сексуална ориентация и по отношение на хората, носители на СПИН и ХИВ.

Съобщиха ми, г-н член на Комисията, че някои държави-членки не искат това изменение, но за Парламента то е от жизненоважно значение. Правата на човека, както добре знаете, често се накърняват твърде сериозно и това е основно заради партийни политически изгоди. Защитата на основните права е в центъра на вниманието на Европейския съюз и поради това следва да е и в центъра на нашите отношения с държавите от АКТБ.

Г-н член на Комисията, Вие вероятно за последен път излизате пред нас като отговорник за настоящия си портфейл, така че аз бих искал да Ви кажа сърдечно благодаря от името на Парламента. Вие бяхте непоколебим защитник на правата на човека и ценностите на ЕС и аз Ви пожелавам всичко най-хубаво на новия Ви пост. Благодаря Ви.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Преразгледаният вариант на Споразумението от Котону засяга основни проблеми като устойчивото развитие и постепенното интегриране на държавите от АКТБ към световната икономика. Проблеми като изменението на климата, енергийната сигурност, обучението и образованието са от съществено значение за развитието на тези държави.

В същото време глобалното затопляне може да предостави и възможности. Цената на възобновяемата енергия, с която разполагат тези държави, е от съществено значение за тяхното икономическо и социално развитие, като им позволява да се движат в посока на енергийна независимост, така че да могат да се справят със световната криза.

Инвестициите в образованието и обучението са еднакво важни при борбата с бедността, безработицата, емиграцията и „изтичането на мозъци“, като те ще помогнат за развитието на икономиката в тези държави.

В заключение, бих искала специално да спомена малките островни държави, които са особено уязвими и нестабилни. С оглед на това при прилагането на Споразумението от Котону следва да се вземат предвид Стратегията от Мавриций и Плана за действие от Барбадос, които предвиждат редица мерки в подкрепа на развиващите се островни държави с цел постигане на устойчиво развитие.

Diogo Feio (PPE). – (PT) Г-н председател, Парламентът беше свикан точно в този момент, за да се произнесе по второто преразглеждане на Споразумението от Котону.

Позволете ми обаче да изтъкна трудностите, пред които е изправена Хаити в този момент. Положението там изисква международна солидарност, действия и внимание. Разбира се, моите мисли са насочени към онези, които загубиха живота си, както и към живеещите в действително отчайващи условия.

От гледна точка на обсъжданата днес тема ние знаем, че Споразумението от Котону цели установяването на рамка за сътрудничество, която ще формира съвместната реакция на АКТБ–ЕС по отношение на глобализацията, ще допринесе за мира и сигурността и ще подпомогне демократичната политическа атмосфера.

Преразглеждането от 2005 г. прави няколко стъпки в правилната посока. Въпреки това трябва да се положат още усилия. Световната икономическа и финансова криза, проблемите с климата и нарасналите разходи за храна и енергия са причините за новата преразгледана версия.

Повече няма да гласувам за това Европейският съюз да поддържа и когато е възможно да увеличава равнището на помощта, отпускана на държавите от АКТБ. Съгласен съм с аргумента, че националните парламенти на тези държави трябва да се включат в процеса на преразглеждане на споразумението на този етап и в бъдеще, и отново изтъквам необходимостта те да бъдат приканени да направят това.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, една от целите на второто преразглеждане на партньорското споразумение следва да е да насърчава култура на отговорност. Ще бъде много трудно да я постигнем без помощта на организациите на гражданското общество, недържавните субекти, а също без парламентите. Всъщност не считам, че е възможно да създадем политики, които напълно отговарят на реалните потребности на заинтересованите общности.

Вторият основен аспект е хуманитарната помощ. Предоставената през последните 40 години сума от 300 млрд. щатски долара не донесе никакъв резултат, имайки предвид, че растежът на африканския континент през този период е под 0,2% годишно.

Това е апокалиптичен сценарий, който международната общност трябва да започне да осъзнава. Тя трябва най-после да подходи към проблема на развиващите се страни като към проблем, който е истински наш, който засяга нас, ежедневието на нашите общности, и с който трябва да се справяме ден след ден заедно с местните институции, които са в безкрайно търсене на проблясък на легитимност.

Накрая ми позволете да подчертая, че инвестирането в човешки капитал означава, че ние се стремим да разберем това, че най-големият ресурс за възстановяването са самите хора, които живеят при трудни условия. Именно те носят отговорността за спасяването на континента от пропастта и от нас зависи да обърнем внимание на проблемите на тези държави с ясна цел за общото благо, което е в интерес не само на държавите от АКТБ, но и в наш интерес, и бъдещето на нашите граждани.

Ние следва да разчитаме на хората, вместо на парите, на съдържанието, вместо на рекламата. Това ще ни позволи да приложим стратегиите си по най-добрия начин.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Г-н член на Комисията, госпожи и господа, аз нееднократно критикувах факта, че националните парламенти и неправителствените организации в развиващите се страни не са включени

в процеса на вземане на решения относно помощта за развитие и нямат достъп до стратегически документи. Това трябва да се коригира по време на новото преразглеждане на Споразумението от Котону. Новото споразумение следва да включва и ангажираност от страна на отделните правителства и парламенти за изграждане на функциониращи данъчни системи в техните държави. Това е важно и за двете договарящи се страни. Държавите от АКТБ в крайна сметка се нуждаят от собствени стандартни фискални администрации, т. е. планирани данъчни постъпления за своите собствени цели за развитие. Това от своя страна ще подпомогне Европейския съюз в борбата срещу злоупотребата със зоните на „данъчен рай“, срещу избягването на данъци и незаконното изтичане на капитали.

Като заместник-председател, отговарящ за правата на човека, аз настоявам международните договори да съдържат и клаузи, свързани с правата на човека, като това се отнася не само за държавите от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн. Със съжаление отбелязвам, че докладът на г-жа Joly, който в други аспекти е добър доклад, не съдържа такова изискване. Настоятелно призовавам Комисията и испанското председателство да коригират това.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Разискваният днес доклад засяга много проблеми, свързани с продоволствената сигурност в държавите от АКТБ. Считам, че ние не можем да говорим по тази тема, без да вземем предвид някои факти, отнасящи се до европейското селско стопанство.

Европейският съюз може и дори следва да играе ролята на регулатор на световните пазари. Ако Европа намали селскостопанското си производство, увеличеният внос на храни би допринесъл в значителна степен за покачването на световните цени на храните. Ето защо производството на храни в Европейския съюз трябва да се поддържа на постоянно равнище за благото на европейците, както и за благото на гражданите на държавите от АКТБ и останалите държави.

Ето защо аз смятам, че въпросите, свързани с продоволствената сигурност на по-бедните страни, са тясно свързани и с бъдещето на Общата селскостопанска политика в Европа.

Isabelle Durant (Verts/ALE). – (FR) Г-н председател, аз също бих желала да изразя моята подкрепа за изключително добрия доклад на колегата, г-жа Joly. Партньорството между АКТБ и ЕС е по-необходимо от всякога, а трагедията в Хаити показва до каква степен то е незаменяемо и определено трябва да бъде заздравено.

Необичайно е да обсъждаме всичко това с члена на Комисията, който днес отговаря за развитието, но утре ще оглави търговията, и именно по тази причина бих искала да направя три предложения.

Първо, както казаха и други преди мен, когато става дума за парламентарния контрол и за Асамблеята, ние следва да продължим да провеждаме две годишни срещи, а не да намаляваме броя им до една среща годишно.

Второ, защо не подложим споразуменията за икономическо партньорство с държавите от АКТБ на парламентарен контрол, вместо на строго търговска логика, така че и в този случай парламентите да бъдат включени и държани отговорни за контролирането на последиците за населението от споразуменията за икономическо партньорство и за защитаването на техните интереси в тази рамка?

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Г-н председател, г-н член на Комисията, госпожи и господа, преразглеждането на Споразумението от Котону следва да насърчава промяна в политиката на Европейския съюз в областта на сътрудничеството и помощта за развитие. Тази политика следва да е насочена към истинско сътрудничество и солидарност и да спомогне за насърчаването на независимото и суверенно развитие на държавите от АКТБ.

Има безброй механизми, посредством които се гарантира, че много от тези държави остават обект на господство и подчинение. Задущаващият външен дълг, изплатен няколко пъти, и все пак, винаги нарастващ, играе основна роля в установяването на подобни отношения.

Натискът от страна на Европейския съюз за прилагане на споразуменията за икономическо партньорство, които в основата си са свободни търговски споразумения, се отразява на текущите приоритети на Европейския фонд за развитие, който трябва да се инспектира, и е показателен за пътя, който сега се следва. Това е път, който цели да наложи на тези държави отношения, основани на зависимост и подчинени на интересите на мултинационалните предприятия, което води до прекомерно използване на техните ресурси, така че да обслужват интереси, които не се споделят от гражданите им.

Помощта за развитие не трябва да зависи от изпълнението на споразуменията за икономическо партньорство. Опасенията и възраженията на държавите от АКТБ трябва да бъдат зачитани, наред с приоритетите, начертани от тях.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Г-н председател, ще кажа направо: мисля, че няма много смисъл в параграф 31 от настоящото предложение за второ преразглеждане на споразумението. Също така съм против този вид шафета, която се получава в резултат на различните споразумения за реадмисия на мигрантите, посредством които въпросните хора се прехвърлят от една държава в друга. Във връзка с това определено е необходимо такива „каскадни споразумения“ да бъдат по-добре уредени на международно равнище. Според мен дори е по-важно тази ситуация изобщо да бъде избегната. Затова считам, че идеята за улесняване издаването на циркулярни визи на хората от държавите от АКТБ е погрешна. Ето защо нека подкрепим идеята тези държави да си помогнат сами. Нека насърчим самодостатъчността. Нека превърнем обектите на благотворителност в производители с чувство на себеуважение. Това със сигурност ще сложи край на социалната емиграция и бягството от социалната бедност.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Г-н председател, този следобед беше проведено разискването относно тежкото и невъобразимо бедствие в Хаити и начина, по който Европа може да помогне, за да облекчи страданието на жертвите. Разискването следва да ни напомня, и това е причината да взема думата на тазвечерното заседание, че е необходимо да подходим към споразуменията с държавите, които срещат сериозни икономически проблеми и са особено уязвими към природни бедствия, както трагедията в Хаити доказва, по коренно различен начин в сравнение с другите икономически споразумения, сключени от Европейския съюз. Говорим за държави, в които царят бедност, нищета и епидемии. Говорим за държави, в които терминът хуманитарна криза е на път да се превърне в правило.

Ето защо е наша отговорност и наш дълг, наше кредо, основополагащ камък на Европейския съюз – да поставим човешкия живот над всичко друго, а чак след него всички технически и икономически измерения. Ето защо всичко, което разисквахме днес – бюрокрацията, техническите въпроси, трябва да бъдат решени възможно най-бързо.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Г-н председател, когато мисля за Карибите, в съзнанието ми изникват две картини: настоящото огромно бедствие в Хаити и предвид дългите години работа в Парламента – неговите членове, които се наслаждават на лукса по време на срещите на Съвместната парламентарна асамблея АКТБ–ЕС.

След дългото разискване, по време на което бяха казани важни неща, би могло да се изпрати съвсем конкретен сигнал и отчитайки ситуацията в Хаити, да се пропуснат следващите едно или две разточителни заседания на Съвместната парламентарна асамблея АКТБ–ЕС в тези държави и чистата печалба да се използва за действително подпомагане на жертвите. Това би било само капка в морето, но ще е символично и ще покаже, че ние наистина заставаме зад многото хубави думи, изречени в Парламента.

Crescenzo Rivellini (PPE). – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, Асамблеята на държавите от АКТБ е особено важна в настоящата политическа конюнктура, в която глобализацията, малко или много, е разделила света на държави, произвеждащи продукти, и такива, произвеждащи идеи, което поражда миграция на работници, както, естествено, и на стоки.

В сърцевината на този процес е Средиземноморието, истинската ос между Европа и държавите от АКТБ. Ето защо правилата на Споразумението от Котону трябва да се адаптират към новото положение и аз предлагам – по молба на президента на Република Италия, Джорджо Наполитано, който официално подкрепя това предложение – децентрализираното седалище или фиксираната годишна среща на Асамблеята на държавите от АКТБ да се състоят в най-мултиетническият, най-средиземноморският европейски град, който е и географски близо до държавите от АКТБ – Неапол.

Ето защо аз повтарям – отново по молба на президента на Република Италия – препоръчвам да обсъдим това предложение в новите споразумения. Още повече че то има предимството да сближи Европа с нейните граждани и хората от Южна Италия, която е истинската логистична платформа в Европа, що се отнася до държавите от Средиземноморието.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Г-н председател, позволявам си да поискам думата, след като чух речта на г-н Niculescu, и искам категорично да подкрепя споделените от него размишления – че в нашите икономически отношения с други държави, включително с тези от АКТБ, ние не следва да се абстрахираме от продоволствената сигурност на европейското общество. По повод отношенията ни с държавите от АКТБ можем да си припомним реформата на пазара на захар, която се състоя под благородния лозунг за подкрепа на тези държави, но всъщност значително влоши положението за селскостопанските производители и потребителите в Европейския съюз, а и не беше голяма помощ за държавите от АКТБ. Нека винаги помним продоволствената сигурност, както и нашето общество, което има нужда от нея.

Карел де Гухт, член на Комисията. – (EN) На първо място, що се отнася до Общата система за преференции (GSP) и Разширената обща система за преференции (GSP+), принципно ние нямаме нищо против те да бъдат включени в Споразумението от Котону, но следва да осъзнаем, че са едностранни, а Споразумението от Котону има силата на договор. Ето защо аз мисля, че е много трудно да ги включим в Споразумението от Котону, но може би ще успеем да намерим формула, която да направи връзката им по-задължаваща.

(FR) Демократичен контрол – няколко оратори поискаха практиката на провеждане на две годишни пленарни заседания да бъде запазена. Комисията е готова да преосмисли гледната си точка по този въпрос, но вероятно все пак бихме могли да се съгласим регионалните срещи да съвпадат, доколкото е възможно, с едно или две от пленарните заседания предвид това, че всички заседания на Европейския парламент, заедно с тези на другите институции, съставляват огромен брой срещи. Поради това по принцип съм съгласен с идеята за две пленарни заседания, но нека се опитаме да ги доближим до регионалните.

Няколко оратори говориха и за характера на споразуменията за икономическо партньорство. По този термин постигнахме съгласие, но всъщност ние по-скоро трябва да говорим от гледна точка на споразуменията за партньорство за развитие, като аз мисля, че това ще направи и обсъждането с държавите от АКТБ по-лесно. Смятам, че е възможно това да направи разискването малко по-открито. Във всички случаи, ако Европейският парламент постигне съгласие на някакъв етап за нова Комисия, чийто член съм аз, ще направя всичко възможно в рамките на моите правомощия тези споразумения да бъдат успешни и тя да присъства на сесиите на Съвместната парламентарна асамблея.

Имаше някои въпроси от фискалната област. Мисля, че вече я засегнах в моето встъпително изказване и наистина считам, че е важно, че тя се превръща в решаваща тема на нашите обсъждания с държавите от АКТБ, но също и между нас, тъй като – нека говорим сериозно, а аз знам, че и испанското председателство има засилен интерес към тази тема – ако наистина искаме да направим нещо, трябва да имаме куража да се застъпим с нашите общества за тези развиващи се страни. Проблемът не възниква само там, той възниква, по-специално, и дори бих казал преди всичко във взаимоотношенията между Европа и нейните общества и промишлените отрасли в развиващите се страни. Това е процес в развитие и аз разбирам, че испанското председателство също ще прояви инициативност в това отношение.

Миграция.

(EN) По отношение на член 13 и двете страни искат актуализиране на миграцията. Във връзка с член 13 Комисията е представила балансирано и съгласувано предложение, което стъпва върху трите стълба на сътрудничеството в областта на миграцията и развитието, законната и незаконната миграция и реадмисията. Разгледаните в доклада аспекти са надлежно взети под внимание. Всички области заслужават еднакво внимание. В момента текат преговори и ние сме оптимисти относно постигането на съгласие, ако балансът между трите стълба се запази.

Г-н Cashman направи забележка по отношение на дискриминацията. Той не е в залата в момента, но аз смятам, че е напълно прав. Сексуалната ориентация беше част от елементите, предложени от Комисията и ние ѝ отдадохме голямо значение, но също така трябва да сте наясно, както е наясно и Комисията, че в някои държави от АКТБ хомосексуализмът е забранен със закон. Неотдавна ние представихме становищата си на президентите на Бурунди и Уганда заради въведените от тях дискриминационни закони, но това е доста чувствителна тема и аз мисля, че в определен момент ще трябва да се заемете с нея. Едната възможност е, че вие настоявате, че текстът е много чист и вероятно няма да постигнем съгласие по него; а другата е може би, че формулировката не е толкова конкретна. Езикът на Обединените нации не е толкова конкретен, но би обхванал и сексуалната ориентация. Това е въпрос, който следва да се обсъжда по-подробно по време на преговорите. Мисля, че отговорих на повечето повдигнати въпроси, дори и да се окаже, че говорих твърде дълго.

Eva Joly, докладчик. – (FR) Г-н председател, г-н член на Комисията, госпожи и господа, след влизането в сила на Споразумението от Котону бедността не е намаляла. Ето защо ние се провалихме в нашата мисия за развитие. Нещо трябва да се промени с това второ преразглеждане.

Приятно ми е да споделя, че има твърде голям консенсус относно мерките, които предлагам, и мисля, че една от тях, която можем да използваме, за да изкореним бедността, е действително да се борим със зоните на „данъчен рай“ и да използваме този инструмент, за да направим, каквото можем. В Европейския съюз и в региона на АКТБ ние можем да принудим мултинационалните предприятия да декларират във всяка отделна държава размера на печалбите и данъците си.

Това е искане и в международен мащаб. Много години ще минат обаче, преди това искане да бъде удовлетворено на международно равнище. Така че нека използваме възможностите, които ни предоставя това споразумение, за да установим това правило в Европа. Ето защо ви моля да отхвърлите предложеното изменение на параграф 16, но да запазите първоначалната формулировка, която ни призовава да въведем ред в собствения си дом.

В същия дух, това, което можем да направим, е да накараме нашата инвестиционна банка да предприеме действия, свързани със зоните на „данъчен рай“. Ние трябва да забраним инвестициите на Европейския фонд за развитие в дружества, които не реализират печалбите си в държавите, където осъществяват дейност, а предпочитат зоните на „данъчен рай“.

Такъв беше случаят в Замбия, където изключително големи инвестиции на стойност 46 млн. щатски долара, мисля, бяха насочени в мината Мопани например. Това по никакъв начин не подобри живота на жителите на Замбия; по-скоро то подобри живота на акционерите, които се облагодетелстваха от помощта. Ето защо това дава точно обратен резултат. А то е в рамките на нашите правомощия. Ние можем да променим мандата на нашата банка. Затова нека направим всичко възможно и не отлагаме нещата за утре. Нека предприемем действия в тази посока.

Освен това има принципи, които трябва неотклонно да следваме, като правата на човека и правата на мигрантите, и аз настоятелно ви призовавам да запазим предложената от мен формулировка на член 31 и да не потушаваме протестите срещу двустранните споразумения, които в действителност представляват прехвърляне на външен изпълнител на функциите, свързани с управлението на миграционните потоци.

(Ръкопляскания)

Председател. – Разискването приключи.

Гласуването ще се проведе утре (сряда, 20 януари 2010 г.).

Писмени изявления (член 149)

Corina Crețu (S&D), в писмена форма. – (RO) Второто преразглеждане на Споразумението от Котону представлява възможност да се оценят областите, позволяващи некоректни или неефективни изменения, а също е и времето, когато могат да се направят поправки в споразумението в съответствие с развитието в процеса на глобализация. Изправени сме пред многобройни предизвикателства, породени от икономически и социални явления, като икономическата и финансовата криза и въоръжените конфликти, както и предизвикани от негативната тенденция, свързана със здравето на населението, която се доказва от увеличаващия се брой на хората, инфектирани със заразни болести (туберкулоза, СПИН, малария), и все по-големия брой жертви на насилие и природни бедствия. Има и предизвикателства, свързани с изменението на климата, които са и по-трудно контролируеми, като всички тези предизвикателства спешно налагат да се помогне на населението на развиващите се държави да стане по-устойчиво към системните социални недостатъци. Това също така предполага, че предложението за сътрудничество за развитие е насочено в по-голяма степен към основните елементи на системите за обществено здравеопазване и образование. Вследствие на това аз мисля, че е от жизненоважно значение да открия тези аспекти по-добре, като включим раздел I „Стратегии за развитие“ в част 3 от споразумението.

Martin Kastler (PPE), в писмена форма. – (DE) Г-н председател, госпожи и господа, аз ще гласувам в подкрепа на доклада, тъй като мисля, че задълбочаването на сътрудничеството между Европейския съюз и държавите от АКЪВ в рамките на споразуменията за партньорство е важно. Независимо от това, бих искал да отбележа, че докладът съдържа формулировката „защита на сексуалното и репродуктивно здраве“. И все пак какво стои зад тази фраза? Означава ли най-вече осигуряване на физическото и психическото здраве на хората по отношение на всички сфери на човешката сексуалност и репродуктивност, например чрез противодействие на сексуалното насилие и гениталното осакатяване? На второ място, означава ли достъп до информация за това, което се нарича семейно планиране? Или на трето място, включва ли абортите? В миналото Комисията и Съветът са внесли разяснение във връзка с въпроси на членове на Европейския парламент, че „сексуалното и репродуктивно здраве“ не включва абортите. Точно така виждам и аз нещата. Поради това мисля, че е важно да изясним, че терминът „сексуално и репродуктивно здраве на жените“ не се използва в контекста на абортите и затова предлагам съответното пояснение в текста на споразумението.

Siiri Oviir (ALDE), в писмена форма. – (ET) Днес на дневен ред е второто преразглеждане на Споразумението от Котону, подписано през 2000 г., като целта на преразглеждането е да се приемат редица изменения в споразумението, които ще ни помогнат да постигнем целите, заложили в него: премахване на бедността, икономическо развитие и постепенно интегриране на групата държави от Африка, Карибския и Тихоокеанския

басейн към световната икономика. Следва да се отбележи, че след последното преразглеждане на Споразумението от Котону през 2005 г. положението в световен мащаб се характеризираше с много нови явления (например финансовата криза, изменението на климата, нарастващите цени на храните и енергията и т.н.), като всички те засягат пряко държавите от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн. Напълно съм съгласен с мнението на докладчика, че всички тези явления биха могли, ако не се справим с тях по подобаващ начин в процеса на преразглеждане на споразумението, да затруднят постигането на целите на Споразумението от Котону и Целите на хилядолетието за развитие до 2015 г. Както е добре известно, държавите от Европейския съюз и АКТБ днес постигнаха съгласие относно областите и разпоредбите, които ще бъдат преразгледани в Споразумението от Котону, като всичко гореспоменато също беше взето отчасти под внимание. За съжаление, това означава, за наша тревога, че Европейският парламент, Съвместната парламентарна асамблея АКТБ–ЕС и парламентите на държавите-членки и на държавите от АКТБ не са включени в процеса на вземане на подходящите решения, което се отразява в значителна степен върху прозрачността и надеждността на преразглеждането на споразумението. Моето мнение е, че за да се засили демократичната легитимност и вътрешната отчетност, следва да се увеличи ролята на Европейския парламент, на Съвместната парламентарна асамблея АКТБ–ЕС и на парламентите на държавите-членки от ЕС и държавите от АКТБ в процеса на преразглеждане на споразумението.

9. Процесуални права в рамките на наказателните процеси (разискване)

Председател. – Следващата точка е разискване относно:

– въпрос, изискващ устен отговор (O-01 55/2009), зададен от Sarah Ludford, Elena Oana Antonescu, Carmen Romero López, Heidi Hautala и Rui Tavares от името на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи към Съвета: Процесуални права в рамките на наказателното производство (B7-0 343/2009),

– въпрос, изискващ устен отговор (O-01 56/2009), зададен от Sarah Ludford, Elena Oana Antonescu, Carmen Romero López, Heidi Hautala и Rui Tavares от името на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи към Комисията: Процесуални права в рамките на наказателното производство (B7-0344/2009).

Sarah Ludford, автор. – (EN) Г-н председател, откровено и напълно признавам, че събитията изпревариха тези два въпроса, изискващи устен отговор, внесени на 1 декември миналата година, но това разискване все пак си струва да се проведе, за да потвърдим, че проблемът за процесуалните права отново е на дневен ред след като, за съжаление, отсъстваше няколко години и да подчертаем неотложността и приоритета на тази програма.

През последните 10 години Европейският парламент постоянно се оплакваше, че процесуалните защитни мерки и правата на подсъдимите не получават нужното внимание, още по-малко действия, които да доведат до повишаване на скоростта и ефективността на разследването и на съдебното преследване. Ние подкрепихме последните, защото те означават повече заловени престъпници. Онези, които по принцип отричат европейската заповед за арест, са апологетите на престъпниците от мафията и укриващите се крадци, похитителите и терористите. Но въпросът е в баланса и получаването на „европейска заповед за арест плюс“ и оттук всеобхватна справедливост чрез процесуални гаранции, съпътстващи опростените трансграничните съдебни преследвания. Опонентите на европейската заповед за арест, разбира се, не желаят и никакви действия от страна на ЕС относно правата; те просто искат „европейска заповед за арест минус“.

Но прилагането на европейска заповед за арест без подходящи процесуални гаранции в някои случаи доведе до отказ от правосъдие, защото взаимното признаване не беше придружено от солидна основа за взаимно доверие. Такъв е случаят с моя избирател Andrew Symeou. Andrew е в гръцки затвор от шест месеца в очакване на процес по обвинение в непредумишлено убийство, което изглежда се основава на стрешена самоличност и, боя се да го кажа, на полицейска жестокост към свидетели, и мисля, че това е злоупотреба с европейска заповед за арест. Когато тя беше одобрена през 2002 г., всички страни споделяха разбирането, че тази мярка с ефект върху висящите дела на граждани на ЕС, държани в затвори в друга държава-членка, бързо ще бъде последвана от мерки, които да гарантират тяхното право на справедлив процес, както и това, че няма да има съдебни грешки. Това обещание беше провалено от държавите-членки, които не приеха предложението на Комисията за рамково решение, чийто обхват е в разумни граници, относно процесуалните права и сега в частичният подход е най-доброто, с което можем да разполагаме. Благодарна съм, че шведското председателство поднови този ангажимент, но това е само пътна карта на поетапен принцип.

Трябва да видим, че чашата е наполовина пълна и да бъдем оптимисти, макар че, за съжаление, е обезпокоително, че Съветът обещава само да разгледа, а не да уреди законово въпроса за европейската гаранция,

което щеше да помогне на Andrew Symeon, на който изрично бе отказано освобождаване под гаранция, защото е чужденец. Сега от съдиите се изисква да прилагат присъди и съдебни заповеди от други държави-членки, без да проучват фактите и те ще бъдат обект на все повече критика и обществено недоволство, ако няма общо за целия ЕС съответствие с минималните процесуални гаранции и право на защита по време на наказателни разследвания и преследвания. Не само отделните граждани се опасяват от слабите гаранции за правата им; това също така възпира съдии, полицаи и прокурори да работят заедно.

Считам, че гарантирането на правата на човека в европейските заповеди за арест следва да бъде изрично условие за екстрадиране, колкото и това да е омразно за Комисията. Благодарение на либералните демократи законодателството на Обединеното кралство предвижда при прилагането на тази мярка съдът да се увери, че няма нарушение на Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ). Озадачаващо е, че британските съдилища изглежда се стесняват да търсят закрилата на тази клауза, за да блокират предаването. Ако всички държави-членки действително спазваха задълженията си съгласно ЕКПЧ, нямаше да има нужда от мерки на ЕС. Проблемът не е в липсата на стандарти, а в липсата на спазването им на практика, поради което много държави-членки се озовават пред съда в Страсбург. Предвид Договора за Европейския съюз и сега Договора от Лисабон, които задължават ЕС да спазва ЕКПЧ, това е срамно и неприемливо. Така че наистина се нуждаем от механизъм на ЕС за прилагане, който отсега нататък ще бъде осигурен от компетентностите на Комисията при нарушения и надзора на Европейския съд. Необходимо е мерките на ЕС да са в съответствие с ЕКПЧ и да не ѝ противоречат, или да я подценяват, но същевременно да придават добавена стойност по отношение на укрепването на практическото приложение.

Надявам се, че Комисията и Съветът са съгласни, че стандартът на директивите, гарантиращи основните права, следва да бъде висок. Инициативата на държавите-членки относно устния и писмения превод, с която се предлага текста, който Съветът одобри миналия октомври, е по-малко амбициозна от текста на Комисията и трябва да се усъвършенства. Затова ние сме загрижени, че първата мярка не показва най-високи стандарти. Надявам се, че ще бъдем по-амбициозни и ще създадем прецедент за следващите етапи от изграждането на процесуалните права, които след устния и писмения превод ще бъдат последвани от други мерки като правна помощ, право на информация, право на комуникация с консулските служби и т.н. Ето защо искам повторно уверение от Съвета и Комисията, че мерките в пътната карта ще бъдат представени достатъчно бързо, за да запазим инерцията по пътя към действителното постигане на право на справедлив процес, което отдавна дължим.

Диего Лопес Гаридо, действащ председател на Съвета. – (ES) Доволен съм, че този въпрос беше внесен от баронеса Ludford, която се изказа току що, г-жа Antonescu, г-жа Romero, г-жа Hautala и г-н Tavares, тъй като наистина сме изправени пред въпрос от първостепенно значение, който се отнася до процесуалните гаранции в наказателните производства. Във връзка с това бих искал да кажа, че ние приехме за приоритетен въпроса, който поставихте на нашето внимание, и сме съгласни, че той трябва да се хармонизира на европейско равнище.

В началото на Вашия въпрос Вие посочихте, че шведското председателство постигна значителен напредък. Шведското председателство наистина има важен напредък в тази област. През октомври Съветът одобри общите насоки за текста относно правото на устен и писмен превод при наказателно производство, а един месец по-късно, през ноември, Съветът прие план за напредък относно последващите мерки, свързани с процесуалните гаранции, в отговор на призива на баронеса Ludford. Вие, баронесо Ludford, споменахте някои от тях като правото на информация за правата – повторението е умишлено – и задълженията на човека във всяко наказателно производство, за помощта, за правната консултация, за контактите с членовете на семейството и консулските служби или за специалните гаранции, които трябва се въведат, и за защитата на обвиняеми хора в уязвимо положение. Това е по отношение на Съвета по време на шведското председателство.

В този момент можете да кажете, че всичко това е прекрасно, но дали има споразумение с Европейския парламент работата по този въпрос да продължи с приоритет? А ние можем да ви отговорим, че, да, наш приоритет е да продължим с този подход. Как? Чрез какви инициативи?

Първото нещо, което испанското председателство ще направи, е да се опита, като работи с Европейския парламент, да гарантира приемането на директива относно правото на писмен и устен превод в рамките на наказателното производство, предложена от 13 държави-членки. Не беше възможно да продължим с предложението, внесено от Комисията, и 13-те държави-членки замениха тази инициатива. Искаме тази инициатива да бъде одобрена, естествено, в сътрудничество с Европейския парламент. Освен това се надяваме, че Комисията ще въведе подходящите инициативи за останалите аспекти на процесуалните гаранции. Ние имаме силно желание това да се случи възможно най-скоро, така че да можем да започнем процеса по приемането им, отново съвместно със Съвета и Парламента.

Бих искал да завърша, като ви съобщя, че испанското председателство планира идния март да организира семинар в Мадрид, заедно с Комисията и Академията по европейско право по темата „Общи стандарти в процесуалните гаранции“. Това, баронесо Ludford, показва, че ние най-искрено се присъединяваме към Вас и към онези, които подкрепиха въпроса относно спешната необходимост от регулиране и хармонизиране на тези въпроси в цяла Европа, и, естествено, от редовно информиране на Парламента относно напредъка на работата.

Жак Баро, заместник председател на Комисията. – (FR) Благодаря за този въпрос. Знаете колко много ценя процесуалните гаранции. Вярно е, че от много години Комисията се бори да гарантира, че минимум общи правила, свързани с правото на защита, наистина се прилагат във всички наказателни производства в Европа. Това е необходимо за правното сътрудничество и е условие за жизненоважното взаимно доверие между държавите-членки. Комисията работи неуморно, за да гарантира приемането на европейското законодателство в тази област. Още повече че наистина благодарение на шведското председателство пътната карта беше приета от Съвета на 30 ноември 2009 г. Това е фундаментална стъпка в създаването на европейско законодателство относно минималните процесуални права. Чрез този акт държавите-членки се съгласиха относно обхвата на това законодателство и относно необходимостта то да бъде прието като приоритетен въпрос в пълно сътрудничество с Европейския парламент. Както и вие, аз току що изслушах г-н Лопес Гаридо, който много добре обясни как испанското председателство също е склонно да приеме тези първоначални мерки, които ще ни предоставят набор от минимум гаранции.

Вярно е, че поетапният подход на пътната карта в крайна сметка ни изглеждаше добро решение. Този подход ще ни позволи да постигнем целта, към която се стремим. Поетапният подход означава не само, че може да се направи по-задълбочен анализ на всяко право в контекста на законодателното предложение, но също и че в преговори всяко право може да бъде проучено поотделно. Това позволява да избегнем междусекторните уговорки, които често са характерни за правни текстове с твърде широка основа и могат да позволят на някои държави-членки да контролират преговорите, за да спечелят предимство по конкретни въпроси. Така че, г-жо Ludford, съм сигурен, че новата Комисия ще работи възможно най-бързо, за да внесе всички законодателни предложения, предвидени в пътната карта, и да осигури приемането им при първа възможност.

Що се отнася до правото на устен и писмен превод, което е първата разпоредба на пътната карта, Комисията отбелязва инициативата, представена от редица държави-членки. Трябва да кажа, че тази инициатива се основава на предложението на Комисията от юли 2009 г. и на преговорите, проведени в Съвета през втората половина на 2009 г. Истина е обаче, че инициативата на държавите-членки не е в пълно съответствие с Европейската конвенция за правата на човека или със съдебната практика на Европейския съд по правата на човека.

Старото предложение на Комисията, което направи устния превод на срещите между обвиняемия и неговия адвокат задължителен, не е напълно последвано от инициативата на държавите-членки, която ограничава правото на комуникиране, осъществявано пред представители на полицейски органи и по време на процеса. Още повече че старото предложение на Комисията предвиждаше право на писмен превод – по-широкообхватно право в текста на Комисията.

Разбира се предстои работа в тази област между Европейския парламент и Съвета, и аз мисля, че ще можем да получим амбициозен текст относно процесуалните права. Това е от съществено значение, ако искаме да създадем истинско европейско правно пространство. Ще гарантираме също, че текстът съответства на стандартите, залегнали в Европейската конвенция за правата на човека и в съдебната практика на Европейския съд по правата на човека, както и в Хартата на основните права. Следователно аз съм сигурен, че ще можем да разчитаме на Парламента да работи по този въпрос и още веднъж отбелязвам, че испанското председателство също ще ни окаже подкрепа.

Elena Oana Antonescu, от името на групата PPE. – (RO) Макар че е отбелязан напредък в областта на взаимното признаване на решенията по въпроси, свързани с престъпността, има много малък напредък по отношение на гарантирането и осигуряването на правата на заподозрени лица и обвиняеми.

Значението на общите стандарти е важно условие за изграждане на взаимно доверие в правните системи на държавите-членки. Липсата на баланс между правата на заподозрените лица и обвиняемите, от една страна, и инструментите, с които разполага обвинението, от друга, може да изложи на риск принципа на взаимно признаване на решенията. Ето защо инициативата, започната от шведското председателство през юли 2009 г., да представи пътна карта за консолидиране на процесуалните права на заподозрените лица или обвиняемите отбелязва много важна крачка напред.

Влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември установи нова институционална рамка по отношение на правото на устен и писмен превод. Предложението за рамково решение, което предстои да бъде разгледано в комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи, трябваше да се преобразува в предложение за директива, за да може да продължи работата по тази тема.

Бяхме загрижени относно графика и обхвата на приложение на бъдещите инициативи относно процесуалните права. Поради това решихме да внесем тези въпроси към Комисията и Съвета. Скоро след като внесохме въпросите през декември, 13 държави-членки, включително Румъния, представиха инициативата за директива на Европейския парламент и Съвета. Уверена съм, че в хода на целия процес ние ще успеем да подобрим този текст както по отношение на неговия обхват на приложение, така и на гарантиране на целостта на процедурите и качеството на писмения и устния превод.

Що се отнася до другите мерки, предвидени в пътната карта, ние считаме, че те са предназначени да гарантират достъп до правата, както и до правна консултация и помощ, да създадат специални гаранции за заподозрени лица или обвиняеми, които са в уязвимо положение, и да им осигурят информация за правата, които имат, и свързаните с това разходи. Бихме искали да видим ясни ангажменти от страна на Съвета и Комисията, така че предложенията за регламент да се внесат възможно най-скоро.

Настоящите разлики между държавите-членки изискват спешно да се приемат общи стандарти.

Carmen Romero López, от името на групата S&D. – (ES) Искам да приветствам испанското председателство и в същото време да подчертая, че това е първата инициатива относно процесуалните права. Разисквали сме тази тема, но тя беше изоставена, след като приключи мандата на шведското председателство.

Този проект на инициатива е вече в парламента и първото разискване вече се състоя. Ето защо ние считаме, че въпросът е уместен и продължава да бъде уместен поради значението на темата. Разбира се, могат да се направят подобрения в тази област и ние се надяваме, че с придвижването на инициативата през различни етапи ще бъде отбелязан напредък.

Както изтъкна г-н Баро, предложението на Комисията определено беше по-амбициозно и следователно ние трябва да подобрим настоящия текст в Парламента. Той обаче съвсем не е нов текст, тъй като вече е разискван от Парламента и Комисията със съпротивата на държавите-членки.

Шведското председателство се опита отново да задвижи нещата със своята пътна карта, но въпреки това ситуацията все още е трудна за държавите-членки. След Договора от Лисабон положението очевидно се промени, тъй като сега Парламента взима решенията. Ето защо ние считаме, че Комисията и Съветът трябва отново да проучат процесуалните права в условията на настоящия нов сценарий, в който се намираме днес.

Ние бихме искали тези процесуални права да се разглеждат като пакет. Не е възможно да признаем правото на писмен превод, без да признаем правото на правна помощ или правото на информация. По тази причина плановете на Комисията да продължи да внася тези права година след година, по наше мнение, трябва да се ускорят, за да може темата да бъде разгледана възможно най-бързо.

Вярно е, че законодателството за борба срещу тероризма измества гаранциите, но ако искаме да изградим пространство на справедливост и свобода, трябва да вярваме в ценностите си, за да можем да ги предадем и на Европейския проект.

Graham Watson, от името на групата ALDE. – (EN) Г-н председател, Парламентът предложи създаването на европейска заповед за арест на 6 септември 2001 г. Нашето предложение щеше да продължава да стои неизползвано, ако не бяха събитията в Ню Йорк пет дни по-късно. Г-н Бин Ладен помогна то да се реализира и аз имах честта да прокарам мярката в Парламента.

Тогава Парламентът настоя тя да бъде съпътствана от минимум процесуални гаранции в наказателните съдебни производства. Комисията направи своите предложения през 2002 г. и предприе бързи действия. Защо тогава доскоро тази мярка не помръдваше от контейнера за входящи документи на Съвета? Защо Комисията не поведе война, за да бъдат одобрени всичките й предложения, а не да получава одобрение за всяко поотделно?

Европейската заповед за арест замени екстрадирането. Тя значително намали времето, необходимо на човек да се предаде. Тя насърчи прекия контакт между съдебните органи на държавите-членки и изключи решенията, основани на политическа целесъобразност до степен, при която държавите-членки да предават собствените си граждани.

Европейската заповед за арест силно разшири обхвата на принципите на правовата държава на нашия континент, но тя разчита на взаимното доверие, а има твърде много случаи, когато това доверие се поставя под въпрос от страна на нашите граждани.

Двама мои избиратели сега са задържани в Унгария в очакване на процес. Макар че тяхното екстрадиране беше поискано преди повече от година и макар че прекараха там два месеца, те все още не са обвинени и процесът им може би ще е чак след месеци. Единият изгуби работата си и основния източник на доходи за семейството му. Двамата са лишени от компанията на любимите си хора. А при това и двамата може да са невинни за престъпленията, за които са подведени под отговорност.

Случаи като този дават лошо име на европейското съдебно сътрудничество. Те хвърлят срам върху бездействието на правителствата в Съвета. Авторите на този въпрос, изискващ устен отговор, са прави: те искат неотложното внимание на Европа.

(Ораторът се съгласи да му бъде зададен въпрос с вдигане на синя карта съгласно член 149, параграф 8)

Председател. – Благодаря Ви, г-н Watson. Щях да Ви нарека „кръстникът“ на европейската заповед за арест, но си помислих, че мога да бъда разбран погрешно.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – (EN) Г-н Watson, споменавате Бин Ладен и 11 септември като оправдание, което открива пътя за приемане на европейската заповед за арест. Следователно твърдите ли, че европейската заповед за арест следва да се използва само срещу терористи и убийци и в случаи на тежки престъпления, свързани с насилие?

Graham Watson, от името на групата ALDE. – (EN) Г-н председател, ако позволите, аз не посочих г-н Бин Ладен като оправдание. Казах, че той ни помогна да ускорим действията. Никога не сме имали намерение да обхванем само терористични престъпления; намерението беше да обхванем всички тежки престъпления. Тези, които се противопоставят на използването на европейската заповед за арест, на практика се противопоставят срещу принципите на правовата държава на нашия континент и закрилата, която заповедта дава на нашите граждани.

Heidi Hautala, от името на групата Verts/ALE. – (FI) Г-н председател, г-н Watson е напълно прав, когато казва, че от самото начало Европейският парламент настоява европейската заповед за арест да се съпътства от ясни минимални наказателно-процесуални норми. Сега можем ясно да видим какви проблеми срещат много от държавите-членки заради това, че европейската заповед за арест беше изградена върху нестабилна основа. Това действително е така, защото допускането е, че държавите-членки следва да могат да разчитат на правните системи на другите: че принципите на правовата държава и нормите, свързани със справедливите процеси, са действителност в различните държави-членки.

Както някои оратори преди мен, и аз мога да ви разкажа истории, които показват, че в действителност случаят не е такъв и колко е спешно Комисията да действа точно, както предложи моя колега преди малко. Трябва да създадем цялостна система, в която минималните права в наказателното производство да са на преден план. Считам, че и Договорът от Лисабон ще ни даде такава възможност, защото сега Европейският парламент е напълно компетентен законодател, заедно със Съвета, и беше много приятно да чуем г-н Баро да казва, че е сигурен в партньорството между Комисията и Парламента. Комисията и Парламентът сега трябва да образуват здрава ос, която наистина преодолява съпротивата от страна на държавите-членки, които не желаеха напредък по този въпрос.

Обещах да ви разкажа история за това, какво се случва, ако не се придържаме към принципите на правовата държава, но се придържаме към системата на европейската заповед за арест. Понастоящем във Финландия се намира чеченска двойка – Hadižat и Malik Gataev, които са задържани. Те пристигнаха от Литва, където в продължение на години са поддържали сиропиталище за децата жертви на войната в Чечения и, както се оказва, в Чечения полицията прекъсва дейността им под претекст, че може би е имало някаква незначителна връзка с насилие в семейството; вероятно това се е считало за преди всичко семеен въпрос и следователно – нищо, което да в действителност да се доближава до тежко физическо насилие например. Сега тази двойка е във Финландия. Кандидатстват за убежище, а Литва изисква тяхното екстрадиране. Съдебно заседание по случая ще се проведе следващия понеделник в районния съд в Хелзинки.

Какво трябва да направи някой попаднал в такава ситуация, предвид това, че основната идея тук е, че Финландия следва да може да разчита на факта, че в Литва тази двойка ще получи справедлив процес? Имаме много категорични доказателства, че случаят не е такъв и бих казала, че са налице множество примери за подобни ситуации в ежедневието, където европейската заповед за арест фактически се оказва безсмислена.

Ние трябва да сме в състояние да отбележим напредък по този въпрос, тъй като в противен случай за нас ще бъде невъзможно да градим доверие между държавите-членки, а то непременно ще се изисква, ако искаме да участваме в съдебно сътрудничество.

Janusz Wojciechowski, *от името на групата ECR*. – (PL) Г-н председател, аз също ще дам пример, както направи г-жа Hautala. Един млад поляк беше осъден във Великобритания на доживотен затвор за изнасилване чрез процес, основан на косвени доказателства и състоял се под влияние на силна клеветническа кампания в пресата, и който според някои наблюдатели изобщо не отговаряше на полските стандарти за справедлив процес. Мъжът сега излежава доживотната си присъда в затвор в Полша, макар полското законодателство да не предвижда доживотна присъда за изнасилване, а само за убийство, като максималната присъда за изнасилване е 12 години. Следователно това е ситуация, при която в полски затвор един човек излежава присъда, която не съответства на принципите на полското право.

Давам този пример, за да илюстрирам проблема и като аргумент за неотложната необходимост да създадем определени общи стандарти както в областта на наказателното производство, така и, по мое мнение, в областта на правилата за изпълнението на присъди. Тъй като все по-често сме изправени пред ситуации, в които извършителите на престъпления са съдени в една държава, а излежават присъдата си в друга. Поради това аз подкрепям идеята за стандарти и за директива.

Rui Tavares, *от името на групата GUE/NGL*. – (PT) Г-н председател, за да се движи, Европейският съюз се нуждае от две опори: едната са държавите-членки, а другата – техните граждани, представени от своите избраници в тази зала.

Сега често се случва след като държавите-членки са решили проблемите си, да прекратяват работата на съдебните си системи; след като допуснат да се осъществи комуникация между политическите им системи, те забравят да се погрижат за всичко останало и забравят да изградят основи чрез формиране на доверие сред гражданите на Европейския съюз. Това е един от тези случаи.

Европейският мандат определено ускорява нещата и улеснява живота на съдебните системи в Европейския съюз. Има обаче и други права, като правото на писмен и устен превод (по което ние заедно с колегата г-жа Ludford имаме удоволствието и честта да работим), които са от съществено значение, за да имат гражданите доверие в съдебните системи на другите държави-членки.

С удоволствие се присъединявам към моите колеги в искането Комисията и Съвета по-бързо да изготвят текстове, които чрез процедурата на съвместно вземане на решение да придвижат напред този процес по отношение на други процесуални права в наказателните дела.

William (The Earl of) Dartmouth, *от името на групата EFD*. – (EN) Вземам думата днес, защото, както беше споменато, двама избиратели – Michael Turner и Jason McGoldrick – са затворени в Секция 2 на централния затвор в Будапеща, Унгария. Те са в затвора от 3 ноември и все още им предстои съдебен процес. Всъщност дата за съдебно заседание не е определена. Условието на задържане са тежки. Те са разделени и нямат връзка помежду си. Делят малка килия с трима други затворници. Затворени са в килиите си 23 часа в денонощието. Имат право на три телефонни разговора и един душ седмично. Позволено им е по едно посещение от семейството на месец.

Накратко, те са изолирани. Езиковата бариера прави изолацията още по-тежка. Те са обвинени в престъпление от типа „бели якички“. Те не са убийци или терористи. И са в затвора само заради европейската заповед за арест.

Европейската заповед за арест помете с един удар защитните мерки срещу арест, установени във Великобритания от хиляда години. Да, можете да клатите глава, г-н Watson: по-добре би било да се извините. Сгрешена самоличност и кражба на самоличност означават, че това, което се случи на Jason и Michael, сега може да се случи на всеки британски гражданин по всяко време.

Лейбъристката партия, либерал-демократите и консервативната партия гласуваха в полза на европейската заповед за арест. Да си спомним думите на Зола „J'accuse“ – аз обвинявам – партиите от британската политическа система: тяхната подкрепа за европейската заповед за арест изложи всеки британски гражданин на риск от произволно задържане.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Като унгарка и адвокат по наказателни дела би трябвало да се срамувам, защото днес тук в Парламента на ЕС, по темата за липсата на процесуални гаранции в наказателното производство, двама мои колеги, които иначе представляват различни политически възгледи, споменаха Унгария като явен пример. Въпреки че се срамувам, трябва да се съглася с тях, защото самата аз имам подобен

опит. Искам от тях и всички вас – малкото колеги, които все още са тук по време на разискването на тази важна тема, да помислите върху следното: ако са известни толкова сериозни нарушения на закона в случаи с чужденци, които политически нямат връзка с унгарската държава и с унгарското правителство, каква може да е съдбата на опоненти на унгарското правителство, да кажем, поради това, че политически се противопоставят на правителството?

Сега в предварителния арест са задържани 15 лица, защото са опитали да изразят мнение срещу корупционните сделки на унгарското правителство. Като репресивна мярка срещу тях са заведени наказателни производства, основани на изфабрикувани обвинения в тероризъм. До момента не е представено дори едно единствено доказателство; органите не се чувстват задължени да посочат каквото и да било доказателство. Задържаните се намират в същите условия, които чухте – изолирани от своите семейства, от общественото мнение и от пресата. Моля ви, нека се обединим и да направим нещо за нормализирането на положението в Унгария, и да премахнем невъзможността някой да се възползва от липсата на процесуални гаранции в наказателните производства, особено по политически причини. Унгария трябва да въведе такива гаранции.

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Г-н председател, г-н Лопес Гаридо няма да възрази, ако първото, което ще кажа, е адресирано към заместник-председателя Баро. Не зная дали ще имаме възможност да сме заедно с него в пленарната зала, преди да започне мандата на новата Комисия и затова, за всеки случай, бих искал да му благодаря за усилията, интелигентното отношение и невероятното сътрудничество с Европейския парламент в тази област на правосъдието и вътрешните работи.

Бих искал да присъединя гласа си към онези, които считат тази област за много важна. Ние също искаме да изградим справедлива Европа, така че всяка инициатива, която има отношение към процесуалните права е от жизненоважно значение.

Ние трябва да предприемем мерки в подкрепа на жертвите и да насърчим зачитането на правата на гражданите, изправени пред съда. Считаю, че това послание съдържа два много ясни призива единият, от които е към Съвета, подсказан от г-н Watson, който го формулира много по-добре от мен в своето изказване.

Абсурдно е, че след осем години все още сме на същия етап от процеса и разглеждаме само определени видове права. Трябва да бъдем по ефективни и по-бързи. Това е работа за Съвета и Парламента и членът на Комисията Баро също следва да въздейства в това отношение и на своя колега, следващият член на Комисията, както и на следващата Комисия.

Комисията трябва да поеме инициативата във всички други области, свързани с процесуалните права, не само тези, които се отнасят до езика и превода.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Въпросът за процесуалните права в наказателно производство е една от основните теми, които следва да имат отзвук в областта на правосъдието и вътрешните отношения.

По принцип проектът за рамково решение определя набор от основни процесуални права в наказателното производство, а именно правото на правен съвет, правото на устен и писмен превод, правото на конкретно внимание в чувствителни области и правото на комуникация и сътрудничество с консулските служби. Този списък от основни права следва да се счита за примерен, защото ролята на Европейския съюз е да гарантира, че държавите-членки зачитат възможно най-широкия обхват от основни права, включително с оглед на членството на държавите-членки в Съвета на Европа и във връзка с неговата Конвенция.

Ние следва да се стремим към насърчаване на такива средства за регламентиране на процесуалните отношения в наказателните дела, които биха осигурили вече споменатите права на всички участници в такива производства, независимо дали са жертви и засегнати страни или нарушители, за да постигнем справедливи и демократични присъди, които напълно отговарят на целите на наложените наказания, които не са само репресивни, но включват и социална рехабилитация и обучение.

Gerard Batten (EFD). – (EN) Комисията призовава Съвета да продължи работата по въвеждането на общи европейски процесуални права в наказателните дела. Една съществуваща обща процедура под формата на европейската заповед за арест премахна датиращи от векове защитни мерки срещу несправедлив арест и лишаване от свобода, от каквито се ползваха англичаните. Това не е научен спор. Европейската заповед за арест съсипва живота на невинни хора. Моят избирател Andrew Symeou е само един от нарастващия брой хора, екстрадирани без английският съд да има правомощието да разгледа доказателствата *prima facie* срещу тях и да предотврати несправедливо екстрадиране. Днес екстрадирането е сведено само до бюрократична формалност. Г-н Сутеои лежи шест месеца в прочутия затвор Коридалос без право на освобождаване под гаранция или изгледи за процес. Политическият цинизъм на британските либерал-демократи наистина спира

дъха. Сега те плачат с крокодилски сълзи в Лондон над съдбата на г-н Сутеон, въпреки че са пряко отговорни за общите процедури, които му причиниха всичко това, и в същото време продължават да работят за разрастването на подобно законодателство. Общите процедури са за понижаването на европейските правни стандарти, а не за повишаването им.

Нека направя предложение. Ако искате по-високи стандарти в европейското наказателно производство, приемере процедурата „habeas corpus“, процес със съдебни заседатели и основните разпоредби на Великата харта на свободите (Magna Carta) и Хартата на правата от 1689 г. като общи европейски стандарти.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Г-н председател, от решаващо значение е да стигнем възможно най-далеч в създаването на обща европейска референтна рамка за процесуалните права по време на правораздаване. Ключовото понятие тук е доверието. Искаме европейските граждани, които прибягват до помощ от правосъдието, да бъдат сигурни, че техните основни права ще бъдат защитени. Искаме също доверие между държавите-членки по отношение на тяхното сътрудничество и крайният резултат от правораздаването за всяко лице, подведено под отговорност. И накрая, нуждаем се от доверие от всички нас по отношение на правораздаването. Докато не успеем да въведем тези общи рамки на европейско равнище, независимо дали ни харесва или не, понякога ще има престъпления, които се възползват от „вратичките“ и в крайна сметка няма да постигнем правораздаването, към което се стремим, именно поради липсата на такива рамки.

Диего Лопес Гаридо, действащ председател на Съвета. – (ES) След като изслушах изказванията, искам да изразя задоволството си от това, че много членове на Парламента от много различни групи са съгласни с необходимостта от хармонизиране на процесуалните гаранции на европейско равнище и от изготвяне на истинско европейско право относно процесуалните гаранции.

Всички оратори и всички парламентарни групи признават необходимостта да изготвим истинско европейско право относно процесуалните гаранции. Това показва значението и необходимостта от европейски интеграционен процес и значението на Европа на гражданите, на едно европейско съдебно пространство и на прилагането на Договора от Лисабон. Тази тема е акцентът в програмата на испанското председателство за следващите шест месеца и получи недвусмислена подкрепа във всички изказвания, които чух, въз основа на различни аргументи и погледната от различни ъгли: необходимостта да се движим в посока към хармонизирани процесуални гаранции.

Искам да се спра и на съображението на г-жа Flašíková Beňová, което считам за много важно – на необходимостта да предприемем тази стъпка именно във времето, когато Европейският съюз е на прага на подписването на Европейска конвенция за защита правата на човека и основните свободи, както е предвидено в Договора от Лисабон.

Г-н председател, искам да завърша, като заявя, че Съветът и испанското председателство ще работят, за да гарантират въвеждането в практиката на всички тези процесуални гаранции чрез директивите, които Европейската комисия ще внесе своевременно и чрез директивата, която вече е в процес на изготвяне, основана на инициативата на, доколкото си спомням, 13 държави-членки.

Бих искал да направя последна забележка относно европейската заповед за арест. Въпросът за заповедта беше повдигнат само за да бъде тя изкритикувана. Искам да кажа, че европейската заповед за арест е фундаментален пример за Европейския съюз и за сътрудничество срещу организираната престъпност в Европейския съюз. Имам право да заявя това на висок глас, тъй като произхождам от държава като Испания, която все още страда от тероризъм и за която европейската заповед за арест е съществено оръжие в борбата с тероризма.

Жак Баро, заместник-председател на Комисията. – (FR) Г-н председател, г-н министърът е прав и г-н Coelho формулира това много добре по-рано, когато каза: „Европа на сигурността, Европа на правосъдието“. Да, г-н Watson, европейската заповед за арест се оказа много ефективна и много полезна, дори да е вярно, че в същото време трябва да задейства европейското съдебно пространство и именно там трябва да работим за Европа на правосъдието, така че наистина да съществува доверие в начина, по който се осигурява правосъдие в цяла Европа.

Във връзка с това искам още веднъж да благодаря на авторите на този въпрос и действително отново да им кажа, че въз основа на текста от 23 октомври 2009 г., който отразява общия подход на Съвета, Комисията, с помощта на Европейския парламент и испанското председателство, ще гарантира този текст да е с по-високо качество от настоящия. Бих добавил, че ние очевидно внимателно ще следим всички необходими законодателни предложения да бъдат формулирани своевременно, така че да няма необходимост от инициативи от страна на държавите-членки.

Комисията вече работи върху предложение за декларация за правата. Комисията ще се стреми да планира приемането на всички мерки от пътната карта възможно най-скоро. Преценката, че за това ще е необходима една година, е само ориентировъчна. Ако преговорите позволят, Комисията ще се радва да ускори нещата; това е съвсем ясно.

Изразявам твърдо убеждение, че становищата са се променили и че с многогодишната програма от Стокхолм ние наистина сме задължени да получим резултати в тази област. Освен това трябва да кажа, че тъй като имах тези отговорности, аз направих всичко възможно за постигане на напредък по въпроса за процесуалните гаранции и макар да избрахме формула за поетапен подход, считам, че сега сме на съвсем правилен път. Бих искал да благодаря на Европейския парламент и на испанското председателство, тъй като съм убеден, че Европа на справедливостта ще отбележи значителен напредък през 2010 г.

Председател. – Благодаря Ви, г-н член на Комисията. Сигурен съм, че извън тази зала има много хора, които биха искали да потвърдят благодарствените думи към Вас, отправени от Carlos Coelho, за Вашата отдаденост и усърдие като член на Комисията през този период. Благодаря Ви много.

Разискването приключи.

10. Трафик на хора (разискване)

Председател. – Следващата точка е разискването относно:

– въпроса, изискващ устен отговор, зададен от Anna Hedh и Edit Bauer, от името на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете, към Съвета относно трафика на хора (O-0148/2009 - B7-0341/2009);

– въпроса, изискващ устен отговор, зададен от Anna Hedh и Edit Bauer, от името на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете, към Комисията относно трафика на хора (O-0149/2009 - B7-0342/2009).

Anna Hedh, автор. – (SV) Както е известно на всички ни, трафикът на хора е едно от най-тежките и чудовищни престъпления в света. Затова съм изключително разочарована от факта, че разискваме този важен въпрос толкова късно вечерта пред празна зала, без аудитория и без журналисти.

През 1850 г. робството беше официално забранено в цяла Европа. Въпреки това близо 200 години по-късно стотици хиляди хора в Европа стават жертва на съвременната форма на робство, наречена трафик на хора. Европейският парламент и останалите институции на ЕС носят огромната отговорност да се преборят и да спрат съвременното робство, което приема множество различни форми: например принудителен труд, сексуално робство, търговия с органи, осиновяване и просия.

Ето защо се радвам, че тази вечер разискваме този важен въпрос. Бих искала да използвам възможността да ви благодаря за доброто сътрудничество до този момент и се надявам, че заедно в крайна сметка ще успеем да стигнем до обща резолюция. Надявам се също, че новата Комисия ще представи във възможно най-кратък срок директива относно трафика на хора – директива, която да е по-задължаваща и да стига още по-далеч от предложението, направено от старата Комисия, което само по себе си беше добро.

За да се справим с проблема с трафика на хора, трябва да разполагаме с цялостна перспектива, която да отчита всички засегнати политики; това включва не само наказателното право, но и миграцията. Необходимо е и прилагането на подобаващи санкции, които реално да отразяват тежестта на престъплението и реално да вредят на лицата, които печелят пари от трафика на хора. Трябва да гарантираме, че жертвите получават по-ефективна помощ и защита, че се обръща конкретно внимание на малолетните и непълнолетните жертви; нуждаем се и от по-добра координация в рамките на институциите на ЕС.

За да можем обаче наистина да се справим с проблема с трафика на хора, всички държави-членки трябва да вложат значителни усилия в превантивните действия, а това означава главно да ограничат съществуващото в нашите държави търсене на услугите, предоставяни от жертвите на трафика на хора. Ако ограничим търсенето, тогава и предоставянето на услуги ще намалее.

И накрая, отправям призив към Съвета, Комисията, Европейския парламент, държавите-членки и останалите институции на ЕС: нека се изправим заедно срещу трафика на хора в Европа, който е съвременна форма на робство.

Edith Bauer, автор. – (HU) Няма по-голямо доказателство за сериозността на проблема с трафика на хора от факта, че дори в Европа всяка година стотици хиляди хора стават негова жертва. Може би това е толкова невероятно, че преводачите казаха няколкостотин вместо няколко стотици хиляди. Общественото мнение има горе-долу същата представа. То смята, че това е страничен въпрос и подценява както неговите последици, така и тежестта на самото явление. Мисля, че Европа има задължението да активизира борбата срещу трафика на хора. Бих искала да се спра два въпроса. Първият е защитата на жертвите, а вторият – премахването на търсенето. Що се отнася до защитата на жертвите, съществува законодателен акт на Европейската общност, на който Комисията обеща да направи повторна оценка до 2009 г. За съжаление, независимо от факта, че тази Директива 2004/81 наистина се нуждае от актуализиране, до момента повторната оценка не се е появила на бял свят, а в същото време повечето жертви се третирали като съучастници в престъплението и са подложени на допълнителен тормоз. Всички ние знаем, че без помощта на жертвите е невъзможно да се разбият престъпните групи, както потвърди и ръководството на Европол.

Бих искала да насоча вниманието ви към законодателния процес във връзка с друг въпрос, а именно премахването на търсенето. Трафикът на хора има свой собствен пазар. Законите на търсенето и предлагането се прилагат и тук, както при всеки друг пазар. Ние обикновено се занимаваме с предлагането и малко или много забравяме, или не искаме да обърнем внимание на търсенето, въпреки че докато не успеем да премахнем търсенето, вероятно напразно ще се опитваме да се справим с трафика на хора. Освен това бих искала да подчертая необходимостта от координиране на политиката. Установихме, че някои Генерални дирекции (ГД) в Комисията реално не координират политиките си, а обменът на информация помежду им също е незадоволителен. Считаю, че в тази насока също трябва да положим усилия.

Диего Лопес Гаридо, действащ председател на Съвета. – (ES) Г-жо Hedh, г-жо Bauer, напълно съм съгласен с инициативата, въпроса и разискването, което започнахте тук тази вечер. Считаю, че трафикът на хора е най-големият бич за човечеството. Затова е и най-голямото предизвикателство, с което трябва да се справим, и то заедно. Това е още един пример за това колко е важно да обединим усилията си на европейско равнище и извън Европа, за да унищожим този бич.

Вашият въпрос започва с това дали подходът на Европейския съюз следва да бъде съсредоточен върху правата на човека, холистичен и да се фокусира върху репатрирането и реинтеграцията, социалните въпроси и социалното включване. Отговорът е „да“. Напълно сме съгласни, че това е правилният подход. Съгласни сме също с това, че суровостта на наказанието трябва да е пропорционална на престъплението – друга тема, повдигната във вашия въпрос – както и с необходимостта от допълнителни мерки за защита на жертвите. Вие изтъкнахте и подчертахте – и аз съм напълно съгласен с вас – че защитата на жертвите е от съществено значение, ако искаме да се преборим с търговията и трафика на хора, и че съгласието на беззащитната жертва или дете за експлоатация няма никакво значение; това не трябва да бъде от значение, когато се налагат наказания за това експлоататорско поведение.

Считаю, че идеята ви по въпроса за търсенето също е важна. Това е много важна идея, която също трябва да бъде разгледана. Същото се отнася и за въпроса за юрисдикцията.

Относно втората част от вашия въпрос, считаме, че координирането на информацията е напълно наложително. Затова сме съгласни с предложението във въпроса, което намираме за изключително подходящо.

Попитахте ни и за превантивните мерки. По този въпрос мога да кажа, че Европейският съюз работи по такива превантивни мерки. През 2005 г. Съветът прие план по този въпрос, който трябва да бъде приложен ефективно. Също така, както ви е известно, трафикът на хора е включен и в много споразумения между Европейския съюз и трети страни, например стратегическото партньорство между Европейския съюз и Африка. Това е и един от приоритетите на споразуменията за стабилизиране и асоцииране между Европейския съюз и Западните Балкани. Следва също да изтъкна, че съдействието за обучението и повишаването на осведомеността на хора, които биха могли да влязат в контакт с жертвите, играе важна роля в борбата срещу трафика на хора. Примери за такива хора са служителите от граничната полиция и службите за сигурност в трети страни.

Бих искал да завърша с думите, че испанското председателство ще работи в тази насока и ще обърне специално внимание на въпроса за засегнатите от трафика деца, който е един от основните приоритети на испанското председателство. Наред с други инициативи, призовах Комисията да представи в началото на 2010 г. план за действие относно непридружените малолетни и непълнолетни лица, влизачи на територията на Европейския съюз.

И последно, г-н председател, по време на шестмесечния си мандат испанското председателство призовава за незабавно започване на разискване относно директива за борба с трафика на хора и съм сигурен, че новата Комисия ще внесе незабавно такова предложение. Когато Комисията изготви своя проект, испанското

председателство ще започне обсъждания в Съвета и с Парламента. Това е израз на нашата решимост да се преборим с тази съвременна форма на робство, както уместно я описа предишният оратор.

Жак Баро, заместник-председател на Комисията. – (FR) Г-н председател, министърът току-що обясни как трафикът на хора на практика е форма на робство. Бих искал да благодаря много на г-жа Hedh и г-жа Bauer за това, че повдигнаха този въпрос.

Трябва да изготвим цялостен, мултидисциплинарен подход, който да не се свежда само до налагане на ограничения, а който да интегрира международното сътрудничество с трети страни. Такъв интегриран подход беше приет от Комисията след предложението за рамково решение, публикувано през март 2009 г. То се основава на Конвенцията на Съвета на Европа за действие срещу трафика на хора от 2005 г., но и прекращава границите ѝ.

Разбира се, както министърът току-що каза, ние ще използваме новото правно основание, предоставено от Договора от Лисабон, за да представим във възможно най-кратък срок предложение за директива, във връзка с което ще бъдат взети предвид обсъжданията, които бяха проведени преди влизането в сила на Договора от Лисабон. Надявам се, че с това ново предложение за директива ще успеем да запазим високите си амбиции.

Считаме, че Европейският парламент трябва да играе централна роля и че неговата ангажираност е от голямо значение с оглед на по-нататъшното укрепване на европейската правна рамка на мерките за борба с трафика на хора. С оглед на това ще дам малко информация в отговор на съдържанието на въпроса.

Първо, наказанията: трафикът на хора е много тежко престъпление и трябва да бъде наказвано със съответната строгост. Присъдите трябва да бъдат сурови, а хармонизирането на максималните наказания трябва да продължи. Те се различават в голяма степен между отделните държави-членки, варирайки от три до двадесет години за основните престъпления и от десет години до доживотна присъда за утежняващи вината обстоятелства.

Признавам, че начинът, по който се произнасят присъдите, може да се различава в отделните държави-членки, но подобно огромно несъответствие между наказанията е неоправдано в европейски контекст, така че в новото предложение ще предвидим много сурови наказания.

Стигам до въпроса за помощта и защитата на жертвите. Помощта, подкрепата и защитата, предоставяни на жертвите на трафика на хора, особено по отношение на настаняването, медицинската и психологическата помощ, предоставянето на съвети, информация и преводачески услуги, и осигуряването на юридическо представителство, са от съществено значение.

Очевидно, тъй като испанското председателство иска това, ще предвидим и конкретни мерки за по-добра защита на децата жертви на трафик. Системата за правна помощ и представителство следва да бъде безплатна, особено за деца.

И накрая, в рамките на 2010 г. Комисията ще публикува първия си доклад за прилагането на директивата относно разрешителните за пребиваване, издадени на граждани на трети страни, които са жертва на трафик на хора и които сътрудничат на компетентните органи. След този доклад ще преценим дали е подходящо да изменим директивата.

Що се отнася до мерките за възпиране на търсенето, Комисията възнамерява да включи в бъдещото си предложение за директива и клауза, задължаваща държавите-членки да предприемат инициативи в тази област, както и да ги насърчава да инкриминират ползването на сексуални услуги или труд в случаите, когато ползвателят знае, че въпросното лице е или е било жертва на трафик на хора.

Що се отнася до юрисдикцията, трябва да повишим капацитета на всяка държава-членка да преследва по съдебен път не само свои граждани, но и хора, които обичайно пребивават на нейна територия и които са признати за виновни по обвинение в трафик на хора зад граница. Това е от съществено значение за борбата с явленията на т.нар. нови мафии, а именно престъпни организации, съставени от хора от различни националности, които установяват центъра на престъпните си интереси и следователно обичайното си местопребиваване в държава от Европейския съюз.

Следва въпросът за събирането на данни. Комисията инвестира много в разработването на общи показатели за събирането на данни. Трябва да осигурим на Европейския съюз надеждни и съпоставими статистически данни. Осъществени бяха няколко важни проекта, а резултатите от тези инициативи трябва да бъдат доразвити по подходящ начин, което да позволи разработването на общ модел на показател заедно с Евростат, агенциите на Европейския съюз, Европол, Евростат, Фронтекс и Агенцията за основните права.

И накрая, ще завърши с въпроса за превенцията. Разполагаме с финансова програма, „Предотвратяване на и борба с престъпността“, в която през 2010 г. ще бъде включен целенасочен призив по отношение на борбата срещу трафика на хора. Освен това Програмата от Стокхолм предвижда конкретни действия, които, в документа с общи насоки, приет от Съвета по правосъдие и вътрешни работи, се отнасят до мерки за задълбочаване на сътрудничеството с трети страни.

Това показва, че се формира нова всеобхватна политика за борба с трафика на хора. Както казаха, Комисията ще представи проект на директива много скоро и аз съм изключително радостен от факта, че испанското председателство от своя страна даде ход на разискване, което ще ви позволи да обогатите допълнително предложението на Комисията, което според мен е навременно, предвид факта, че това явление, за съжаление, не отслабва, а все повече се разраства в нашите държави-членки. Затова е време да реагираме, и то енергично.

Roberta Angelilli, *от името на групата PPE*. – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, преди всичко бих искала да благодаря на г-жа Hedh и г-жа Bauer за тяхната инициатива.

Както казаха всички досега, трафикът на хора е изключително тежко престъпление, свързано със сексуалната експлоатация и незаконната заетост. Тези престъпления се извършват от безскрупулни хора, които вербуват жертвите си с насилие или измама, вероятно като им обещаваат достойна, добре платена работа, или чрез заплахи, насочени не само към тях, но и към техните деца и близки.

За съжаление, както често се случва, жените и децата плащат най-високата цена. Според оценките в цял свят има близо три милиона жертви на трафик, като близо 90% от тях са жени и деца. През 2008 г. с първата европейска стратегия за правата на децата Европейският парламент заяви, че трафикът на деца има множество престъпни цели: трафик на органи, нелегално осиновяване, проституция, незаконен труд, принудителни бракове, експлоатация чрез улична просия и сексуален туризъм, и това са само няколко примера.

В този документ трафикът беше описан като истински бич за Европейския съюз и беше посочено, че следователно борбата с трафика и експлоатацията трябва да се превърнат в приоритет за бъдещия дневен ред на Европейския съюз, преди всичко чрез приемането на всички неотложни законодателни мерки, необходими за гарантирането на пълна защита и осигуряването на помощ на жертвите. В приетата неотдавна Програма от Стокхолм също се споменават трафикът и експлоатацията на малолетни и непълнолетни.

В заключение и в светлината на тазвечершното разискване, надеждата ни е, че Комисията и Съветът ще спазят ангажиментите си и че Комисията ще изготви новото предложение за директива, което ние ще оценим много внимателно.

Claude Moraes, *от името на групата S&D*. – (EN) Г-н председател, постижението на г-жа Hedh и г-жа Bauer днес, макар че, както каза г-жа Hedh, те се изказаха в много късен час, е да дойдат тук тази вечер и да чуят приключващия мандата си член на Комисията Баро и новото испанско председателство да използват думи като „решен“ и „амбициозен“ по адрес на члена на Комисията. Това си струва чакането до този късен час, тъй като в залата днес има много хора, включително авторите, които разбират сложността на това брутално съвременно явление, но разбират също, че гражданите на ЕС очакват от него да се справи с този бич на нашето съвремие.

Г-н Баро говори за необходимостта от ново законодателство. Надяваме се, че ще видим предложението на Комисията много скоро. На изслушването на номинираната за член на Комисията г-жа Малмстрьом тази сутрин получихме положителен отговор и на нашето предложение за координатор на ЕС за борбата срещу трафика.

Ако започнете да сглобявате различните парчета от този пъзел, поне ще се движим напред, но очевидният мащаб на проблема, описан от Anna Hedh, означава, че наистина трябва да превърнем думите в дела. Предвид факта, че трафикът е толкова сложно явление, засягащо много различни области като принудителния труд, организираната престъпност, сексуалната експлоатация и малтретирането на деца, решението ни трябва да е многостепенно и цялостно. Г-н Баро изброи много от нещата, които бихме искали да видим осъществени на практика, и ако те бъдат обединени в един пакет на равнище на ЕС, ще разполагаме с целенасочена политика, на която гражданите на ЕС ще гледат като на план за действие. Към момента гражданите на ЕС разбират проблема с трафика, но не виждат цялостния подход и не разбират какво прави ЕС като цяло.

Радостен съм, че номинираната за член на Комисията г-жа Малмстрьом днес заяви решимостта си да представи ново законодателно предложение много скоро и съм радостен да чуя испанското председателство да изтъква не само борбата срещу трафика, но и свързани с него въпроси като насилието над жените. Важно е всичко

това да се съчетае, за да се вложи истинска решимост и смелост в това предложение. Макар и в този късен час, сега трябва да превърнем думите в дела; днес авторите свършиха добра работа за нас.

Nadja Hirsch, *от името на групата ALDE.* – (DE) Г-н председател, преди всичко бих искала да благодаря на докладчика за нейната ангажираност и отлично сътрудничество, тъй като това наистина е важна тема. Както вече казахме, трафикът на хора е може би най-ужасната форма на престъпление. Цитираните във въпроса данни на Европол сочат, че в тази област не е постигнато подобрение. Всъщност е точно обратното. По-конкретно, в областта на принудителния труд цифрите растат, а в същото време цифрите за трафика на жени остават непроменени. Напълно ясно е, че се нуждаем спешно най-вече от последователни действия.

За да може тези действия да успеят, е необходимо преди всичко да възприемем интегриран подход в най-различни области. Един от абсолютно съществените елементи е повишаването на осведомеността – включително сред населението в Европа – за това, че трафикът на хора се случва наред Европа, във всяка държава. Трябва преди всичко да положим усилия в областта на образованието по този проблем, както например направихме във връзка със Световното първенство по футбол в Германия, за да хвърлим светлина върху проблема с принудителната проституция и да покажем, че това наистина се случва навсякъде, както и за да вдъхновим дебат сред населението, така че да е налице осведоменост, в резултат на което да бъде оказвана помощ на жертвите.

Вторият въпрос, който искам да повдигна, се отнася до защитата на жертвите. Именно когато жертвите са били спасени от подобна драматична ситуация, държавите-членки трябва да им гарантират медицинска и психологическа грижа, така че да им се помогне да се приберат в държавите си на произход, когато е подходящо, или да им се даде възможност да получат убежище или други подобни варианти в това отношение, за да си намерят нов дом и да започнат нов живот.

Judith Sargentini, *от името на групата Verts/ALE.* – (NL) Днес нидерландски вестник съобщи, че собственичка на стопанство за производство на аспержи е била арестувана по подозрение в трафик на хора и използване на румънци за робски труд, с други думи, на европейски граждани. Трафикът на хора не е нещо, което се случва само с граждани на държави извън Съюза, но и с граждани на негови държави-членки. Добре интегрираната политика за борба с трафика на хора не може просто да бъде сведена до арестуване на трафикантите, като споменатата жена, и налагане на строги мерки срещу извършващите подобни престъпления, а трябва да обръща съответното внимание на жертвите. Техните права и бъдеще трябва да бъдат главен приоритет. Жертвите на трафика на хора никога не следва да остават с впечатлението, че са сами или че са оставени на произвола. Трябва да им окажем всякакъв вид подкрепа: правна, медицинска, социална и от страна на общността, както и финансова, и вероятно следва също да ги компенсирате. Способността на жертвите да упражняват правата си и да се възползват от възможностите, които предоставя нашето законодателство, е от решаващо значение за всяка нова директива. Чух добри неща от г-н Лопес Гаридо и г-н Баро в това отношение.

Членът на Комисията каза също, че хората, които ползват услугите на жертви на трафик, следва да получават по-сурови наказания. Според мен по-суровите наказания за подобни действия със сигурност не са грешка, но се питам как ще помогнем на жертвите, ако допълнително инкриминираме работата им, труда им – тъй като това все пак е труд, макар и робски. С какво помагаме на жертвите, ако те се страхуват, че работата, която вършат в този момент, се инкриминира допълнително? Бих се радвала да получа отговор на този въпрос.

Според групата на Зелените/Европейски свободен алианс жертвите на трафик на хора трябва да имат правото да получат разрешително за пребиваване при определени обстоятелства, разрешително, с което да се гарантира, че те нямат повод да се страхуват, че ще бъдат изпратени обратно в страната, където всичко е започнало, както и че могат да повдигнат обвинения срещу трафиканта, тъй като се чувстват сигурни, знаейки, че престоят им в страната е подсиурен. Така няма да има и най-малък шанс някой да бъде изпратен обратно в страната си, където да попадне отново на трафиканта. Вашата нова рамкова директива, г-н член на Комисията, г-н действащ председател на Съвета, трябва да оправомощава жертвите. Тя трябва да им даде права и ново бъдеще. Именно това бих искала да видя.

Zbigniew Ziobro, *от името на групата ECR.* – (PL) Г-н председател, изключително злепоставящ е фактът, че съвременна Европа, в която се радваме на свобода и зачитане на правата на човека, се е превърнала в място, където толкова много хора са потискани и малтретирани. Това е още по-шокиращо предвид факта, че жертвите често са жени и деца, които, по-конкретно, са изложени на риск и са особено безпомощни.

В качеството си на министър на правосъдието и главен прокурор на Полша, отговарях за множество разследвания, които разкриха, че подобни неща се случват в Европа, излизат извън границите на конкретни държави и понякога са изключително жестоки по своя характер. Основна цел на трафика на хора са сексуалната

експлоатация или принудителният робски труд. За можем да предотвратим и изкореним ефективно тези явления, е от съществено значение в определени държави-членки на ЕС да съществуват агенции за прилагане на професионални стандарти, които в идеалния случай да бъдат централизирани и които да гарантират решителни и ефективни действия, както и добро международно сътрудничество. Институциите на Европейския съюз следва да играят главна роля, особено по отношение на последния въпрос.

В допълнение, има и още два въпроса. Съзнавайки факта, че трафикът на хора често се извършва от организирани престъпни групи, отделните държави следва да гарантират достатъчно сурови санкции за подобни сериозни престъпления, за да възпрат и изолират извършителите, включително санкции под формата на конфискуване на имущество, които да нанесат удар върху финансовата причина за тяхната дейност.

Cornelia Ernst, *от името на групата GUE/NGL*. – (DE) Г-н председател, трафикът на хора в действителност е бичът на нашето съвремие, който черпи сили от бедността и невежеството. Най-ужасната му форма е трафикът на деца, който често е свързан със сексуална злоупотреба. Ние от Конфедеративната група на Европейската обединена левица – Северна зелена левица считаме, че са необходими неотложни действия от страна на Комисията. Една от най-важните предпоставки за успех на борбата срещу трафика на хора е укрепването на правата на жертвите. Само ако бъде постигнат успех в това отношение – и то не само чрез наказателни мерки – можем изобщо да се борим с трафика на хора. Това изисква много ясни правила, при които трафикът на хора не води до никакви санкции срещу жертвите. Едно от нещата, от които се нуждаят жертвите, е ефективна защита и подкрепа преди, по време и след наказателните производства, в рамките на които те свидетелстват. Това трябва да бъде един от главните приоритети, особено през периода на преразглеждане, както и в случаите на оттеглени показания. Спешно са необходими дългосрочни програми за защита на свидетелите.

Друг важен момент според мен е необходимостта на всички жертви на трафик, не само деца, да бъдат осигурени безплатни консултации. Необходимо е също, когато става дума за деца – връщам се на този момент – да бъде дадена възможност да се ползват от услугите на адвокати, специализирани в работата с деца. Необходими са спешни мерки за укрепване на превенцията, като например подготовка на адвокати, полицейски служители, съдии и консултанти. Изразявам задоволство, че испанското председателство възнамерява да се занимае този въпрос.

Mario Borghesio, *от името на групата EFD*. – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, по време на днешното изслушване на номинираната за член на Комисията беше поет конкретен ангажимент по отношение на борбата с трафика на хора.

Изразявам задоволство от факта, че тук беше изразено единодушно мнение. Такова единодушие не се получи преди години, когато някои членове на Парламента – включително и аз – предупреждавахме за опасностите, които ще породи масовата нелегална имиграция, включително съществен възход на престъпните организации, които използват този труд, и рисковете от трафик на хора и дори трафик на органи. Днес всички откриха това явление и само можем да се радваме на единодушния характер на тази ангажираност.

Все пак е важно да осъзнаем, че причините все още са същите. Основата, коренът, плодородната почва за този трафик се нарича само с едно име и има само една причина: мащабът на нелегалната имиграция и ролята, която играят местни, европейски, а също и неевропейски престъпни организации, защото днес трафикът на хора се ръководи лесно и от организации извън Европа.

Нека се върнем оттам, откъдето тръгнахме. Следва да стигнем до извода, че това изключително сериозно и позорно явление е подвид или вторично последствие от масовата нелегална имиграция, която не се контролира адекватно. Европа трябва да има смелостта да нарече нещата с истинските им имена.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Г-н председател, аз също бих искал на свой ред да поздравя авторите на този много важен въпрос. Живеем в модерни времена, когато бихме очаквали трафикът на хора вече да е изкоренен от нашето общество. За съжаление обаче цифрите сочат обратното. Например: според оценките всяка година над 1 800 000 деца и младежи стават жертва на трафик по света. По данни на ООН в Европейския съюз има 270 000 жертви. Само в Гърция броят на жертвите на трафика с цел проституция нараства с приблизително 40 000 души годишно, включително на жени и деца, без да се смятат другите форми на трафик.

Двата основни аспекта, които бих искал да подчертая, без да подценявам значението на останалите, са: първо, европейската институционална рамка за борба с тази престъпност, която е трансгранична и се разраства благодарение на нелегалната имиграция, е – както уместно беше посочено – неадекватна. Ето защо трябва да вдигнем летвата и да постигнем цялостен подход, а директивата, която очакваме, е от голямо значение в тази рамка, както уместно беше изтъкнато.

Второ, забелязват се някои пропуски в защитата на жертвите, особено по отношение на структурите за подкрепа. Затова е необходимо – и аз съм изключително радостен, че чух това от испанското председателство – да бъдат предоставени ресурси и инфраструктури, за да се подобрят съществуващите инфраструктури и, разбира се, да се осигури подходящо обучение за персонала, който може да осигурява такава подкрепа.

Тази съвременна форма на търговия с роби не може и не трябва да има място в Европейски съюз, основаващ се на принципа на зачитане на правата на човека и човешкото достойнство.

Silvia Costa (S&D). – (IT) Г-н председател, госпожи и господа, бих искала да изразя голямото си задоволство от факта, че днес обсъждаме такъв проблем благодарение на този важен въпрос, за който благодаря на авторите; бих искала също да изразя признателността си за високото ниво на сътрудничество, което наблюдавахме между всички политически партии и двете комисии.

Радостна съм и от факта, че чух Комисията и испанското председателство да поемат много сериозни ангажменти, и наистина се надявам, че новата директива ще бъде изготвена скоро, наред с насоките, които изглежда като цяло са предмет на широк консенсус.

Мисля, че всички знаем, че е много сложно да се анализират цифрите в тази област, но накратко – говорим за почти 300 000 души, 79% от които жени, много от които малолетни и непълнолетни, които стават жертва на трафик всяка година в нашата цивилизована Европа. За съжаление, тези цифри нарастват през последните години. По тази причина трябва да постигнем много голям напредък с оглед на новите области на отговорност на Европейския съюз, както и на вече одобреното от нас съдържание на Програмата от Стокхолм с цел да се направят някои нововъведения.

Направихме голяма крачка напред, когато одобрихме на равнище на ЕС разпоредбата – каквато Италия, например, въведе още през 1998 г. – разрешаваща издаването на хуманитарни разрешителни за пребиваване на жертвите. Трябва обаче да постигнем напредък и в областта на предпазването на жертвите, по-конкретно по отношение на защитата, социалната и трудова реинтеграция, възможността за възпиране на клиентите – за което трябва да помислим много сериозно – както и да приемем по-сериозни и ефективни мерки относно санкциите, които, както казахте, г-н член на Комисията, трябва да бъдат хармонизирани на равнище на ЕС.

По-конкретно, искаме съгласието на жертвите за тяхната експлоатация да не е от значение, с оглед на това, че изнудването играе голяма роля при подобни обстоятелства.

Ще завърша накратко, като добавя само, че се нуждаем не само от специална защита за малолетните и непълнолетните, но, преди всичко, от форми на подкрепа за пристигащите в Европа лица, които вече са станали жертва на някаква форма на трафик по време на все по-дългите и все по-трагични пътувания, преди да стигнат до нашите брегове и нашите територии.

Антония Първанова (ALDE). – Уважаеми г-н Председател, уважаеми колеги, на свой ред искам да поздравя докладчиците, Комисията и испанското председателство за смелостта, най-после, сериозно разрешение да намерим на този проблем. Когато говорим за трафика на хора е изключително важно да помислим за установяването на постоянна платформа на равнище Европейски съюз. Такава платформа ще допринесе за координираност и по-голямо въздействие на действията на страните членки от гледна точка на правоприлагането, защитата и подпомагането, предоставяни на жертвите на този трафик.

Определянето на координатор на Европейския съюз за борба срещу трафика на хора, работещ под прякото ръководство на комисаря, отговарящ за правосъдие, основни права и гражданство, ще гарантира използването на единен и последователен политически подход от страна на всички страни членки за противодействие на това тежко престъпление. Ролята на координатора ще бъде да идентифицира проблемите и източниците на трафик на хора, да провежда превенция, да разработва и прилага стратегии на европейско равнище, включващи активно сътрудничество и консултации със структурите на гражданското общество, да организира информационни кампании и да въвежда мерки за засилване защитата и оказването на помощ на жертвите и тяхното подпомагане в процеса на възстановяване.

За успешното справяне с този глобален, транснационален проблем е необходима координирана стратегия на европейско равнище, която да ръководи и подпомага държавите-членки в техните обединени усилия за ефективна борба срещу трафика на хора. Благодаря ви много за вниманието.

Marina Yannakoudakis (ECR). – (EN) Човек, който е собственост на друг човек и безпомощна жертва на някакво доминиращо влияние – лесно можете да си помислите, че това е определението за трафик на хора. Всъщност това е определението за робство.

Трафикът е робството на днешния ден. Трафикът на хора, било то жени, мъже или деца, е престъпление и се разраства във всички държави-членки. Крайната бедност, разпадането на семействата и домашното насилие допринасят за някои от основните причини за трафика на хора. В Обединеното кралство жертвите са приблизително 5 000, от които 330 са деца.

Групата на Европейските консерватори и реформисти приветства настоящото разискване. Националните правителства, правоприлагащите агенции и агенциите за граничен контрол трябва да работят заедно. Механизмите за оказване на подкрепа на жертвите се нуждаят от укрепване. Инициативите трябва да са устойчиви, държавите-членки – целеустремени, а ЕС трябва да получи подкрепа.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Ако нямаше търсене на експлоатацията на хора за евтин труд, ако нямаше търсене на органи, ако нямаше търсене на сексуални услуги – в такъв свят нямаше да има и трафик на хора.

Търсенето е ключова дума от гледна точка на борбата с трафика на хора. Друг важен фактор е фактът, че на много места по света хората живеят в бедност и при нечовешки условия, поради което лесно стават жертва на онези, които искат да купуват и продават човешки същества.

Затова са необходими не само усилия за ограничаване на търсенето, но, разбира се, и превантивни мерки за подобряване на условията на живот на много хора в онези места по света, където се вербуват жертвите.

Ние от Конфедеративната група на Европейската обединена левица – Северна зелена левица бихме искали да благодарим на г-жа Hedh и г-жа Bauer, както и на техните колеги от комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете. Искане ми се обаче да чуя някои по-различни предложения за начините, по които можем да помогнем на жертвите на трафика на хора. Жертвите на принудителен труд се нуждаят от различни мерки и подкрепа в сравнение с жертвите на търговията със сексуални роби.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (ES) Според доклад на Обединените нации от 2009 г. близо 270 000 души са станали жертва на трафика на хора в Европейския съюз. Имайки предвид тези цифри, трябва да гарантираме, че дейността на Европейския съюз се основава най-вече на защитата на жертвите, като се отделя специално внимание на положението на жените и децата, които са най-уязвими.

Не можем да продължаваме да стоим от страни и да наблюдаваме с безразличие пиесата, която се разиграва, сцената на сексуална експлоатация, която се разгръща пред очите ни. По тази причина напълно подкрепям исканията на Парламента за това помощта за жертвите да бъде безусловна и да бъдат приети по-силови методи и по-тежки наказания, както г-н Баро току-що ни каза.

С оглед на това искам да призова испанското председателство, Европейската комисия и Съвета да използват всички налични европейски законодателни актове както вече съществуващи, така и бъдещи, за да се осигури защита на жертвите на трафика на хора. Считаю, че предложената европейска система за защита на жертвите, за която лично настоях пред испанското председателство по време на разискванията по Програмата от Стокхолм, и която най-накрая стана реалност, ще бъде ефективен инструмент за борба с подобни престъпления. Надявам се испанското председателство да се заеме твърдо с това начинание, както вече сме виждали да прави, за да гарантира, че тази система предоставя на жертвите специални мерки за защита, които да са ефективни в целия Европейски съюз.

Надявам се, че хората, които носят отговорност за предприемането на действия за справяне с най-тежките проблеми в нашето общество, ще предложат реално и смислено решение на изключително сериозния проблем с трафика на хора и че нашите думи няма да се окажат само напразни обещания. Наистина дължим това на всички жертви.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Преди всичко бих искала да изразя признателността си към моите колеги г-жа Hedh и г-жа Bauer, защото въпреки ограниченото време, с което разполагаха, те разгледаха този въпрос много изчерпателно.

Подкрепям въпроса и бих искала да добавя няколко фактически наблюдения и забележки. Обикновените хора като цяло нямат представа за огромния мащаб на трафика на хора. Всъщност това е третата по доходност незаконна търговия в света. Фактът, че засяга предимно жени и деца, прави тази мащабна търговия още по-безчовечна. Реакцията ни към него трябва да бъде мощна и целенасочена. Борбата ни трябва да е еднакво ефективна във всички точки на триъгълника на трафика – тя трябва да окаже въздействие върху търсенето и предлагането, както и върху самите трафиканти. Предлагането съществува най-вече там, където са налице нечовешки условия на живот, бедност и феминизация на бедността, безработица, насилие над жените и

цялостно потисничество и нестабилност, което крие опасности за хората, изпаднали в отчаяние. Затова следва да направим всичко по силите си, за да помогнем на хората, които стават жертва на престъпния трафик в рамките на и извън Съюза, да заживеят по-достоеен живот.

Търсенето заслужава стриктни санкции. Онези, които се облагодетелстват от експлоатацията на отчаяни или манипулирани хора, работещи в сивата икономика, не трябва да остават ненаказани. На хората, които осигуряват подобни услуги, както и на онези, които съзнателно се възползват от тях, следва също да бъдат налагани санкции.

И накрая, трафикантите заслужават назидателно наказание – организираната престъпност в тази област трябва да бъде приоритет на организации като Евроюст, Европол и Фронтекс.

Cecilia Wikström (ALDE). – (SV) Робството все още не е премахнато, както мнозина в тази зала вече изтъкнаха. Съвременното робство приема формата на търговия със сексуални услуги и се случва тук и сега. Телата на жени, момичета и момчета се продават като парчета месо, като всяка друга стока и това се случва непрекъснато.

Хората са лишавани от най-основните си човешки права и превръщани в съвременни роби в различните държави-членки. Това трябва да се разглежда като най-големият провал и недостатък на Европа; на този проблем трябва да се потърси решение, като се ограничат и възпрат както търсенето, така и предлагането.

В родната ми страна Швеция преди десет години влезе в сила закон, съгласно който е незаконно да се закупуват сексуални услуги. Този закон е важен, защото чрез него обществото отправя посланието, че нито едно човешко същество не е за продан. Търговията с роби към Америка беше поставена извън закона през 1807 г., но все още продължава в сърцето на Европа. Време е тя да остане в тъмните недра на историята. Моментът настъпи за нас и ние имаме отговорността да направим всичко по силите си; бих искала да благодаря на авторите, г-жа Hedh и г-жа Bauer, за отличната им работа, която е от полза за всички.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Г-н председател, преди няколко минути представител на Зелената партия съвсем уместно изтъкна, че този въпрос – трафикът на хора, или търговията с човешки същества – не е външен проблем, внесен от Европейския съюз. Той е и вътрешен проблем. Граждани на родната ми страна също биват продавани в поне няколко държави-членки на Европейския съюз. Това е много голям и сериозен проблем. Убеден съм, че в това отношение са необходими енергични, единни действия, и то не само от страна на институциите на ЕС, но и от страна на отделните държави-членки. Тук ще припомня един инцидент, който се случи преди две години, когато италианската полиция и администрация, действайки в отговор на информация, получена от Полша, спряха трафик на полски работници към Италия, където те бяха наемани нелегално на работа. Това също е трафик на хора и не трябва да го премълчаваме.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Госпожи и господа, всяка година над един милион души са принуждавани да полагат робски труд, а 90% от тях са принуждавани да предоставят сексуални услуги. Едва 3 000 жертви са получили помощ, а само 1 500 случая са стигнали до съда, макар че това се счита за престъпление в целия Европейски съюз. Проучванията разкриха, че печалбите от трафика на хора надвишават тези от трафика и търговията с наркотици. Този вид организирана престъпност се разрасна с разширяването на Съюза на изток. И все пак, все още нямаме обща стратегия, нито пък координация на мерките, предприемани от различните институции и държавите-членки, които не следва да се противопоставят на хармонизирането на законодателството, въпреки че това не е залегло в Договорите.

Затова настоявам испанското председателство да приключи преговорите с държавите-членки по общите определения за наказанията и санкциите. Искам да подчертая, че новата директива, която очакваме, следва да предприеме по-ефективни мерки срещу търсенето на незаконни сексуални услуги; всъщност обезпокоителен е фактът, че особено много се увеличават случаите на злоупотреби с деца, при които цифрите доближават 20%. Липсват и ефективна превенция и образование, насочени както към децата, така и към родителите. Знаете ли, че едва 4% от родителите на деца, станали жертва на злоупотреби, признават, че децата им са били подмамени за срещи чрез интернет? През 2008 г. бяха открити близо 1 500 уебсайта, където се извършват сексуални злоупотреби с деца. Това, което несъмнено дължим на гражданите на Европейския съюз, е нов, координиран подход и хармонизиране на законодателството за противодействие на търсенето и, естествено, на самия трафик на хора. Затова настоятелно призовавам Комисията във възможно най-кратък срок да внесе в Европейския парламент всеобхватно законодателно предложение за по-ефективна борба срещу търговията с хора.

Britta Thomsen (S&D). – (DA) Г-н председател, госпожи и господа, бих искала да благодаря на авторите за тази важна инициатива, тъй като ЕС е изправен пред огромното предизвикателство на превенцията и борбата с трафика на хора. Трафикът на хора е бързо разрастващ се печеливш бизнес и привлича много хора, тъй като

наказанията са меки в сравнение с други доходоносни форми на организираната престъпност като търговията с наркотици и оръжие. Затова трябва да нанесем силен удар върху онези, които стоят зад него.

Жертви на трафика на хора стават най-уязвимите и беззащитните и те се нуждаят от нашата защита. Не трябва да ги пращаме обратно в ръцете на трафикантите на хора. Те трябва да получат разрешителни за пребиваване. Освен това трябва да се съсредоточим и върху търсенето на предоставяните от жертви на трафик услуги и да приложим различни мерки, като например инкриминиране на закупуването на сексуални услуги и утежняване на санкциите за хората, които се ползват от труда на жертви на трафик. Затова съм доволна, че Комисията обмисля инкриминиране на злоупотребите с жертви на трафика на хора.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Неотдавнашният арест в Латвия на организирана група за трафик на хора за пореден път показва, че това престъпление е широкоразпространено явление, което се разраства още повече по време на икономическа и финансова криза. Към момента почти 90% от жертвите на трафика на хора са жени и деца, повечето от които стават жертви, защото са бедни и търсят средства за оцеляване. Трафикът на хора е чудовишно престъпление и крайна форма на унижение на човешкото достойнство; няма нищо по-лошо от това да бъдеш продаден в робство. Затова е много важно да задълбочим сътрудничеството между държавите-членки и с трети страни, да осигурим диалог с неправителствените организации и да призовем Комисията да създаде поста европейски координатор по тези въпроси. Необходимо е също да гарантираме сигурността на жертвите на трафика на хора и тяхната пълна интеграция. Не трябва да позволяваме съучастниците, организаторите или спонсорите на това ужасно престъпление да бягат от отговорност.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Бих искал да поздравя авторите на този въпрос, г-жа Hedh и г-жа Bauer. Трафикът на хора е една от най-доходоносните форми на международна организирана престъпност и според различни доклади и източници в световен мащаб той засяга между 700 000 и 2 милиона души, според някои и повече, от които от 300 до 500 000 жертви на трафик само в Европейския съюз.

Сегашната законодателна рамка изглежда е неадекватна; затова напълно подкрепям приемането в близко бъдеще на ефективни мерки за укрепване както на превенцията, така и на ограничаването на трафика на хора. Следва да се налагат по-строги наказания на преките извършители, включително юридическите лица, както и на потребителите на предоставяни от жертвите услуги. От друга страна, твърдо считам, че на жертвите трябва да бъде осигурено високо равнище на защита, както и справедливи и адекватни компенсации, независимо в коя държава-членка се намират или къде е било извършено престъплението. Предоставените защита, подкрепа и помощ не трябва да водят до вторично преследване и бих искал също да кажа, че следва да се обърне специално внимание на разпоредбите относно малолетните и непълнолетните, които лесно стават жертви заради уязвимостта и доверчивостта си.

В заключение бих искал да кажа, че трафикът на хора често има за цел трафик на органи.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Г-н председател, изключително важно е, че днес разискваме въпроса за трафика на хора, тъй като този проблем продължава да бъде табу и тъй като, за съжаление, в нашето силно развито общество жените са тези, които много често стават жертва на трафика на хора. Имам предвид най-вече проституцията, но също и децата. Много често си затваряме очите за този проблем. За да разполагаме с успешна програма за борба с трафика на хора, трябва да приоритизираме образованието, повишаването на осведомеността, а впоследствие ще се нуждаем и от пари. Следва да вземем това под внимание още от самото начало, тъй като целта не може да бъде само извършителите да бъдат арестувани и да получат справедливо наказание; трябва да се стремим да осигурим защита на жертвите, което означава жертвите да не стават жертви за втори път, а да разполагаме със средства, за да ги интегрираме отново в обществото. Целта и главният ни приоритет трябва да бъде да излекуваме травмите, нанесени на децата, и да интегрираме жените в нашия свят на законен труд.

Catherine Bearder (ALDE). – (EN) Г-н председател, европейските действия по този въпрос са твърде закъснели, затова бях много доволна да чуя казаното от г-н Лопес Гаридо относно децата, забележките на члена на Комисията, както и изложените тази сутрин планове на номинираната за член на Комисията г-жа Малмстрьом да представи нова директива в тази област като приоритетен въпрос.

Искам да призова настоятелно както Съвета, така и Комисията, да обърнат внимание на системите за оказване на подкрепа на жертвите и особено на конкретните потребности на децата жертви на трафик – те са твърде различни от тези на възрастните жертви. Само през миналата година в Обединеното кралство са регистрирани 325 предполагаеми случая на деца жертви на трафик. Много от тях бяха граждани на Обединеното кралство, с които се търгува вътре, а не извън страната, ако мога така да се изразя.

В моя собствен регион има деца, станали жертви на трафик, но дори след като бъдат регистрирани в социалните служби, много от тях просто изчезват, защото остават под контрола на трафикантите. За тях е прекалено лесно отново да вкарат тези деца в трафика. Това се случва навсякъде в ЕС и ние трябва да го спрем. Жертвите на трафика са лишени от глас и са уязвими, те разчитат на Европейския съюз да говори от тяхно име, да спре това отвратително престъпление и да се погрижи за тях.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Г-н председател, просия, проституция, кражба и грабеж – трафикантите и престъпните групи за контрабанда на хора се нуждаят от хора, предимно жени и деца, за тези и други подобни осъдителни дейности. Говорим за трудна за наблюдение престъпна дейност с много висок брой нерегистрирани случаи. Тук бих искал да изтъкна, че моята родина Австрия е особено засегната, тъй като е предпочитана транзитна страна, но и предпочитана крайна дестинация. Затова трябва да сме наясно, че голямото мнозинство от престъпните групи за контрабанда на хора прехвърлят хора от Източна и Югоизточна към Централна Европа и че жертвите се вербуват не само в трети страни, но и в самите държави-членки. Факт е, че броят на тези случаи нараства и че контролът по външните ни граници рядко функционира.

Предвид тези развития и подлежащите на проверка факти, които сочат, че тези пътувания често се организират с автобуси – т.нар. криминален туризъм – трябва да си зададем въпроса дали при тези обстоятелства няма да е разумно, в допълнение към изготвянето на доклади от Европол, Фронтекс и останалите организации, да въведем отново граничните проверки в съответните гранични райони и да отменим Шенген за ограничен период от време, когато това е необходимо.

Anna Záborská (PPE). – (SK) Поздравявам авторите на внесения въпрос и Вас, г-н член на Комисията, за Вашия отговор.

Бих искала да подчертая един от многото въпроси, свързани с този проблем. В проекторезолюцията се посочва, че децата са особено уязвими и съответно особено изложени на риска да станат жертва на трафика на хора. В същото време в нея се посочва, че 79% от идентифицираните жертви на трафика са жени и момичета. В нея обаче не се споменава, че родителите следва да играят основна роля за опазването на децата от трафика. Родителите често дори не знаят на какви рискове са изложени децата им, или изобщо не се интересуват как те прекарват свободното си време. С оглед на превенцията на няколко пъти предложих да бъде организирана общоевропейска кампания под надслов: „Знаете ли къде е детето ви в този момент?“ Тази кампания следва да информира родителите за рисковете, на които са изложени техните деца. Изразявам твърдо убеждение, че можем да защитим децата от трафика, ако работим с техните родители. За съжаление, родителите изобщо не се споменават в проекторезолюцията.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Г-н председател, от гледна точка на днешното разискване е необходимо да привлечем вниманието върху три въпроса, които изискват особено внимание. Прекалено малко престъпници се изправят пред съда. Въпреки нарастването на броя на наказателните производства по обвинение в трафик на хора, те все още са в пъти по-малко от броя на извършените престъпления.

Жертвите не получават необходимата помощ, подслон или компенсации. Предвид предполагаемия мащаб на трафика на хора в Европа, следва да се отбележи, че само няколко държави са предприели мерки, които могат да бъдат определени като реални ответни действия.

Трето, ситуацията не се наблюдава достатъчно. Очевидно е, че този проблем не засяга само Европейския съюз. Затова е от жизненоважно значение Съюзът да установи още по-тесно сътрудничество със съответните международни организации, за да създаде нов стандарт в борбата срещу това изключително опасно явление.

Диего Лопес Гаридо, действащ председател на Съвета. – (ES) Считам, че това широкообхватно разискване изведе на преден план факта, че се сблъскваме с огромен проблем, който ни изправя пред огромно предизвикателство. Радвам се, че това разискване се състоя в деня, в който говорих за пръв път пред Европейския парламент, което без съмнение е чест за мен. Радвам се, че това се случи по време на тези две важни разисквания, проведени тази вечер в този важен и силен Парламент.

Считам, че не е достатъчно просто да говорим или да размишляваме за този огромен проблем. Трябва да работим за решаването му с всички сили, защото това е много сериозен проблем, а враговете, пред които сме изправени, са много силни. Затова се нуждаем от силна политическа воля, за да се справим с проблема. Тази силна политическа воля беше изразена тук тази вечер, и то по какъв начин! Мога да ви уверя, че испанското председателство ще докаже, че наистина има намерение да се справи с този проблем, заедно с всички останали европейски институции.

Считам, че можем да кажем също, че това е проблем, към който трябва да се подходи от европейска гледна точка. Вие заявихте много ясно как подобни неща се случват в Европа; г-жа Hirsch изтъкна това ясно, а г-н Рараниколаос и г-жа Първанова говориха за трансграничния характер на този проблем. Това се случва в Европа и ние трябва да търсим решение, идващо от Европа. Беше казано нееднократно и сега го повтарям и аз: важно е Комисията да предложи директива възможно най-скоро, за да потърси решение на проблема от тази гледна точка. Считам, че г-жа Roithová го каза много точно в нейното изказване.

Считам, че трите главни аспекта, които трябва да обхванем и да подчертаем в регламента, който ще бъде изготвен от Европа, и в работата, която ще бъде свършена от Европа, трябва да бъдат следните. Първият е защитата на жертвите. Тя е основен аспект и със сигурност един от най-обсъжданите тук тази вечер. Авторите на въпроса, г-жа Sargentini, г-жа Ernst, г-жа Thomsen и други оратори изтъкнаха важноста на защитата на жертвите, която обикновено се отнася преди всичко до най-уязвимите – жените и децата. Г-жа Jiménez-Becerril Barrio, г-жа Kadenbach и г-жа Bearder също красноречиво описаха необходимостта от въвеждане на система за защита на жертвите, която е инструмент от съществено значение и приоритет на испанското председателство.

Така че на първо място е защитата на жертвите; второ, трябва да преследваме неуморно и да наказваме сурово трафикантите – г-н Ziobro се изрази много убедително в изказването си; и трето, трябва да разгледаме въпроса за търсенето на тези услуги. Той е труден за решаване, но е част от проблема и с оглед на това считам, че трябва да бъде включен сред трите главни аспекта, на които трябва да се основава нашият глобален подход. Както казах по-рано, госпожи и господа, испанското председателство е и ще продължи да бъде ангажирано изцяло с проблем от такова първостепенно значение.

Жак Баро, заместник-председател на Комисията. – (FR) Г-н председател, считам, че настоящото разискване успя до голяма степен да изясни подготовката на бъдещата директива и мога, разбира се, да потвърдя, г-н министър, че Комисията възнамерява да я представи тази пролет.

Бих искал да отговоря на забележките на г-н Могаес, като кажа, че трябва да използваме най-модерните средства за борба с този бич, при който често се използват най-модерните методи, и че трябва да се борим срещу всички форми на експлоатация.

Г-н министър, Вие току-що определите три главни стълба: жертвите, тежестта на наказанията и проблемът с търсенето. Бих искал да подчертая донякъде въпроса за жертвите и тяхната защита, тъй като в рамковото решение вече договорихме безусловна подкрепа за всички жертви, имунитет срещу наказателно преследване и правото на правна помощ. Освен това в бъдещата директива възнамеряваме да се спрем на въпроса за настаняването, медицинското и психологическо лечение, консултацията и информацията, на език, който жертвата разбира, както и на различни видове допълнителна подкрепа.

За да отговоря на г-жа Záborská, ще добавя, че действително шо се отнася до децата жертви на трафик на хора, Комисията ще обърне внимание на въпросите, свързани с предотвратяването на този бич, както и със защитата, връщането и повторната интеграция на тези деца в план за действие относно положението на непридружените малолетни и непълнолетни. Между другото, г-н министър, настоятелно искане в този смисъл беше отправено от испанското председателство.

Ще представим плана за действие, който ще бъде приет от Колегията през пролетта на 2010 г., за да може да бъде проучен от Съвета и Европейския парламент. Той ще предложи няколко области на действие за справяне с главните предизвикателства, пред които ни изправя това явление, засягащи непридружените малолетни и непълнолетни лица, които пристигат в Европейския съюз при различни обстоятелства, и ще се ръководи от интересите на детето.

Въпреки това г-жа Záborská също има право; семействата трябва да играят все по-активна роля в надзора, и по-конкретно по отношение на ползването на интернет, който излага децата на нови рискове.

Както казахте, г-н министър, в Европейския парламент действително има политическа воля. Считам, че Комисията вече свърши добра подготвителна работа по проекта за директива. Ще я внесе скоро и бих искал да благодаря на Европейския парламент за това, че предложи не само подкрепата си, но и цял набор от много интересни идеи, които възникнаха по време на настоящото разискване. Още веднъж бих искал да благодаря на всички оратори. Наистина считам, че Европейският парламент трябва да изиграе решаваща роля в борбата срещу този сериозен бич.

Председател. – Разискването приключи.

Гласуването ще се проведе по време на първата месечна сесия през февруари.

Писмени изявления (член 149)

Liam Aylward (ALDE), *в писмена форма*. – (GA) Лицата, които се занимават с трафик на хора, не правят разлика между мъже, жени и деца, стига само да могат да изкарат пари от трафика с тях. Често децата са изложени на най-голяма опасност. Според Международната организация на труда (МОТ) към момента близо 218 милиона деца са принудени да работят. Не е възможно обаче да се дадат конкретни цифри, тъй като тези деца са въввлечени в проституция, робство, принудителен труд и така нататък – области, за които няма точни данни. ЕС трябва спешно да се заеме с проблема с трафика на пазара на труда. Намирам за окуражителен факта, че този проблем е приоритет за испанското председателство и се надявам, че членовете на Съвета ще работят заедно, за да поставят проблемите, свързани с трафика на хора и детския труд, в основата на законодателството на ЕС, и, по-конкретно, че на тези въпроси ще бъде обърнато внимание от гледна точка на търговските споразумения. Заради важната си роля по въпросите на световната търговия и ангажмента си да защитава правата на човека ЕС носи отговорността да се бори срещу трафика на хора и детския труд.

Nessa Childers (S&D), *в писмена форма*. – (EN) Трафикът на хора е осъдителен навсякъде по света, но е особено позорен в Европейския съюз предвид нашето високо равнище на вътрешно сътрудничество и ресурси. По-конкретно, трафикът на млади жени с цел търговия със сексуални услуги е наследство от разпокъсаното минало на Европа и трябва да остане част от европейската история. В това отношение през петгодишния мандат на новата Комисия Съюзът трябва посвети усилията си на повишаване на сигурността по границите и да призове националните правителства да положат по-големи усилия за справяне с търговията със сексуални услуги, особено когато в нея са въввлечени млади жени, прехвърлени нелегално от друга държава. Понастоящем в много държави съществуват закони, но те просто не се прилагат.

Vasîlica Viorica Dăncilă (S&D), *в писмена форма*. – (RO) Бързината, с която беше даден ход на това разискване, толкова скоро след влизането в сила на Договора от Лисабон, е не само уместна от законодателна гледна точка, но и абсолютно наложителна предвид изостреното от икономическата криза положение. Бедността, загубата на работни места, липсата на перспективи за младите хора, отсъствието на точна информация за съществуващите рискове и липсата на дори минимално равнище на сексуално образование са някои от факторите, които допринасят за уязвимостта на потенциалните жертви. Считаю, че е необходима енергична информационна кампания, особено сред малолетните и непълнолетните от необлагодетелстваните райони и групи, която да подобри ефективността на превантивните действия. Не можем да говорим за борба конкретно с трафика на жени, без да предвидим енергични мерки за справяне с престъпните дейности и с мрежите, контролиращи този трафик, който е особено активен в района на Балканите и Средиземноморието. Искам да подчертая, че са необходими мерки за намаляване на равнището на търсене на сексуални услуги, което е най-прекия път, с приемането на мерки за санкциониране на клиентите. Следва да спомена, че е необходимо и по-добро финансиране на програмите за борба с трафика на хора. Призовавам за приемане на сурово наказателно законодателство и за по-тясно сътрудничество между държавите-членки и одобрените за целта европейски институции: Европол, Фронтекс и Евроюст.

Kinga Göncz (S&D), *в писмена форма*. – (HU) Макар че към момента два действащи европейски законодателни акта се отнасят до трафика на хора и неговите жертви, на практика държавите-членки на Европейския съюз често гледат на тези хора като на нелегални имигранти. Изключително важно е да прави разграничение между двете групи. Нелегалните имигранти често са принудени да напуснат родните си държави заради определени финансови или социални обстоятелства и пристигат на европейска територия незаконно, макар и по свое собствено решение. Жертвите на трафик на хора не са взели свободно, информирано решение за всичко това. Те трябва да се третираят изцяло като жертви.

Държавите-членки на ЕС трябва да осигурят на жертвите адекватна защита. Трябва да им се гарантира не само правна или физическа защита, но и медицинска и психологическа помощ, както и социална рехабилитация, а на онези, които сътрудничат на властите, следва да се издават разрешителни за пребиваване за периода на разследването на конкретния случай на трафик на хора. Освен това е важно Комисията да използва информационни кампании, които да помогнат за това всички изложени на риск да бъдат запознати със своите права, възможности и с опасностите както в рамките на ЕС, така и в трети страни, както и да направи всичко възможно да гарантира, че държавите-членки надлежно транспонират и прилагат съответното европейско законодателство. Предвид факта, че въпросът за трафика на хора попада в областта на компетентност на няколко членове на Комисията, включително отговарящите за правосъдието, свободата и сигурността, за външните отношения и за трудовата заетост, социалните въпроси и равните възможности, си струва да се обмисли определянето на ресорен координатор, който да може ефективно да съгласува взаимодействието, за да гарантира подходящ подход към този проблем.

Zita Gurmai (S&D), *в писмена форма.* – (EN) Жените и децата са главните жертви на трафика на хора. При съставянето на новата рамкова директива на Съвета относно трафика на хора жените и децата трябва да бъдат поставени в центъра на дейността. Затова съм съгласна с мнението, че възможно най-бързо трябва да бъдат събрани данни в целия Европейски съюз за насилието над представителите на определен пол. Защитата на жертвите струва пари, а тези животоспасяващи пари следва да се изразходват разумно. Не трябва да забравяме, че без надеждни и съпоставими данни няма да можем да насочим ресурсите към подходящите места по подходящ начин. Трябва да сме наясно и с факта, че различните държави-членки и особено различните култури подхождат към проблема по различен начин. В някои държави-членки защитата на жертвите е добре организирана и достъпна за всички, като например в Испания, в други държави-членки обаче такава почти не съществува. Това означава, че трябва не само да разпределяме ресурсите разумно, но и да предложим практични и статистически решения (а именно с поне минимален европейски стандарт), за да се справим с латентните проблеми и при необходимост да привлечем вниманието върху тях.

Jim Higgins (PPE), *в писмена форма.* – (EN) Проблемът с трафика на хора ни съпътства от дълго време, но вместо да се заемем с въпроса, обвиняваме държавите-членки за индивидуалната и колективната ни неспособност да се справим с експлоатацията и деградацията на жените. Макар че свободното движение улеснява трафика благодарение на премахването на граничния контрол, от друга страна, можем да си представим, че по-тясното полицейско сътрудничество би трябвало да може да се справи с проблема. Ясно е, че липсва политическа воля за това. Конвенцията на Съвета на Европа за действие срещу трафика на хора от май 2005 г. беше ратифицирана само от девет държави; две трети от жените жертви на трафик с цел проституция идват от Източна Европа и въпреки това държави като Чешката република и Естония не са подписали конвенцията. Освен че липсва политическа воля, липсва такава и от страна на полицията. Броят на присъдите е нищожен на фона на проблема; полицията не смята трафика на хора за престъпление.

Marian-Jean Marinescu (PPE), *в писмена форма.* – (RO) Според оценки на Обединените нации през 2009 г. в Европейския съюз е имало 270 000 жертви на трафика на хора. В най-близко бъдеще Европейският съюз трябва да се ангажира и да представи законодателни инструменти, които да обхванат превенцията и борбата срещу трафика на хора, както и защитата на правата на жертвите на трафик. Бъдещото европейско законодателство ще трябва да преразгледа тежестта на санкциите срещу трафикантите, така че те да са равностойни на сериозността на престъплението. Международното съдебно сътрудничество, съвместната работа между всички агенции за защита на малолетните и непълнолетните и активистите за правата на човека, създаването на конкретни фондове за изплащане на компенсации и ефективната защита на жертвите са все области, които трябва да бъдат подсилени. Освен това считам, че Евроюст, Европол и Фронтекс трябва да се включат дори по-активно в борбата срещу трафика на хора и защитата на жертвите, както и в събирането на данни и изготвянето на статистики за това явление.

11. Дневен ред на следващото заседание: вж. протокола

12. Закриване на заседанието

(Заседанието се закрива в 24,00 ч.)